

Delavci hočejo delo, ne miloščine

Delavci črnomaljskega Kovinarja, ki so že nekaj mesecev doma, so z osemurno stavko želeli opozoriti na njihove probleme - Ultimat skladu za razvoj

ČRNOMELJ - V Beli krajini so se delavci v elektro in kovinski industriji v sredo pretekel teden odločili le za enourno stavko, razen v Kovinarju, kjer se je nabrala kopica problemov in so zato stavkali osem ur. Pravzaprav niti sami niso vedeli, kako bi imenovali svoj protest, kajti niso prekinili dela, saj so doma že nekaj mesecev. S tem ko so se ponovno zbrali v tovarni, so želeli predvsem reševanje.

Večina delavcev Kovinarja je doma od letošnjega novega leta, nekaj že od prej, nekaj pa jih je delalo do začetka februarja. Zaposljeni so ostali le štirje, kih pa po zakonu ne morejo postaviti na cesto, od tega so trije invalidi. Ti prihajajo vsak dan v tovarno, kjer razen manjših uslug, ki jih naredijo za stranke, nimajo kaj početi. Od 69 delavcev, kolikor jih je bilo zaposljenih, preden je Kovinar prenehal z delom, jih je priskočilo skoraj 50. Povedali so, da ni prav tistih, ki so bili zadnja leta v tovarni na pomembnejših mestih bodisi v delavskem svetu ali v sindikatu.

Zatrdili so tudi, da razen tega, kar slijo za šanki, prav nič ne vedo, kaj bo z njimi in s tovarno, ki je od lanske jeseni last Sklada za razvoj Republike Slovenije. Tega jim ni znal ali hotel nihče razložiti niti aprila, ko so podpisali pogodbo o trajnih presežkih, v kateri so bili po njihovem prisiljeni, saj sicer ne bi dobili plače za letošnji januar in februar. Rečeno je bilo le, da bodo prejemali 100 odst. plače, toda še sedaj ne vedo, ali so s tem mislili 100 odst. njihove ali povprečne slovenske plače. Plače v Kovinarju so bile zadnji dve leti tako in tako le 60 do 70 odst. glede na kolektivno pogodbo. Vse jim je postalno še bolj nejasno, ko so dobili

STAVKA V KOVINARJU - Delavci črnomaljskega Kovinarja so si v preteklosti nabrali obilo slabih izkušenj s svojim lastnikom, skladom za razvoj. Zato so se odločili, da si bodo, če sklad zadnjih obljub, kih je dal, ne bo uresničili, morali izboriti svoje pravice s skrajnimi sredstvi, saj jim gre sedaj že za golo preživetje. (Foto: M.B.-J.)

Mariborsko pismo

Čez dan stavke, ponoči festival

Obraza poletnega Maribora: žalosten in vesel

Kaj drugega bi lahko bilo v teh dneh v ospredju zanimanja mariborske javnosti kakor večnevna stavka nesrečnih delavcev v delavcev mariborskih Elektrokovine, ki do začetka julija niso prejeli še niti tolarja majške plače? In kaj je pravzaprav terjal in še terja 2100 delavcev Elektrokovine? V mesecu juliju so želeli samo to, da jim izplačajo majške plače, ker brez njih ne morejo več preživljati svojih družin, poleg tega pa so želeli, da jim vodstvo podjetja in lastnik (to je republiški razvojni sklad) pojasnila, kakšna usoda čaka njihovo tovarno. Samo to so zahtevali delavke in delavci Elektrokovine in nič več. Ali je bilo to preveč?

Že dolgo nobena stavka ni tako globoko segla v srca Mariborjanov kakor ravno stavka elektrokovinark in elektrokovinarev. Ko je drugačna dne stavke Radio Maribor v popularni junijani oddala kot običajno ob takih dogodkih pripravil med poslušalci anketo, kaj misijo o stavki, se je v oddajo javilo ogromno poslušalcev, ki so vsi do zadnjega izražali podporo delavcem Elektrokovine, zraven pa rekli še marsikatero pikro na račun slovenske vlade, razvojnega sklada, poslanec in naslovnih oblasti. Ker pa se Radio Maribor še posebej trudi, da bi predstavil vsak problem z dveh plati, je voditelj oddaje posebej pozval tiste, ki misijo drugače, naj se tudi oni javijo.

Telefon je onemel - javil se ni niti en poslušalec! Ob učiteljski in kmčki stavki je bilo povsem drugače: takrat so bila mnenja Mariborjanov precej deljena. Podobno ali še težjo usodo ka-

majsko plačo - trajni presežki so uradno od 15. maja - saj je eden od njih dobil v roke 4.000 tolarjev, mnogi pa le nekaj tisočakov več. Devet ljudi, torej tisti, ki delajo, in tisti, ki so se pritožili, pa niso dobili niti te žepnine.

Stavkoče kovinarje sta obiskala tudi predsednik območne organizacije svobodnega sindikata Bele krajine Jožef Kočevar in sekretar Jože Miklič. Seznanila sta jih z dogovorom, ki sta ga dan prej uspela doseči z odgovornimi predstavniki sklada. Tako jim bo marčevsko in aprilsko plačo dolžan izplačati kupce Kovinarja v 60 dneh po podpisu pogodbe, sicer novi lastnik ne bo mogel prevzeti tovarne. Pri majski plači je bila narejenja napaka, ki jo bodo popravili, delavci pa naj bi dobili najmanj 80 odst., ki jim pripada po kolektivni pogodbi. Za tistih devet, ki plače sploh niso dobili, bodo odpričali nekaj stvari iz Kovinarja in jim izplačali prejemke. V bodoči pa mora biti izplačevanje redno.

Iz ust delavcev je bilo slišati precej kritik na račun sklada. Menijo, da se je sklad ravnal po liniji najmanjšega odpora, da je torej vse, ki jih je smel, določil za presežke. "Delavci pa bi radi delali in ne živeli od miloščine. Račun brez krčmarja je, da bo bodoči lastnik plačal pred

meseci neizplačane plače. In kaj, če Kovinar ne bo prodan leta in več? Vprašanje je, če bo potem sploh še moč zagnati proizvodnjo," je skrbelo delavce. Sindikalista sta povedala, da sta na skladu zvedla, da nadaljnje tri mesece Kovinar še ne bo prodan. Zato so v Kovinarju sprejeli sklep, da občinski izvršni svet zaprosijo, naj s svojimi kadri pomaga spodbujati pogodbo o prenosu lastnine Kovinarja na Sklad, ker ta ne izpoljuje pogodbe. Če pa bi bil s strani sklada kršen zadnji dogovor o reševanju presežnih delavcev, imata predsedniki sindikata v Kovinarju Vinko Pečavcar in predstavnik območne organizacije sindikata vsa pooblastila, da sprožita skrajne oblike sindikalnega boja, ne glede na povzročeno škodo. V zvezi s tem so delavci sprejeli tudi protestno izjavo.

M. BEZEK-JAKŠE

Posavski kovinarji stavkali

Kovinarska in elektroindustrija te regije sta vse bolj na psu - Republika in Sklad tako malih podjetij ne vidita - Solidarni tudi tisti, ki jim gre bolje

POSAVJE - Delavci posavske kovinske in elektroindustrije so se pretekel teden pridružili osemurni stavki njihovega panožnega sindikata. Stavkalo je 1561 delavcev v 12 družbenih kolektivih brežiške, sevnische in krške občine. Strojci so stali v vsaki izmeni po štiri ure, v Kovinoplastu v Jesenicah na Dolenjskem in v dobovski Livarni pa niso izklopili peči, saj bi s tem povzročili preveliko gmotno škodo.

Ker je šlo za protest proti vladu in njeni politiki do te panoge, so se stavki pridružile tudi nekatere privatne delavnice, na primer Livarna Cvetkovič iz Dobove, in so ponoključno stavkoče podprli tudi direktorji podjetij. Podpora stavkočim so poslali tudi posavski tekstilci in delavci sevnische Stillesa. Marjan Urbanč iz območne organizacije Svobodnih sindikatov Slovenije je ob stavki ocenil, da so delavci te panoge pokazali veliko solidarnost, saj so se za stavko odločili tudi v nekaterih kolektivih, ki dosegajo 100 in več odstotkov plače po kolektivni pogodbi (Regulator Brežice, Trimo Dobova).

Nekdaj je bila ta panoga ena nosilnih v Posavju, zdaj pa njenja moč čedalje bolj pada, tako da je v zadnjih dveh letih delo izgubilo 830 ljudi. V družbenih podjetjih te panoge je trenutno zaposleno okrog 10 odst. vseh zaposlenih v gospodarskih družbenih podjetjih Posavje. Po številu zaposlenih so največji kolektivi Metalna Senovo, Iskra Kostanjevica in Kovinarska Krška.

V vseh treh se je v letu 1992 osredotočen zmanjšalo število zaposlenih: V Metalni za 110, v Iskri za 35 in v Kovinarski kar za 132 delavcev. Število zaposlenih je precej padlo še v podjetjih SOP Klepar Krško in SOP Ikon Kostanjevica.

V večini kolektivov, kjer so preteklo sedaj stavkali, dosegajo komaj 80 odst. plače iz kolektivne pogodbe, nekaj jih dosegajo dobro 70, medtem ko so s plačami na najslabšem v krškem SOP Kleparju (dosegajo 63,5 odst.) in v sevnischen TSS, kjer še niso dobili plač za mesec maj in

• Delavci kovinske in elektroindustrije so ob stavki od države zahtevali, naj zagotovi finančno disciplino, zaščiti njihovo panogo ne s prevedenjo uvoza, ampak z ostrejšimi kriteriji za uvoz, naj zaščiti delovna mesta in vodi razvojno politiko, ki bo omogočala polno zasedenost proizvodnih zmagljivosti. Vlada naj zagotovi tudi socialno in materialno varnost delavcev ter plače v gotovini in ne v bonih. Opozarijali so, da sicer strinjajo z vladnimi aktivnostmi pri pripravi ustreznih zakonodaj, vendar menijo, da je že pred tem treba sprejeti določene ukrepe.

B. DUŠIČ-GORNIK

Za čisto, prijateljsko Kolpo

Maratonski plavalec Martin Strel bo jutri ob 22. uri pričel plavanje v Starem trgu in na breg Kolpe stopil spet v soboto ob 17. uri v Podzemlju pri Metliki

PRELESJE - Martin Strel je v počastitev osamosvojitve Slovenske lanske leta v maratonskem plavanju preplaval Krko od izvira do izliva. Tokrat se je odločil, da v prizadevanju za čisto in prijateljsko Kolpo preplava te reke od Starega trga do Podzemlja v dolžini 60 kilometrov.

V Kolpo, ki na startu pri Madroniču v Prelesju zagotovo ne bo imela več kot 12 stopinj, se bo pognal ta petek ob 22. uri. Ob 7.30 zjutraj bo v Vinici, kjer mu sprejem pripravljal Društvo belokranjskih študentov, ob 13. uri bo kratki postanek tudi v Adlešičih, kjer bo za sprejem poskrbel Ribiška družina Črnomelj.

Osrednja prireditve z veselico, ki jo pripravlja nogometni klub Kolpa, pa bo na cilju predvidoma v soboto ob 17. uri v Podzemlju. Korajžnega plavaleca bo na cilju predvidoma pozdravil tudi predsednik republike Milan Kučan. Organizator plavanja, Društvo ljubiteljev Kolpe, prosi prijatelje te

reke, da se Martinu Streli pridružijo s čolni v razburljivem nočnem plavanju. Zadnjih nekaj kilometrov tega podvigova bo s Strelom plaval tudi hrvaški maratonec Veljko Rogošić. J. P.

NOV AVTO ZA POTREBE RDEČEGA KRIŽA - Pretekli petek je bila pred stavbo Rdečega križa v Novem mestu slovenskost, na kateri je generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič izročil ključne novega Renaultovega avtomobila sekretarki Darji Horvat. Vozilo bo v teh časih, ko je veliko dela z begunci, prišlo še kako prav, v veliko pomoč pa bo tudi v drugih akcijah te humanitarne organizacije. (Foto: J. Pavlin)

V NEDELJO DOBOVA GOSTI IZGNANCE

DOBONA - To nedeljo, 11. julija, se bodo v Dobovi srečali slovenski izgnanci. Praznovanje pripravlja Društvo izgnancev Slovenije, ki ta čas steje že preko 15 tisoč članov. Ti se združujejo v 77 krajevnih organizacijah, med katerimi je tudi dobovska, letosnjika gostiteljica izgnancev. V nedeljo od 9. do 17. ure bodo zaradi srečanja odprtia vrata brestaniškega Muzeja izgnancev, internirancev in političnih zapornikov ter Posavskega muzeja Brežice. Dopoldne bo v dobovskem domu kulture 2. skupščina Društva izgnancev Slovenije (DIS). Ob 12. uri bodo predstavili še zbornik, ki so ga izdali posebej za to priložnost in je doslej najpopolnejša zbirka dokumentov in pričevanj o slovenskih izgnancih. Ob 13. uri bo maša v dobovski cerkvi, medtem ko se bo osrednje srečanje s kulturnim programom in pozdravimi govorji začelo ob 14.30 pred kulturnim domom v Dobovi.

naša anketa

Amerika in ostali svet

V teh dneh ima vsaj kakih sto dolenjskih fantov in deklic obleceno majico z napisom Chicago Bulls. Nekako v istem času so Američani s 23 tomahawk raketirali Bagdad in pri tem scefrali ne samo veliko čipov, pač pa tudi nič hudega sluteče in ničesar krive civiliste. Majice in rakete imajo nekaj skupnega: Amerika hoče biti navzoča tako nekje v Tržiču kot v Žalivu, skratka povsod. Svet je nekako obsojen na Ameriko. Toda ta Amerika preostalega sveta ne upošteva kaj dosti. Ob nedavnem napadu na Irak je, prepričana o svoji pravici prve besede, spet obšla ustanovno listino OZN, torej dokument, ki ga je velik del sveta podpisal, da bi se skupaj obvaroval pred organiziranim nasiljem. Da se Amerika v mednarodni skupnosti visoko nosi, potrjuje vsak dan znova tudi z ignorirjanje dogajanja v razpadli Jugoslaviji. Pri tem je več kot očitna dvojnost merit ameriške politike glede dogajanja v mednarodni skupnosti. Medtem ko se je Clintonova administracija brez zadržkov odločila za pokol v Bagdadu, ker so Iračani domnevno hoteli ustreliti Busha, še vedno podpira Slobodana Miloševića in njegove asistente in ne naredi ničesar zoper dejanski genocid v Bosni in Hercegovini.

SAMO KAPLAN, trgovec v MORC TS, Kočevje: "V primeru Iraka in Bosne gre za ameriške interese. V Iraku imajo strateške in gospodarske interese, v Bosni pa ni nafte in ni zanimiva. Vse kaže, da se glede Bosne uskladili vsi zahodni interesi. Zahod hoče etnično čisto Evropo, se pravi brez muslimanov. Vojska v bivši Jugoslaviji jim je prišla kot naročena.

MIRJAM ČEŠAREK, prodajalka iz Dolenje vasi pri Ribnici: "Nisem politik, vendar nemim, da so Američani posredovali v Iraku le zaradi naftne. Če bi bila nafta v Bosni, bi posredovali tudi tam. Za muslimane se doslej ni potegovala še nobena velika sila. Muslimane imajo za manj vredne. Bosanci-muslimani je malo in majhen narod je vedno zatiran. Morda bi se Američani prej potegnili za Slovence, če bi bilo treba."

GABRE PREDOVČIĆ, vodja pletilnice v metliški Beti: "Amerika v BiH nima ekonomskega interesa pa tudi z Evropo in Rusijo dela kompromis. Zato prepušča Evropi reševanje bosanske krize. Če bi bila Evropa bolj povezana in se odločila za odločnejše ukrepanje v Bosni, bi se najbrž tudi ZDA odločile za napad. Gotovo pa je prav razkol v Evropi krit, da Amerika ne posreduje v bosanski krizi. Kakšno je v resnici zaključje, pa navadni smrtniki ne vemo."

ANTON FLEK, strojni ključavničar s Tanče Gore pri Črnomelju: "Irak ima nafto, Bosna pa revščino. S tem, ko je Amerika tako mlčanja do vojne v BiH, samo še spodbuja Srbe, da korajžnje tolčajo v tej republiki. Ne spoznam se veliko na politiko, menim pa, da bi Amerika kot svetovni stražar, za katerega se nedvomno ima, v BiH morala ukrepati. A njeni interesi so večji v Iraku, kjer gre očitno za veliko trgovino, ki pa je draga in krava."

TOMAŽ TEROPŠIĆ, zgodovinar iz Brežice: "Ne odobram tak in podobne akcije, saj nemim, da bi se dalo to drugače rešiti. Amerika se gre državni terorizem in igra dvočlico vlogo. Imata različna merila za različne kraje sveta. Če ima interes, igra svetovnega policija, če je igra ne zanimala, se obrne proč. Mogoče gre v tej akciji tudi za nabiranje političnih točk za predsednika Clintonja, ki mu mnogi očitajo prelag odnos do vojne v BiH."

ALOJZ JAGER, poklicni gasilec z Žigrskega Vrha: "Američani so šli v Irak, da bi dokazali, da so nekaj. Do posega nimajo pravice. Dogovarjati bi se moralni v varnostnem svetu. ZDA so bile v tem primeru izvajalec državnega terorizma. Američani so šli na svojo pest in potem zahodni svet to odobrava. To so dvojna merila. V Bosni ni bogavest, zato svet ne ukrepa. Muslimani bodo iztrebljeni, ali pa bodo živeli v getih kot Palestinci v Jeruzalemu."

MIRKO LAVRIHA, Dolenji Vrh pri Dobrniču: "Točno tudi jaz ne vem, zakaj so šli zdaj Američani v Irak. Po mojem mnenju pa bi morali ukrepati tam, kjer se da ljudem pomagati. Ni prav, da gredo nekam, čeprav jih ni nihče prosil za to. Za posredovanje v Bosni so jih že večkrat prosili. Za napad na Irak Američani nimajo pravice, ampak so si jo vzele. Ne vem, kje se dogovarjajo za take napade. Kjer se menjajo, naj se zmenijo še za posredovanje v Bosni!"

Najpomembnejše ocenjevanje vin na svetu

Ta teden v Ljubljani poteka že 39. mednarodno ocenjevanje vin - Ljubljana, mednarodno središče za izobraževanje degustatorjev

LJUBLJANA - V ponedeljek, 5. julija, se je v Ljubljani začelo mednarodno ocenjevanje vin. To ocenjevanje, ki je eno najpomembnejših na svetu, poteka v Ljubljani oz. v njeni okolici neprekiniteno od leta 1955.

Vsekakor je ljubljansko ocenjevanje med štirimi najpomembnejšimi, če že ni kar najpomembnejša tovrstna prireditev na svetu. Priznano je v uradnem listu Evropske skupnosti, s tem pa se poleg ljubljanskega lahko pojavlja le še ocenjevanja vin v Londonu, Bruslju in Bordeauxu. Tako dobitniki medalj in diplom z ljubljanskega sejma smo le-te uporabljati v propagandni namene pri promociji vin v državah Evropske skupnosti.

Druga pomembna stvar, ki uvršča ocenjevanje vin v Ljubljani v sam svetovni vrh, je pokroviteljstvo Mednarodnega urada za vino - OIV, s katerim se lahko poleg Ljubljane pojavijo samo še Barcelona, Bratislava, turški Uerguep in Montreal.

Od vseh ocenjevanj, ki potekajo pod pokroviteljstvom OIV, je ljubljansko največje. Mednarodno ocenjevanje vin

v Ljubljani je postalo testno ocenjevanje za spremembe v pravilniku mednarodnih ocenjevanj, ki potekajo po Vedelovi metodi, ki jo pripoveda OIV. Zato je Robert Tinlot, generalni direktor OIV, predlagal, naj Ljubljana postane mednarodno središče za izobraževanje degustatorjev. Zaradi vsega tega lahko le-nagrajene vzorce vin s tega ocenjevanja oglašujejo na največjem vinskem trgu - v Evropi in na vseh svetovnih vinskih trgih. Medalje in diplome niso le priznanje trdemu delu, zavzetosti, ljubezni in znanju, marveč so tudi zanesljivo vodilo strokovnjakom, trgovcem in tudi najzah-

tevnješim porabnikom po vinskem svetu.

Letos 32 degustatorjev, svetovno priznani strokovnjaki iz dvajsetih držav, ocenjuje vzorce vin iz osemnajstih držav. Degustatorji delajo v štirih komisijah. Razglasitev nagradencev letosnjega mednarodnega ocenjevanja bo v nedeljo, 11. julija.

A. B.

O NAMAKANJU

SEVNICA - Kmetijska svetovalna služba Sevnica priredi v četrtek, 29. julija, ob 16. uri v učilnici sevnitskega gospodarskega doma predavanje o namakanju in namakalni tehniki. Predava bosta priznana strokovnjaka mag. Matajc in inž. Mohar.

Strah pred praznimi vasmi

V odročnih vaseh več pozornosti dopolnilnim dejavnostim - Pospešiti agromeliioracije

ČRNOSELJ - V črnomaljski občini je 11,5 odst. kmečkega prebivalstva, vrednost kmetijske proizvodnje pa predstavlja v družbenem proizvodu občine 11 odst. delež. Črnomaljska kmetija ima v povprečju 3,4 ha obdelovalne površine, vendar živinoreja in poljedelstvo stagnira in zaostaja za republiškim povprečjem tako v kvaliteti kot v količini pridelane hrane. Glavni razlog za to je, da kmetije ne uporabljajo optimalne agrotehnike in navodil strokovnih služb, šele na drugem mestu je težavnost proizvodnje.

Ko so na občinski skupščini obravnavali poročilo o razmerah v kmetiji, stiu in uresničevanju plana razvoja,

so pripombe letete predvsem na prepočasne agromeliioracije in hidromeliioracije. Ta dela zaostajajo glede na plan za obdobje od 1991 do 1995 za poldruge leto. Zaostanek je predvsem pri pridobivanju republiškega denarja za te namene kakor tudi pri investitorju, kmetijski zadrugi Črnomelj. Ta ima za izdelavo projektov in nadzor nad izvajanjem agrarnih operacij zaposenega le 0,7 delavca, ki je hkrati še vodja splošne službe. In to klub temu da je bilo izvrsnim svetom dogovorjeno, da bosta pri urejanju kmetijskih zemljišč delala dva delavca. V predlogu usmeritev razvoja kmetijstva iz leta 1992 je

• I ljub številnim problemom v kmetijstvu se v črnomaljski občini lahko pojavlja, da so v lanskem in letosnjem letu vidni učinki regresiranja kmetijske proizvodnje predvsem v prijeti svinji, ki se je povečala za dvakrat. Vsak leto obnovijo ali na novo zasadijo okrog 22 ha vinogradov. Za dvakrat so se povečali tudi intenzivni sadovnjaki ter površine, zasejane s pšenico.

namreč v letih od 1991 do 1995 v črnomaljski občini predviden na 6.075 ha kmetijskih zemljišč.

Drugi veliki problem v črnomaljski občini je izpisovanje kmetov iz invalidsko-pokojniškega zavarovanja, ker zaradi nizkih dohodkov ne zmorejo več plačati. Bojijo se tudi, kaj bo, če bodo naselja, kot so Sinji Vrh, Rožni Dol in druge oddaljene vasi ostale prazne. Zato bodo morali predvsem na odročnih območjih pospešiti razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, da bodo ostala ta področja poseljena. Sveda uvajanja teh dejavnosti ne bi smeli zanemariti tudi na razvitejših območjih občine.

M. BEZEK-JAKŠE

namreč v letih od 1991 do 1995 v črnomaljski občini predviden na 6.075 ha kmetijskih zemljišč.

Zal so tudi primeri, ko je odijs pripradel že večji del grozdja in je potrebno takoj preprečiti njegov nadaljnji razvoj. To je možno, če dobesedno operemo grozdje s hipermanganom (125 g/100 lit.). Za boljše oprijemanje dodamo 1 do 2 kg mastnega gašenega apna.

Tako za škopljencem je potrebno zvezplati ali škropiti, ker nima nobenega učinka proti novim okužbam. Razumljivo je, da moramo listje okrog grozdja pred škopljencem odstraniti. Če bi to bili naredili pravočasno, bi bila okužba dosti manjša.

Posebej opozarjam, da moramo računati z dosti večjim napadom.

JOŽE MALJEVIČ, dipl.inž.agr.

Spet semanji dnevi

Organizira jih Kmetijsko gospodarstvo - Urejajo okolico klavnice

KOČEVJE - Pred kratkim so se začeli ob sobotah na novem kmečkem trgu, se pravi na prostoru pri kočevski klavnici, semanji dnevi. Okolico klavnice še urejajo.

Mag. Vinko Pintar, direktor klavnice, pravi, da so prvi semanji dnevi uspeli. Če se bo pokazala potreba, bodo lahko tu skozi vso poletno sezono in celo vsak dan stale stojnice, na katerih bodo prodajalci, ki bodo stojnice zakupili prodajali razno blago.

Urejajo tudi parkirišče za porabnike in goste mesarije-klavnice, hranilne in poslojne službe, gostišča "Janez" in veterinarske postaje. Asfalt je že položen, otoček sredi parkirišča pa bo tudi v kratkem urejen. Na njem bo lik sv. Antona, zavetnika kmetijcev.

Do jeseni, ko bodo v Kočevju tri velike proslave, je predvideno še dokončanje vhoda v klavnico, ureditev dveh dezinfeckjskih pregrad, ureditev sanitarnega vozila, garderob za moške in ženske ter pročelja stavbe klavnice. Takrat je predvidena tudi otvoritev in posvetitev vsega našteta.

"Prihodnje leto bomo nadaljevali investicijo. Zgradili bomo dodatne prostore za skladišče in predelavo. Uredili bomo tudi park od že omenjenega parkirnega prostora do zaporne. Novi prostori klavnice in predelave so potrebeni, ker bomo izdelovali več trajnih izdelkov, hkrati pa imamo v načrtu novano uvesti predelavo vse na Kočevskem uplenjene divjadi, za kar se že dogovarjamo s podjetjem Smežnik v Kočevski Reki in lovskimi družinami. Vse te investicije bodo veljale okoli 2,7 milijona DEM," pravi mag. Pintar.

J. PRIMC

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli reje naprodaj 218 prasičev, starih do 3 mesecev, in 75 starejših. Mlajše živali, ki so jih lastniki prodali 145, so bile po 280 do 300 tolarjev kilogram žive teže, starejše, od katerih jih je zamenjalo lastnika 49, pa po 180 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Ivan Doberšek

Kmetijski nasveti

Slama z ureo - izhod v sili

Huda suša je že drugo leto zapored tako prizadela pridelek krme, da bo marsikateri rejec, ki bo hotel obdržati čredo, moral poseči po ukrepih, na katere v bogatih letih niti pominjal ne bi. Izhod v sili bo tudi manjvredna krma, celo slama in koruznica, ki ju je mogoče z nekaterimi kemičnimi dodatki izboljšati oz. narediti bolj prebavljivi in bogatejši s hranili.

Kot primer naj vzamemo pšenično slamo, katere pomen se je z uvedbo nizkih intenzivnih sort tako zmanjšal, da je ni nihče več omenjal kot možnost za nadomestilo običajne krme. Ima pa visok odstotek surovih vlaken in obilico lignina, ki povzroča slabo prebavljivost. Vsebuje zelo majhen odstotek beljakovin, pa še te so slabo prebavljive, ima precej pepela, med makroelementi pa največ kalija. Kljub temu je slama že od nekdaj pomenila možnost za premestitev primanjkljajna voluminozne krme. Kmetje so jo mešali med boljšo krmo in nekako pretolkli "leta suhih krav". Mešanico so običajno drobno razrezali in s tem povečali prebavljivost.

Zdaj kmetijska stroka ponuja nekatere boljše načine za izraboto slame. Postopek je lahko fizičken ali kemičen. Rezanje, lomljenje in kuhanje pod pritiskom opazno izboljša slamo, podobno pa je tudi s kemičnimi postopki, ki s pomočjo dodane lužine in kasneje z delovanjem drobnovživk v vampu zvečajo prebavljivost in hranilno vrednost celo tja do 45 odstotkov. Se najbolj pa priporočajo dodajanje dušičnega gnojila uree, ki je tudi sicer znana kot krmilo, vendar z nekaterimi omejitvami, predvsem količinskim.

Postopek je naslednji. Slamo, ki jo namenavamo uporabit za krmo, je treba najprej zrezati s slamoreznicu ali nakladalno prikolico. Sledi nakladanje v plaste in dodajanje uree, po potrebi pa tudi vode. Toni slame je treba dodati 50 kg uree. Pripravljen silirni material je treba še potlačiti in prekriti s plastično folijo. Tako naj ostane mesec dni, v tem času pa bo urea razgradila ligninske vezi in s tem slamo naredila bolj prebavljivo, hkrati pa preprečila, da bi slama splesnela.

Inž. M. L.

Najpomembnejše ocenjevanje vin na svetu

Ta teden v Ljubljani poteka že 39. mednarodno ocenjevanje vin - Ljubljana, mednarodno središče za izobraževanje degustatorjev

EN HŘIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanč

Do trgatve je še daleč

Res, da je ob nastopu drugega polletja grozdje tako dobro razvito, da redki pomnijo, kdaj je bilo že tako. Zlasti velja to za bolj obrobna vinorodna območja, kjer je vegetacija zamujala tudi po 14 dñi v primerjavi z dobrimi legami.

Na terenu ugotavljam, da so moja predvidevanja bila točna. Tudi če ni škopljeno s sistemki proti peronospori, to bolezen po redko opazimo in ni nevarna. Sedaj, ko bo rast prenehala, sistemki ne bodo več primerni, zato lahko uporabljamo samo dotikalne pripravke: dithane, antrakol, polymar combi in cineb, izjemno pa tudi delni sistemik antrakol kombi. Vsi imajo to prednost, ker vsebujejo cink, kar izboljšuje odpornost trte proti suši.

Družič, uresničuje se napoved izjemne nevarnosti odišja. Enako smo lahko zaskrbljeni, če tudi ga trenutno nimamo niti za vzorec. Samo tisti, ki so redno in temeljito kontrolirali vinograd in ukrepali ob prvih plesničnih jagodah, imajo sedaj zdrav vinograd in odišja samo za vzorec. Kdor je uporabljal v preventivni sistemični pripravki in nima težav, naj prenega z uporabo le-teh, ker se bo zaradi pogoste uporabe in o nepravem času pojavila odpornost glive.

Zleplo v prahu se je pokazalo zelo učinkovito, in ker deluje tudi na pršico, je to še dodatna prednost.

Zal so tudi primeri, ko je odijs pripradel že večji del grozdja in je potrebno takoj preprečiti njegov nadaljnji razvoj. To je možno, če dobesedno operemo grozdje s hipermanganom (125 g/100 lit.). Za boljše oprijemanje dodamo 1 do 2 kg mastnega gašenega apna.

Tako za škopljencem je potrebno zvezplati ali škropiti, ker nima nobenega učinka proti novim okužbam. Razumljivo je, da moramo listje okrog grozdja pred škopljencem odstraniti. Če bi to bili naredili pravočasno, bi bila okužba dosti manjša.

Posebej opozarjam, da moramo računati z dosti večjim napadom.

dom botritisa (sive grozdne plesni), četudi je na jagodah odiš komaj viden (verjetno ga marsikdo niti ne opazi), zlasti pa če bo do trgatve dalje deževno in hladno obdobje. V tem primeru je upravičena uporaba cuparena (namesto npr. dithana), ker deluje proti peronospori in botritisu, vendar ne vsebuje cinka.

Svarim pa, da ne prenehate zatiратi odišja, takoj ko je konec nevarnosti za napad na grozdju, kajti v tem primeru bi se nadaljeval njegov razvoj na listju in bi se povečala nevarnost v prihodnjem letu. Predvsem pa moramo varovati mlado listje na zalistnikih, ker to največ ustvarja.

Neglede na prezgodnji začetek škopljjenja, se ne moremo predčasno in brez posledic odpovedati začetki trte, dokler je ta potrebnata, ne glede na število škopljjenj. Na to bi bili morali misliti spomlad.

Samo za zadnje škopljjenje smemo uporabiti bakrov pripravek. Najbolj koristna je pravilna pripravljena 1-odst. bordojska brozga. Za njeno pripravo vzamemo 1 kg modre galice in 1,25 kg mastnega gasenega apna; ob močnem mešanju zalivamo galico v apno; pravilno neutralizacijo na pH 7 kontroliramo s pH paříjem.

Preventivno zatiranje botritis moramo izvajati že z zmernim gnojenjem, temeljito začisto proti odišu in izvajanjem t.i. zelenih del, da znani in ne kaj prida učinkoviti bitriticidi (ronilan, rovral ali sumileks) ne bodo potreben. Njihovo uporabo priporočajo samo dvakrat, največ trikrat; potreben je namreč prej, preden se grozdi strnejo, in pri zadnjem škopljjenju upoštevati karenčno dobo (čas, ki mora preteči od uporabe do trgatve).

Nikakor ne more biti razlog za neizvajanje zelenih del (predvsem redčenje odvečnega nastavka) začutju rok v pomanjkanju časa. Opazjam, da bodo posledice preobremenitve trsa (če bo enaka suša kot v lanskem letu) bistveno hujše, kot so bile ob prvi suši. Spomnite se pregovora: Po toči (tokrat suši) zvoniti je prepozno!

JOŽE MALJEVIČ, dipl.inž.agr.

Spet so kosili in grabili

V Tržišču je bil v nedeljo osmič Kmečki praznik - Cveto Aupič že četrtič zmagal pri koscih

TRŽIŠČE - Tu so v nedeljo pripravili že 8. kmečki praznik. Na prireditvi, ki je tekmovalnega, družabnega in tudi komercialnega značaja, se je zbralo precejšnje število nastopajočih in drugih obiskovalcev. V tekmovalnem delu sporedno so nastopili kosi obih spolov in grabljice, za zaključek pa so se pomerili še korenjaki v vlečenju voza.

Ob prireditvenem prostoru so bile obiskovalcem na voljo dobre, priv

Dela za študente in dijake dovolj

V obeh študentskih servisih, Terni in storitvenem podjetju Rudolf, je v teh dneh veliko študentov in dijakov, ki iščejo delo - Priložnost za pripravništvo

NOVO MESTO - Julija se končujejo še zadnji izpiti za študente in v tem času večina dijakov in študentov išče v študentskih servisnih delo. S prislušenim denarjem bodo pomagali izboljšati družinski proračun ali si privoščili počitnice na morju ali v gorah, imeli za knjige in podobno. Ker imamo v Novem mestu dva študentska servisa, smo obiskali oba in povprašali, katera dela ponujata oz. kaj študente in dijake najbolj zanima.

V študentskem servisu Temi, d.o.o., ki ga vodi Ivanka Ravnikar-Plut in ima svoje prostore na Novem trgu 4, pravijo, da se na dan oglesi pri njih tudi do 200 študentov in dijakov. Delo najde skoraj vsak, predvsem pa imajo večjo ponudbo fizičnih del kot intelektualnih. Največ dela ponujajo v Iskri iz Mokronoga, v trebanskem Trimu, Krkih Zdraviliščih pa tudi zasebni trgovci in gostinci. Na servisu imajo za vsa lecitiranata dela predpisano minimalno plačilo, če pa se učence ali študent sam dogovori za delo z nižjo postavo, je to njegova stvar, pravijo v Temi. "Člani našega servisa imajo ne le možnost, da si prislužijo kakšen

tolarček, če se pri delu izkažejo, lahko postanejo tudi njihov stipendist oz. opravijo pripravništvo," razlagata Ivanka Ravnikar-Plut. Študentje in dijaki, ki iščejo delo, niso izbirčni, že jih kaj omejuje pri izbiri, so to slabe prometne zvezne.

Fantje in dekleta pa si lahko delo poštejo tudi v Kettejevem drevoredcu 3, v storitvenem podjetju Rudolf, d.o.o., ki ima poleg drugih dejavnosti registriran tudi študentski servis. Njihov študentski servis ponuja tako fizična kot tudi intelektualna dela. Kar se tiče intelektualnih del, imajo dovolj ponudb. Pri tovrstnih delih pridejo na svoj račun predvsem tisti dijaki in študentje, ki znajo tuje jezik. "Naš študentski servis je majhen, imamo okoli 300 članov, prednost pa je, da se med sabo poznamo," pravi Patricia Gerbec iz podjetja Rudolf. Seveda to ni zaprt študentski servis, ampak se vanj lahko

včlani vsak študent ali dijak, ki želi delati. Skrbijo, da delovna ura ni slabše plačana od 200 tolarjev, in gledajo, da ugodi tako željam študenta kot tudi delodajalca. Tudi ko delodajalec plača svoj račun, lahko denar njihov član, seveda s pomočjo fotokopije virmana, še isti dan dvigne na banki. "Pri nas se oglašajo le tisti, ki želijo delati. To je toliko bolj

• V podjetju Rudolf so v okviru študentskega servisa organizirali tudi čuvanje otrok, česar bodo še posebej veseli mladi starši, ki otrok nimajo komu prepustiti, če se odpravijo v kino ali na kakšno prireditve. Za novoletne praznike pa si bodo starši pri njih lahko naročili za obdaritev svojega otroka dedka Mraza na dom. (Foto: J. P.)

vredno spoštovanja, saj si mladi hočajo sami prislužiti denar, poleg tega pa imajo še skrb s šolo oz. študijem," pravi Gerbec. V firmi Rudolf pravijo, da so neprofitna organizacija in, kar se študentskega servisa tice, da delajo za dobrobit mladine.

J. DORNŽ

V Mirni Peči imajo še vedno veliko načrtov

Po telefonu še kanalizacija, ceste in vodovod

Američani bi gradili plinovod

Odvetniška hiša Winston & Strawn želi posredovati - Največ zanimanja za komunalno infrastrukturo, Krko in turizem

OTOCÉC - Dennis E. Eckart, bivši član ameriškega kongresa, poslovnež ter vodja enega izmed največjih in najstarejših odvetniških podjetij v Združenih državah Winston & Strawn, se je v soboto na Otočcu sestal s predstavniki novomeške občine. Srečanje je pripravila služba za ekonomske odnose s tujino pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Namen Eckartovega obiska v Sloveniji je raziskati možnost investiranja in gospodarskega sodelovanja z ameriškimi podjetji, ki sodelujejo z njegovo odvetniško hišo. Na osnovi informacij, ki si jih je na načini držav pridobil že pred obiskom, se je zanimal predvsem za sodelovanje na področju infrastrukture.

V Novem mestu vidi največ možnosti za posredovanje pri izgradnji plinifikacijskega omrežja, kamor naj bi vključili še ureditev vodovoda, telefona, električnega omrežja in kanalizacije ter asfaltiranje cest po končnem prekopavanju mesta. Predlagal je tudi izgradnjo sistema za čiščenje pitne vode, za kar bo že v kratkem v Novo mestu poslal predstavnika ameriškega podjetja na pogovore.

Od novomeških podjetij je Eckarta najbolj zanimala tovarna zdravil Krka. Podjetje Winston & Strawn bi za Krko želelo posredovati pri navezovanju poslovnih stikov z ameriškimi kupci. Prav tako ga je močno zanimalo področje Krkinega zdraviliškega turizma in si je po sestanku ogledal Šmarješke in Dolenjske Toplice. Zaradi stiske s časom se Eckartu ni uspelo sestati s Krkim vodstvom.

Dennis Eckart je po rodu Slovenc. Razumljivo je, da je njegova želja po sodelovanju s slovenskim gospodarstvom povezana tudi z njegovim poreklom. Žal pa v poslovnem svetu še vedno velja zakon dobička, zato ne moremo pričakovati, da nam bodo Američani le pomagali. Advokatsko podjetje Winston & Strawn, ki ga predstavlja Eckart, ima zaposlenih prek 500 odvetnikov, svoje urade pa ima v Chicagu, Washingtonu, New

Yorku in Ženevi v Švici. Sloveniji nudijo pomoč pri prehodu v tržno gospodarstvo, posredovanje pri navezovanju gospodarskih stikov s podjetji iz celine sveta, pridobivanje investitorjev in pravno svetovanje pri sklepanju poslov s tujino.

Tako pomoč naše gospodarstvo vsekakor potrebuje, saj s svojimi skromnimi mednarodnimi izkušnjami in zvezami le težko najde najugodnejše poslovne partnerje v tujini. Poleg tega veljajo v različnih državah tudi zelo različni zakoni, ki pa jih strokovno v podjetjih, kakršno je Eckartovo, zelo dobro poznajo. Njihove usluge seveda niso zastonji, zato bo treba še dobro premisliti, preden začnemo z njimi sklepati resne posle.

I. VIDMAR

V Novem mestu vidi največ možnosti za posredovanje pri izgradnji plinifikacijskega omrežja, kamor naj bi vključili še ureditev vodovoda, telefona, električnega omrežja in kanalizacije ter asfaltiranje cest po končnem prekopavanju mesta. Predlagal je tudi izgradnjo sistema za čiščenje pitne vode, za kar bo že v kratkem v Novo mestu poslal predstavnika ameriškega podjetja na pogovore.

Od novomeških podjetij je Eckarta najbolj zanimala tovarna zdravil Krka. Podjetje Winston & Strawn bi za Krko želelo posredovati pri navezovanju poslovnih stikov z ameriškimi kupci. Prav tako ga je močno zanimalo področje Krkinega zdraviliškega turizma in si je po sestanku ogledal Šmarješke in Dolenjske Toplice. Zaradi stiske s časom se Eckartu ni uspelo sestati s Krkim vodstvom.

Dennis Eckart je po rodu Slovenc. Razumljivo je, da je njegova želja po sodelovanju s slovenskim gospodarstvom povezana tudi z njegovim poreklom. Žal pa v poslovnem svetu še vedno velja zakon dobička, zato ne moremo pričakovati, da nam bodo Američani le pomagali. Advokatsko podjetje Winston & Strawn, ki ga predstavlja Eckart, ima zaposlenih prek 500 odvetnikov, svoje urade pa ima v Chicagu, Washingtonu, New

Yorku in Ženevi v Švici. Sloveniji nudijo pomoč pri prehodu v tržno gospodarstvo, posredovanje pri navezovanju gospodarskih stikov s podjetji iz celine sveta, pridobivanje investitorjev in pravno svetovanje pri sklepanju poslov s tujino.

V ponedeljek zjutraj so imeli na novomeškem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora 23 takih vlog. Od tega je bilo 5 primerov, ko so črnograditelji plačali najmanjši možni znesek, se pravili 150 tisočakov, ostali pa se plačali po dejanski površini; najvišji znesek je dosegel 438.000 tolarjev, skupaj pa je teli 23 črnograditeljev vplačalo blizu 4,3 milijona tolarjev. Kot določa zakon, bo četrtna vsega tako vplačanega depozita prišla nazaj v občino, kjer ga bodo porabili za plačilo izdelave dokumentacije, s katero naj bi legalizirali te objekte. Naj bi zato, ker ni

PRVA NAGRADA NOVOTEHNE

Franc Turk iz Straže je v torek v prostorih Novotehne prezel prvo nagrado Vespa Star 90, ki jo je to podjetje ob Dnevi Novotehne podarilo svojim zvestim kupcem. Ključe je predal predstavnik Novotehne Marjan Durar. (Foto: J. P.)

MEDNARODNI RAZISKOVALNI TABOR KRKA 93

NOVO MESTO - V ponedeljek se je v Novem mestu začel 5. mednarodni mladinski ekološki raziskovalni tabor Krka 93. Osrednja pozornost dva deset mladih udeležencev iz Belgije, Nizozemske, Velike Britanije, Italije in Slovenije, ki bodo delali pod vodstvom mentorjev, bo vsejek ekološkim vprašanjem v porečju Krke. Rezultate z letosnjega tabora bodo ob zaključku primerjali z ugotovitvami iz preteklih taborov. Čilj vsega tega prizadevanja je čistješa Krka in njeni pritoki. Čeprav so mladi raziskovalci dokazali, da se da marsikaj narediti tudi brez velikih vstopenj, organizatorji tabora le pričakujejo večjo podporo države, saj konec koncev mladi v okviru tega tabora opravljajo tudi povsem korenne zadave.

ZA PODobe USPEŠNIH AKTIVNOSTI

NOVO MESTO - Danes teden je Novomeščanka Maja Rabzelj v prostorih obrtne zadruge Hrast odpela studio Activ. Dejavnost novega studia obsega grafično oblikovanje, reklamne predstavitev, akcije tržnega komuniciranja, oblikovanje notranje opreme ter arhitekturno projektiranje. Kot pravi podjetna arhitektka, mora temeljno sporočilo, ki ga želi podjetje ali zaseben posredovati okoli, dosegči vse komunikacijske poti.

Prihaja Radio Sraka

NOVO MESTO - Drago in Božica Vovk iz Novega mesta s prihajajočo jesenjo svojemu snemальнemu studiu, glasbeni produkciji in založništvu podjetja Sraka dodajata tudi prvo zasebno radijsko postajo. Radio Sraka se bo na frekvenci 94,6 MHz privje oglašil že v začetku septembra in bo že v začetku oddal od zgodnjih utrjanjih ur do polnoči. Slišen bo na vsem območju, ki ga že sedaj pokriva radio Studio D, saj bo oddajnik enake moči prav tako na Trdinovem vrhu.

"Naš radio bo vsebinsko precej drugačen od pet let starejšega novomeškega radijskega brata. Jedro ekipne imamo že izbrano, z veseljem bi k sodelovanju radi pritegnili še kakšnega novinarja, komercialista ter napovedovalko, vse s potrebnim vrhu."

DRAGO VOVK - "Naš radio bo precej drugačen od Studia D. Izberemo sodlavce."

nanostjo, mladostjo in zvrhano mero idej," o nastajajočem novem dolenskem virusu informiranja pravi Vovk.

Sicer zadnje čase iz te produkcije hiše prihaja kar lepo število spodbudnih novic. V letu dni so izdali 12 CD plošč znanih slovenskih glasbenih umetnikov, izdali prek 20 kaset, kar jih med slovenskimi tovrstnimi diskografskimi založbami uvršča takoj za ZKP RTV Slovenija. Zanimivo je, da so ob gostovanju New swing Quarteta spomladni v ZDA tja izvozili kar 400 CD plošč. Uspešno se prodajala tudi CD plošča Tomaža Pengova "Rimska cesta," za nameček pa je meseca marca na evropski lestvici zasedla 16. mesto.

Na koncu velja zapisati še to. Pomladanski koncert v Športni dvorani "Za urgentno reševalno vozilo," katerega glavni organizator je bil Sraka, je kljub slabemu obisku na žiro račun Zdravstvenega centra prinesel natanko 586.123,60 tolarjev. J. PAVLIN

Črnograditeljem se izteka čas

Jutri je zadnji dan za prijavo črne gradnje in plačilo depozita po novem zakonu - V ponedeljek samo 23 vlog - V pol leta do gradbenega dovoljenja

NOVO MESTO - Jutri, v petek, se izteče rok, ki ga novi oz. dopolnjeni zakon o urejanju prostora določa kot skrajni čas za prijavo črne gradnje oz. nedovoljenega posega v prostor. S tem bodo investitorji (po domače črnograditelji) dosegli odložitev izvršbe, se pravi odstranitev črne gradnje. Prijave morajo biti popolne, kar pomeni, da je treba dostaviti tudi dokazilo o plačanem depozitu, kot ga predpisuje zakon. Ta depozit znaša 2.500 tolarjev za kvadratni meter bruto etažne površine črne gradnje, vendar ne manj kot 150.000 tolarjev.

zakon jasen in nedvoumen. Mislim,

da bo vsaj za naprej na tem področju uvedel red in pripromorek s spremljanjem zakonjenine miselnosti.

Vsekar bo poslej vsak krepko razmisli,

preden se bo lotil črne gradnje.

In če bo prav razmisli, se je sploh

ne bo, kajti vsa stvar bo hujdano

drag in se bo črnograditelju krepko

otepila. Zakon predvideva kazni ne samo za črnograditelje, ampak tudi

za vse, ki bi delali v nasprotju z njim, se pravi tudi za upravne organe, zemljiško knjigo, geodetsko

upravo, upravljalec s komunalnimi

napravami itd. Poleg tega Preskar

pravi, da postopek za izdajo lokacijske

znotraj zazidljivih območij ob sodelovanju

investitorja ne traja daje kot po

leta. Sodelovanje investitorja v tem

primeru pomeni, da interesent predloži projekt, ki je usklajen z zahtevami lokalnečkega dovoljenja.

Kakorkoli že, na občinskem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora svetujejo, naj se ljudje,

da bi se izognili težavam in nepotrebnim stroškom, pred vsakim posegom v prostor oglašajo pri njih,

kjer bodo gotovo dobili pravi nasvet

in usmeritev.

A. B.

PRIZNANJE IVANKI BOLTES

GABRIJE - Ivanka Boltes iz Gabrie je Zveza kulturnih organizacij Novo mesto pred časom podela zlati znak. Na ta način so Boltesovi izrekli priznanje za dolgoletno delo v kulturi, ki je prišlo do izraza predvsem pri njenem vodenju vaškega pevskega zbora in organizirjanju proslav. Priznanje so Boltesovi izročili na nedavnom literarnem večeru, ki ga je v dvorani v Gabriju pripravilo Kulturno društvo Gabrie. Odličje je jih vročila Staša Vovk, tajnica ZKO Novo mesto.

Novomeška kronika

TELEFONOMANI - Človek skraj ne more zgrešiti. Če viditi voziti po Glavnem trgu avto z značilno anteno, ki kaže na to, da je v avtu telefon, ima voznik telefon tudi v rokah. Ti zaskrbljeni novokomponirani podjetniki pač najraje izkoristijo čas med vožnjo po Glavnem trgu za nujne telefonske pogovore. Zato nekateri naredijo tudi po več krogov. Čas je zlat. Pa še ljudje te vidijo. In se pom

NEIZPETA MELODIJA - Na zadnji seji občinske skupščine je bilo zopet slišati neizpeto črnomaljsko melodijo o tem, kaj vse imajo sosedi in česar Črnomaljci nimajo. "Poglejte," je dejal eden izmed delegatov, "v Metliki bo zdaj zdaj nared nova avtobusna postaja! Kaj imamo pa mi?" Še sreča, da ni omenil, da bo v metliški občini še prej kot avtobusna postaja odprt letališče. Če bi Črnomaljci to slišali, gotovo ne bi hoteli biti z Metličani več v isti regiji.

OBČINA - Sicer pa si Metličani lahko kar oddahnejo, kajti zadnjem čase niso nič več sovražniki Črnomaljev številka ena. Črnomaljci so si po novem našli sovražnike kar v lastni občini, in sicer Semičane. Ti so na že omenjeni seji slišali toliko pikrih na svoj račun. Črnomaljci so jih zmerjali s semičkim klanom in še čim. Reveži so se branili, kolikor je bilo v njihovi moči, ob tem pa očitno pozabili, da so si Črnomaljci izbrali takšno taktiko po pravilu: napad je najboljša obramba. Nekaj pa so Semičani zagotovo spoznali: čim prej bodo morali ustanoviti svojo občino.

BEGUNCI - Eden od najbližjih sosedov črnomaljskega begunskega centra se je zopet pritožil, da je njegov vrt poln beguncev, ki sproti poberejo vse, kar dozori. Zato predlaga, naj bi v Črnomlju pripravili vodni po vrtovih in njivah v okolici zbirnega centra, da bi bile vse obdelane površine bolj enakomerno obremenjene (beri okradene), ne pa, da bo zmanjkalo le z enega vrta. Če pa vodiča v kratku ne bo, pravi krajan, bo moral vzeti zamoračiščo v svoje roke. A se boji, kaj bo, če se mu bo takrat utrgal film.

Sprehod po Metliki

KMEČKEGA PUNTA 93 so se udeležili tudi metliški kmetje, ki so zasedli mejni prehod pri Kolpi. Da jim ob stavki ne bi bilo preveč dolgočasno, so nataknili na razenj odojeka in ga pekli po vseh gurmanskih pravilih. Malce pozno pa so se spomnili, da gresta k pečenki tudi cebula in kruh. Po kruh so se odpravili v sosednjo Hrvaško, po cebulo pa je domov skočil najbližji kmet. Iskalci kruha so bili nemalo presenečeni, ko so jim cariniki povedali, da kupljene blaga ne bodo mogli pripeljati na slovensko stran, ker je mejni prehod zaprt. "Okupiral" ga ni nihče drug kot kmetje. Je že tako, da kdor drugemu jamo kopljje, sam vanjo pade.

NA VESELICI JE BILO SREČANJE dolenjskih in belokranjskih obrtnih zbornic. Prek sedemsto članov trebanjske, novomeške, črnomaljske in metliške obrtne zbornice se je prijetno zabaval ob glasbi Dobrih priateljev iz Brežic ter ob športnih in družabnih igrah. Najbolj hrupno navijanje je izvajalo vlečenje vrvi, pri katerem so bili najboljši Črnomaljci, največ smeha pa je bilo ko so morali plesoči pari premagati vedno bolj spuščajočo se vrvi. Udeleženci so imeli tudi pripomoč: pripravljenih je bilo pre malo miz in klopi, pa so morali nekateri več ur stati.

V DRAGATUŠU JE BILO srečanje slovenskih fantov in deklet. V duhovitih kmečkih igrah je sodelovalo tudi metliška šestčlanska ekipa in zasedla drugo mesto. Štirje fantje in dekleti bi bili lahko tudi prvi, a jim je bilo več do tega, da so zavabili gledalce, kot da bi se borili za pokal, ki je bil od prejetega le nekaj centimetrov večji in širi.

Trebanjske iveri

VZNEMIRLJIVO - Na Kresni noči so imeli med drugimi ljudskimi običaji v programu tudi uživanje piva. Ta točka ni sodila v uraden del sporeda, a ji je ljudstvo vseeno namenilo precej pozornosti. Je pa res, da je bilo pitje razmeroma draga. Obiskovalec, ki je v vznemirljivi kresni noči v Mokronogu zvrnil pice za žive, je moral za politrsko dobroto plačati 150 tisočakov. V bližnjem Tržiču so dober teden pozneje prodajali na kmečkih igrah enako količino enakega z alkoholom bogatenejšega hmeljnega napitka petdeset tolerjev ceneje.

MOTORISTI - Cel halo zganjajo okrog tega, kar se je dogajalo pred kratkim v Trebnjem na srečanju motoristov. Tudi ni čudno, saj so si bili tam iz oči v oči tako rekoč zakleti sovražniki, se pravi policisti in motoristi, in se je spritoč tega moralno kaj zaplesti. Najbolj črnojajo policiste, češ so zganjali brez potrebe celega hudiča. Ampak tudi motoristi niso bili kdove kakšni angelčki, razen v primeru, če so angelčki dandanašnji oboroženi. Motoristi na trebanjskem srečanju so namreč imeli s seboj najmanj en lovski nož in vsaj enega "skorpijona". Toliko se je videlo za pasom, ali je bilo tovorne krame še več, se ne ve.

DOLENJSKI LIST Vaš četrtkov prijatelj

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Odlagališča smeti ne bodo zaprli

Črnomaljski delegati sprejeli spremembu odloka, po kateri bodo lahko odlagali smeti pri Vranovičih še nekaj let - Krajanom ponuditi rento

ČRНОМЕЛЈ - V odloku o lokacijskem načrtu za sanacijo in razširitev deponije komunalnih odpadkov pri Vranovičih je bilo zapisano, da je na deponijo dopustno odlagati občinske komunalne odpadke, dokler ne bodo usposoblji nove deponije, a najdlje do konca leta 1993. Vendar omejitev v takšni časovni obliki ne sodi v odlok o lokacijskem načrtu. Poleg tega bi to pomenilo, da po novem letu v črnomaljski občini ne bi mogli več odlagati odpadkov, saj je premašilo časa za zgraditev novega odlagališča.

Zato so delegati črnomaljske občinske skupščine pretckli teden odločali o spremembu odloka, in sicer, da se dovoli uporaba deponije pri Vranovičih do usposobljive nove oz. do takrat, ko bo razširjena vranoviško odlagališče zapolnjeno do meja, ki jih dovoljuje že sprejeti lokacijski načrt. Kot so pojasnili z oddelkom za družbeni razvoj, bi postopek od izdelanih programskih zasnov do usposobljive novega odlagališča odpadkov trajal vsaj tri leta, če ne bi prišlo do posebnih zapletov. Vendar je že sedaj očitno,

da pridobivanje lokacije ne bo potekalo brez težav, saj se je že zapletlo pri vnosu lokacije v prostorski plan občine. Pričakujejo, da ne bo nič manj problemov pri spremembi lokacijskega načrta za deponijo in pridobivanju zemljišč, da stroški niti ne omenjam. Samo za prvo fazo bo potrebno zbrati najmanj 2,5 milijona DEM.

Mnenje, da je upravičeno deponiranje odpadkov pri Vranovičih vsaj še nekaj let, podpira tudi projektni svet strokovnjakov pri občinskem izvršnem svetu, seveda ob primerem odlaganju odpadkov in ravnjanju z izcedno vodo brez škode za okolje. Po njihovem spada odlagališče med deset najbolj urejenih v Sloveniji, je legalno zgrajeno, ustreza današnjim predpisom ter je primerno vzdrževano.

Klub temu so delegati občinske skupščine sprejeli spremembu v odloku, je bilo slišati kar precej pomislek. Menili so, da so takrat, ko so sprejeli odlok o zaprtju deponije konec letošnjega leta, dali Vranovičanom upanje, ki ga tokrat spodbijajo. Takrat so jih elegantno potegnili za nos, sedaj pa jih nima kaj ponuditi. Eden od delegatov je menil, da ni pošteno, da za razmere okrog odlagališča krivijo le izvršni svet, ki je opozoril, da do konca letošnjega leta ne bo moč zgraditi novega odlagališča. A je skupščina kljub temu sprejela takšen rok za zaprtje vranoviške deponije, zato mora sedaj prevzeti nase del krivde.

Seveda bi morali potegniti koristne nauke tudi iz strokovnega izleta na eno večji deponiji v Avstriji. Pred-

NA LETOVANJU 47 OTROK

METLIKA - Občinska zveza priateljev mladine Metlika je v sodelovanju s Centrom za socialno delo pripravila za 24 zdravstveno in socialno ogroženih otrok letovanje na Debelom Rtiču. V drugi skupini pa je bilo 23 otrok, katerih starši so bili samoplačniki. Z letovanjem so pričeli konec junija, trajalo pa je deset dni.

NASTOP NIZOZEMSKEGA KOMORNEGA ORKESTRA

METLIKA - V torek, 13. julija, ob 20.30 na dvorišču metliškega gradu nastopil 30-članski komorni orkester nizozemskega mlađinskega simfoničnega orkeстра, ki vadi v Črnomlju. Pod taktirko svetovno znane dirigenta Roberta Benzija bodo izvajali dela velikih glasbenih mojstrov. Vabljeni!

Kaj Metliko čaka oktobra?

Čiani Združene liste socialnih demokratov opozorili, da metliška občina ne bo mogla pogrešati vseh od več kot 800 delavcev - Kako v odnosih s Hrvaško?

JUGORJE - Združena lista socialnih demokratov (ZLSD) iz Metlike je v nedeljo pripravila na Jugorju pogovor s podpredsednikom ZLSD Slovenije Borutom Pahorjem, vodjem poslanskega kluba te stranke Miranom Potrčem ter Sonjo Lokar, potem pa še srečanje članov in simpatizerjev stranke. S tem je metliška stranka, ki šteje okrog 120 članov, začela oživljati svoje delo pred občinskim volitvami.

Kot je povedal predsednik ZLSD Metlika Branko Matkovič, ni dovolj, da le trenaže, kako težko jim je, ker so na jugu, ampak morajo sami reševati tezave. Teh na srečo v tej občini ni veliko, saj izgub skoraj ni, pojavlja se vse več novih podjetij. Občina šteje 8.200 prebivalcev, v njej je zaposlenih 3.660 ljudi, 351 je brezposelnih, a so za javna dela, ki so dobro utrečena, težko dobili dovolj delavcev. Tudi po dobrini šiviljah je večje povpraševanje, kot je ponudba. Kot je povedal predsednik izvršnega sveta Jože Matekovič, direktorje precej skrbi, kaj bo za oktobra.

Miran Potrč je govoril o novi stranki, v katero so se združile SDP, Delavska stranka, Socialdemokratska unija, del vodstva Demokratske

VEČ KADROVSKIH SPREMEMB

ČRНОМЕЛЈ - Na zadnjem zasedanju občinske skupščine so napravili več kadrovskih sprememb. Tako so razrešili funkcije sodnika za prekrške Igorja Fortuna, ki bo v Metliki opravljal odvetniško dejavnost. Na njegovo mesto so imenovali mag. Janeza Kramariča, dosedanjega sekretarja črnomaljske občinske skupščine. Delegati so dali soglasje k imenovanju Borisa Mužarja za v.d. ravnatelja osnovne šole Mirana Jarca. Prav tako so dali soglasje k imenovanju Dragice Valenčič za ravnateljico Vzgojno-varstvene organizacije Oton Zupančič.

Precjer kritik je letelo na republiko zaradi plickega denarja za demografsko ogrožene. Dušan Kočevar iz črnomaljske ZDSD je dejal, da je pri njih politično življenje sicer bolj

O NOVI STRANKI - Borut Pahor, Sonja Lokar in Miran Potrč (od leve proti desni) na obisku v Beli krajini, kjer so predstavili novo stranko Združeno listo socialnih demokratov ter prisluhnili problemom Belokranjev. (Foto: M.B.-J.)

stranke upokojencev in Socialistične stranke. O delu v parlamentu pa je dejal, da je takšno, kot zadnjega pol leta v prejšnjem mandatu, torej skoraj nevzdržno. Sonja Lokar je govorila o socialni politiki v stranki, Borut Pahor pa o tem, da bo potrebov v čim večji meri uresničiti predvolilno obljubo o 100.000 novih delovnih mestih. Belokranje so precej zanimali odnosi s Hrvaško. Slišati je bilo, da se Hrvaška vse bolj zapira, kar je slablo za Slovenijo, za katero je republika tretji največji gospodarski partner.

M.B.-J.

Kot je povedal predsednik ZLSD Metlika Branko Matkovič, ni dovolj, da le trenaže, kako težko jim je, ker so na jugu, ampak morajo sami reševati tezave. Teh na srečo v tej občini ni veliko, saj izgub skoraj ni, pojavlja se vse več novih podjetij. Občina šteje 8.200 prebivalcev, v njej je zaposlenih 3.660 ljudi, 351 je brezposelnih, a so za javna dela, ki so dobro utrečena, težko dobili dovolj delavcev. Tudi po dobrini šiviljah je večje povpraševanje, kot je ponudba. Kot je povedal predsednik izvršnega sveta Jože Matekovič, direktorje precej skrbi, kaj bo za oktobra.

Miran Potrč je govoril o novi stranki, v katero so se združile SDP, Delavska stranka, Socialdemokratska unija, del vodstva Demokratske

stike tudi z republiko upravo za pospeševanje kmetijstva, kar naj bi bilo odgovor o vrsti v prihodnje uvoženih mineralnih gnojil.

Poleg mineralnih gnojil bodo preko

Prizme in Klase na slovensko tržišče med drugim dobavljali tudi vitaminosko mineralne krmne mešanice. Povejmo še, da sta se podjetji že dogovorili s tujim dobavljalcem, da bo gnojila in drugo pakiralo v embalažo, opremljeno s podatki v slovenščini.

Na okviru pogovorov o omenjenem poslu sta se direktor Povšič in Kolenc pred nedavnim sestala z vodilnimi menedžerji družbe Hydro, ki so obiskali Dolenjsko.

L. M.

partner nam zagotavlja, da so v gnojilih, ki bodo torej na našem trgu, res sestavine, ki jih omenja deklaracija na embalaži," poudarja Jože Povšič, direktor Piramide.

Da bi omenjeni dolenski podjetji - direktor Piramide je Jože Povšič, direktor Klase Mirko Kolenc - uvozili gnojila, ki bodo najbolj ustrezala slovenskemu kmetijstvu, sta se povezali z ljubljansko biotehniško fakulteto, ki naj bi pomagala z analizo tal. S temi analizami naj bi se ukvarjal tudi eden od dolenskih visokošolcev v okviru svoje diplomske naloge. Piramide in Klase sta že vzpostavila partnerstvo.

MIRENSKI HOV - HOV - Mirna - Kinološko društvo Mirna bo tudi letos organiziralo tradicionalno prireditve Mirenski Hov hov. Prireditve bo potekale na igrišču NK Mirna 18. julija ob 18. ure po naslednjem programu: mimohod psov različnih pasem, nastop tečajnikov KD Mirna in KD Novo mesto, solan pes zagotavlja varnost vedno in povsod, prikaz specialne enote TO Moris, nastop policijskih psov s helikopterjem.

DOLENJSKI LIST 5

Turizem-pastorek

Le program še ni dovolj za uspešen razvoj turizma

ČRНОМЕЛЈ - Odnos do turizma in njegovega razvoja se lahko kaže na različne načine. Ne nazadnje tudi po tem, kdaj delegati občinske skupščine razpravljajo o programu turizma. V Črnomlju so to storili konec junija, kar ne bi bilo nič narobe, če se program ne bi tikal že letošnjega leta, ko so povsod, kjer kaj dajo na turizem, začeli že na veliko sprejemati goste. Da so Črnomaljci za letos že marsikaj zanudili, je sicer trajično, še bolj pa, da se tudi v tem programu ponavlja vrsta pomajkljivosti in napak, iz katerih se v preteklih letih očitno niso kaj prida načeli.

Na prvo mesto pri razvoju turizma postavljajo v programu še vedno turistična društva, čeprav je jasno, da razen redkih izjem ta sploh. Poleg tega takšna društva združujejo ljudi, ki se odločijo za delo v turizmu po lastni volji in željah in torej delajo le, če to sami želijo. Zato je neodgovorno, da bi gradili razvoj turizma na njihovih ramenih. Lepo, a skoraj neresničljivo zvezni floskula o načrtinem izobraževanju prebivalstva o "po-menu in lepoti turističnega razvoja naših krajev". Nič bolj realna ni zamisel o spodbujanju pri vlaganju domačega v tuje kapitala v turistični razvoj Bele krajine. Domučega kapitala namreč skorajda ni, o tem, kako pritegniti tuji kapital, pa tudi ni navodil.

Zvenči programi bodo kaj malo pomagali pri razvoju turizma, če je očitno, da marsikje niso narejeni še niti osnovni koraki. Tako v črnomaljski občini na primer nimajo programa prireditiv, s katerimi bi lahko privabili obiskovalce, manjka pa tudi precej informativno-turističnih tabel

Kje bo naša južna meja?

Govorice, ki terjajo odgovor najodgovornejših - Za dobroosedeske odnose bo treba razčistiti še marsikaj

KOČEVJE, OSILNICA - Na javni tribuni o Kočevskem naravnem parku - novi podobi Kočevske, ki je bila 24. junija, je Lojze Bauer iz Kolpske doline, se pravi z naše južne meje, vprašal tudi, koliko je resnice v gorovicih, da bo Slovenija zamenjala s Hrvaško zgornjo Kolpsko dolino za ozemlje pri Dragonji. Odgovor predsednika občinske skupščine dr. Mihuela Petrovića je bil, da o zamenjavah s Hrvaško ne ve ničesar. Podoben je bil tudi odgovor enega izmed predstavnikov republike.

Prepričani smo se hoteli, če v zgornji Kolpski dolini ljudje res govore, da naj bi zamenjali to ozemlje in nje s Hrvaško. Že prej, kmalu po osamosvojitvi in postaviti meje, je bilo namreč na tem območju že slišati tudi "zgodovinski utemeljene gorovice", in sicer, da "nekaj potekala meje med Slovenijo in Hrvaško po hribih na današnji slovenski strani Kolpe in Čabranki", pa tudi, da "so bile za časa Ortenburžanov in Celjanov slovenske mejedalec na Hrvaškem, celo do Grobničkega polja pri Reki." Razumljivo je, da so prve širili ljudje s hrvaške strani, druge pa s slovenske. Naše nedavno pov-

praševanje med ljudmi v Osilnici je rodilo osupljive sadove. Ne le da so domačini vedeli o že omenjeni zamenjavi, ampak celo več. Nekateri so povedali, da bo na tem območju zgornje Kolpske doline izveden referendum (na slovenski in hrvaški strani), na katerem bodo prebivalci glasovali, če žele živeti v Hrvaški ali Sloveniji.

Kar grozljiva pa je tista gorovica, da sta se Milošević in Tuđman že zdavnaj dogovorila, da si bosta razdelila nekdanjo Jugoslavijo tako, da bo pripadlo vsakemu pol Bosne in Hercegovine nadalje Miloševiću še vse, kar je od nekdanje Jugoslavije na vzhodu, se pravi Črna gora in Makedonija, Tuđmanu pa naj bi pripadlo vse, kar je na zahodu, se pravi tudi Slovenija!

Upamo lahko, da gre le za gorovice. Žal pa so se pogosto izkazale gorovice kot povsem pravilna napoved. To velja tudi za dogajanja v Bosni, ki (si) jo skušajo deliti tudi tisti, ki so prisegali na njen samostojnost. Naša previdnost torej ne bi smela biti odveč, da ne bi res postali nekakšna "Herceg Slovenija".

Ž. A.

Zdaj je dovolj razumevanja

Naravovarstveniki proti nižinski cesti ob Kolpi - Domačini opozarjajo, da višinska cesta ob Kolpi pozimi zaradi snega, ledu, plazov in zametov ne bi bila prevozna

KOČEVJE, KOLPSKA DOLINA - Med razpravo o Kočevskem naravnem parku je prišlo do ostre razprave tudi zato, ker nekateri kraji ob Kolpi nimajo cestne povezave neposredno s Slovenijo, ampak lahko pridejo do svoje države le po hrvaških cestah. Povzemamo nekaj misli iz te razprave.

Lojze Bauer iz Kolpske doline: Živelj smo in še živimo v parku, kjer so zaraščena polja, izseljevanje ljudi. Šlo je za tih "genocid", izseljevanje naj bi to območje naredilo raj za lovce. Zdaj, ko je tu meja, smo odrezani še od Slovenije. Leto dni po osamosvojitvi smo imeli ra-

zumevanje za težave Slovenije in nismo sitnarili za cesto. Zdaj pa je tega dovolj, saj imamo poleg hrvaške ceste še hrvaško elektriko, telefon, pošto, televizijo, skratka: nič nimaš svojega, slovenskega. Pričakovali smo, da nam bodo poslali buldožer, ki bo razšril kolovoz še iz časov Marije Terezije v ozko cesto, po kateri bomo imeli zvezo s Slovenijo. Pa so nam poslali naravovarstvenike, ki so prepovedali graditi cesto, ker je pomembnejša vidra, kot smo ljudje.

J. PRIMC

Prosilci naj pohitijo

Republiške stipendije

SEVNICA - Kot sporoča republiški Zavod za zaposlovanje - območna enota Sevnica že sprejemata vloge za republiško stipendijo. Za to obliko denarne pomoci lahko zaprosijo dijaki srednjega izobraževanja in študentje dodiplomskega izobraževanja, ki so državljanji Republike Slovenije ali imajo dovoljenje za stalno bivanje v Sloveniji. Pogoji je tudi, da se redno šolajo v Sloveniji in da ob vpisu v prvi letnik srednje šole niso starejši od 18 let oziroma ob vpisu v prvi letnik visokošolskega izobraževanja niso starejši od 26 let. Mejna starost prosilec, ki prvič zaprosijo za stipendijo v višjih letnikih, je glede na letnik ustrezeno večja.

V šolskem letu 1993/94 bodo do republiške stipendije upravljeni dijaki in študentje, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člena v drugem trimesecu leta 1993 ne presegne 80 odst. zajamčene plače se pravi zneska 20.000 sit bruto. Do omcenje pomoči so upravljeni tudi dijaki in študentje, ki se šolajo izven kraja stalnega bivališča. V tem primeru dohodek na družinskega člena v drugem trimesecu leta 1993 ne sme presegati 110 odst. zajamčene plače, tj. 27.500 SIT bruto. Dijaki in študenti, ki že prejemajo republiško stipendijo, bodo do te upravljeni še naprej, če dohodek na družinskega člena v drugem trimesecu leta 1993 ne presegne cenzusa za več kot 20 odst.

Prosilci oddajo vlogo - obrazec dobijo v knjigarni - s priloženim potrdilom o vpisu in spričevalom. Omenjeno potrebno dokumentacijo morajo po navedbah zavoda dijaki osebno predložiti do 5. septembra. Sevnika enota državnega zavoda priporoča zlasti srednješolcem, naj pršnje za republiške stipendije vložijo čimprej. Prosilci, ki bi želeli dobiti podrobnejše informacije, lahko popravljajo v katero izmed izpostav sevnike enote Zavoda za zaposlovanje, in sicer na naslove oziroma telefonske številke: Brežice, Cesta prvih borcev 15, tel.: 63-041, Krško, Dalmatinova 8, tel.: 22-206 in Sevnica, Trg svobode 32, tel. 41-130.

KAKO ZAŠČITITI POTROŠNIKA?

STARCA CERKEV PRI KOČEVJU - V tej krajevni skupnosti se posamezniki že vrsto let zavzemajo za uspešno delo na področju zaščite potrošnikov, pri čemer naj bi vzpostavili delo potrošniških organizacij v okviru krajevnih skupnosti, in ne samo na nivoju državne organizacije, za katere jim ni znano, kaj dela in tudi ne, za katere namene uporablja proračunski denar. V razpravah o zaščiti potrošnikov menijo, da bi moralo dosegati tudi mehanizem, ki bi ščitil neposrednega potrošnika. Pri vsem tem pa se odločno zavzemajo za odpravo prodaje potrošnih dobrin po stanovanjskih hišah, po dvořiščih podjetij in ustanih in celo po prostorih posameznih podjetij in ustanih. Zavzemajo se, naj bi zraven bodoče organiziranosti zaščite potrošnikov v tem pogledu naredili več reda tudi organi, ki delujejo v okviru občin. Delo teh bi moral prilagoditi tako, da bi delali tudi ob dela prostih dnevih.

J. PRIMC

Tončkov dom med sevnškimi aduti

Planinska koča na Lisci za 15 let v najem Gostinskemu podjetju Sevnica - Novosti v storitvah - Za te kraje naj bi izvedeli tudi na Gorenjsko - Občinski turistični načrt

LISCA - Ob izteku dosedanje pogodbe o najemu Tončkovega doma na Lisci prehaja planinska koča na 948 visoki gori pod novo skrbništvo. Potem ko je več kot dve desetletji imela dom v najemu Sevnika tovarna Liska, ga je zdaj za 15 let najelo Gostinsko podjetje Sevnica.

Tako naj bi Tončkov dom na Lisci vključili v sevnško turistično ponudbo. Za to bodo morali kar nekaj vložiti v objekt, ki ima na razpolago v domu 72 in v depandansi 32 postelj in ki lahko ponudi nekaj prostora tudi na športnih in rekreacijskih površinah. Direktor Jane napoveduje, da bodo na omenjeni planinski točki, ki je vključena v Zasavsko planinsko transverzalo, letos izboljšali prenočitvene zmogljivosti in obnovili opremo tudi v kuhišnji. "Dvignili bomo raven vseh storitev na Lisci, kajti Tončkov dom ni samo zaradi hladnega piva in dobre malice," obljublja Janc. Direktor tudi napoveduje izboljšanje in celo širitev športne ponudbe, pri čemer misli tako na zunanjih igriščih kot na savno, solarij in trim kabinet, ki so v Tončkovem domu. Liska je znana tudi po smučarskih terenih. Ker jo zadnje čase pesti pomanjkanje snega, bi Gostinsko podjetje Sevnica najratje dalo postaviti na smučišče snežni top. Za zdaj je glede tega težava, ker ima Liska premalo vode za umetni sneg.

V načrte o dejavnosti Tončkovega doma v prihodnje je sevnško go-

daleč zunaj Posavja in pravi: "Tončkov dom je znan v Posavju, v Ljubljani pa ga ne. Velike agencije so slišale komaj za Sevnico, za Tončkov dom na Lisci ne vedo. Naredili bomo vse, da za Sevnico in Tončkov dom zvedo v Ljubljani in tudi na Gorenjskem," je odločen Janc. Ta Jančeva napoved bo dobila, če je že nima, podpora v občinski vladu. To je potrdil Marjan Kurnik, predsednik sevnškega izvršnega sveta, v nedeljo na tiskovni konferenci, ki je jo v Tončkovem domu sklical Gostinsko podjetje Sevnica. "Napori Gostinskega podjetja Sevnica sovpadajo z občinskim trudom. V naših aktivnostih se osredotočamo na promocijo. Gre za to, da bi Sevnica postala zanimivejša in predvsem bolj znana. V načrnu je napravljen program turističnih aktivnosti," je povedal predsednik Kurnik.

L. M.

POLETJE V KNJIŽNICI

SEVNICA - V sevnški knjižnici si lahko obiskovalci ogledajo vsak ponedeljek risanko in vsako sredo igralni film. Predstave, katerih naslove objavljajo na oglasni deski v knjižnici, se začnejo ob 8.30. Mladi obiskovalci lahko v knjižnici vsak dan rešujejo mednarodni knjižni kviz Knjige graditve mostove.

Kristijan Janc

KAVARNA BO ŠE - Stavbo srediste mesta, v kateri je kavarna Zvezda, prenajljajo. Doslej je sodila pod hotel Pugled, prenajljava pa jo občina (stanovanjska skupnost), kamor zdaj ta stavba sodi. Ob začetku prenove so ugotovili, da je stavba, v kateri so v nadstropju tudi stanovanja, potreba temeljitega popravila. Kaj bo po popravilu v njej, se še ne ve, gotovo pa bo upoštevana želja kočevske krajne skupnosti, da bi tudi v bodočem vsaj del prostorov namenjen tudi za kavarno.

VELIKA PONUDBA - Še pred nekaj leti je bilo denarja dovolj, blaga v trgovinah pa ne. Zdaj je prav obratno. Trgovci že kar vsljivo ponujajo blago oz. izdelke. Zaželeni so tudi kupci, ki bodo kupljeno plačali na 2 čeka ali pa do 6 čekov. Že za malo večji nakup lahko napiše ček z zamikom. Poleg mnogih družbenih in zdaj še zasebnih trgovin pa se vedno pogosteje pojavljajo na raznih krajih priložnostno štejnjice.

CENE SO ŠLE HITRO GOR - Cene mleka in kruha so šle hitro gor, in to več, kot bi smeles, nazaj pa klubk uprek vlade morejo in ne morejo. Tako smo v neki trgovini zvedeli, da so šle cene hitro gor - po vladnih ukrepih pa jih je (do našega obiska) znižal za svoje izdelke le zasebni pek iz Dobropolj, ki pa je dan kasneje cene zvišal kot vsi ostali in je bil tako dvakrat "tepen".

Ribniški zobotrebc

ŠTUDENTJE NA SERVIS - Tudi letos deluje v Ribnici Študentski servis, in sicer v stavbi krajne skupnosti, Vrtnarska ulica 2. Ta servis skuša priskrbeti študentom in dijakom med počitnicami ali pa tudi med letom primerno delo, s katerim naj bi nekaj zaslužil, da bi lažje študiral. Seveda je zdaj težko za delo, saj podjetja delavce raje odpuščajo, kot najema nove, pa tudi redno zaposleni ponekod sploh ne dobivajo več plač.

SKRITO PARKIRIŠČE - V srednji Ribnici je med delovnim časom težko najti prost parkiri prostor. Skoraj prazna pa so parkirišča za novo banko, pri zavarovalnici in za policijsko postajo. Zasedena niso zato, ker so precej skrita očem avtomobilistov, se bolj pa zato, ker niso prav v starem poslovнем središču Ribnice.

MЛАДИ РИБИЧИ - Med počitnicami mladi radi tudi ribarijo. Žal pa je med mladimi ribiči precej krivolovcev, ki bi bolj uživali pri ribolovu, če bi postali članji Ribiške družine Ribnice, zato je bolje, da se vpisuje med ribiče. Pred kratkim je mladi ribič Miha Oberstar ulovil kar 70 cm dolgo in nad 2 kg težko ščuko. Ko se je razvedel, je med mladimi zavladala še večje zanimanje za ribolov.

NOVA PEKARNA - Pred kratkim je zasebno podjetje Talisman iz Ljubljane uredilo v prostorih nekdanje ribniške kaserne pekarno. Svoje izdelke, predvsem slaščarke, je pred kratkim predstavilo na trgu pri ribniški cerkvi. Nova pekarna je odpresa tako rekoče ves dan. Še letos nameravajo odpreti slaščarnino in okrepčevalnico!

Sevnški paberki

GOLMAN - Posavski direktorji so se borili kot tamški tigri, vendar so jim politiki prepogostili zaresli mreže in jih neprizanesljivo premagali. V vratih poslovnežev je bil Valentin Dvojmoč, ki je pravzaprav branil dobro, saj je očitno skušal prestreči vsako žogo, ki je letela v njegovo mrežo. Klub pozdravnostil je imel Vojko v dobrega pol dučata primerih smolo in ni prestregel žoge. Med občinstvom se širi glas, da bi moral biti poleg cenjenega Dvojmoča v direktorski ekipki vsaj še kak Štirimoč, pa bi direktorji tekmo gotovo dobiti.

SREČELOV - Ob srečanju harmonikarjev na Studencu so imeli tudi srečelov, kjer so postavili za glavni dobitek kolo. Bicikel, ki je bil seveda glavna vaba, je dobit domaćin, ki je prodajal srečke. Pravijo, da je bil zelo vesel, toliko bolj, ker je glavni dobitek na srečelovu ob podobni priložnosti prejel že pred nekaj leti. Ni kaj, res srečen človek!

TEKMA - Na nogometni tekmi na Lisci se igralci običajno takoj po začetku srečanja nikakor niso mogli skoncentrirati in so po mnenju poznalcev nekaj deset sekund brezglavo tekalci po razbeljenem igrišču. Potem ko so nekateri nenačadno reakcijo organizirala igralcev že pojasnjavali s precejšnjo nadmorno višino igrišča in vročim soncem, so skravnosti le prišli do dna. Gre za to, da bi Sevnica postala zanimivejša in predvsem bolj znana. V načrnu je napravljen program turističnih aktivnosti, "je povedal predsednik Kurnik.

L. M.

DOLENJSKI LIST

VIŠINA - Kdor pravi, da zračni pritisk ne vpliva na ljudi, se moti. Znano je namreč, da se pritisak spreminja z nadmorsko višino, tako tudi z vsakim metrom proti vrhu Lisce. Višina in pritisk sta očitno storila svoje tudi minuti konce tedna, ko so se posavski direktori in politiki tam gori šli nogomet. Vojku Omerziju in Francu Černelju, nekdanjima ostrima nasprotnikoma, je pritisk tako zdelal glavi, da sta se pred številnimi pričami rokovala.

USODNA NAPAKA - Krajani Krškega so bili ob svojem krajevnem prazniku razočarani in globovno prizadeti. Ob tej priložnosti so med vročo priedvitem odprli tudi planinski hram na Grmadi, ki so ga člani PD Videm zgradili iz starega hrama. Na slovesnosti se je zbralokrog 200 pohodnikov iz Krškega in od drugod, med njimi pa so planinci pogradišči predsednika občinskega izvršnega sveta Hermana Kuncja. Še dolgo mu ne bodo oprostili, da ni prišel na otvoritev letosne največje naloge v krški občini.

TISKOVNA - Pretekli teden je bila v Ljubljani tiskovna konferenca o nuklearki iz Krškega. Bila je za novinarje večjih medijev, tiste manjše iz okolice nuklearke so, takot kot njihove poslušalce in bralce, elegantno pozabili. Še sreča, da je na njej sodeloval vsaj direktor nuklearke Stane Rožman. Ne vemo, ali so ga povabilili ali pa se je oglasil mimogrede, ko je romal v Ljubljano po denar za 137. ali kateri drugi ventili.

KOMIČNO - Minister Jazbinšek misli, da je komično govoriti o dveh jedrskih lokacijah v eni občini, če eno že imamo in je že itak do konca radioaktivna. Njemu se zdi to tako komično, da je moral svoje ugotovitve o komičnosti v minutih povedati sedemkrat. Če bi prišel na Kalisovec namesto državnega sekretarja Soviča, se mu lokacije za jedrske odpadke in vse okrog njih ne bi zdale nič več komične.

PONOČI OB GOLFA

KRŠKO - 1. julija je bil 42-letnemu T. D. iz Krškega ukraden golf, ki ga je imel parkiranega pred stanovanjskim blokom. Storilcu je uspelo odpeljati avto klub temu, da je bil dodatno zavarovan. Skupaj z avtomobilom je odpeljal tudi zidarsko orodje. Za stolnico policiisti pozvedujejo.

Novo v Brežicah

AKADEMIKI - Tiskovna konferenca, ki jo je pripravila brežiška organizacija LDS, se je začela s precejšnjo zamudo. Pravzaprav se kar pogosto dogaja, da fantje na takih in drugačnih sestankih začenjajo in celo prihajajo z zamudo. Pravijo, da treba upoštevati akademskih četrt ure. Verjetno mislijo, da so potem kaj bolj akademski.

PO LUKNJAHI - Po napovedih iz ministra za promet in zvez se bomo Dolenci in Posavci vse do starosti vozili po razkriti, zastareli in preozki "avtostesti", na kateri ni več ne bratstva ne enotnosti. V skupščini je trenutno hit sezona štajerske avtoceste. Menda so štajerci tako glasni, da jim je uspelo izsiliti tudi neupravičeno prednost svojih cest pred drugimi. Štajerci za svoje ceste - do tod vse lepo in prav. Narobe se začenja tam, kjer Dolenci zagovarjajo tezo o pomembnosti štajerske avtoceste. Si bosta Dvornik in Umek za pot domov omisili helikopter?

VERIŽNO - V jeseniškem Kovinoplastu nimajo dovolj dela. Za izvoz so predragi, za doma tudi. Slisali smo, da se po tistem nekaj njihovih delavcev že usposablja za novo dejavnost podjetja. Dekleta iz računalništva so postala tako hudičevno spretina pri verižnih kompenzacijah, da jim uspe izvesti tudi do dvanašt takih verižnih zamenjav blaga, preden pridejo do ustreznega plačila. Glede na to, da podobne posle opravljajo tudi v drugih podjetjih, a ne tako zelo uspešno, bi jim kazalo odpreti posebno službo.

TEŽAVA - Posavci imajo območje svojih treh občin za regijo, mnogi drugi pa jim tega statusa ne priznavajo. Nekateri jih tudi ne poznajo, zato bilo nujno, da Posavje najde svojo identiteto, nekaj, po čemer bi ga vsi prepoznali. Nekateri pristojni možejo so že začeli razmišljati v to smer, a so se zaenkrat ustavili pri težkem vprašanju. Kako dati Posavju identitet in pri tem ostati trezen?

B. D. -G.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 26. junija do 2. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Jozica Hotko iz Dečnih sel - Simona, Marija Kuhar iz Šutne - Petra, Doroteja Vašter iz Loč - Marka, Lilijana Lansček iz Brežic - Dejana, Marija Zagmajster iz Brežic - Aleksandra, Marjetka Vilčnik iz Vranja - Viktorja, Darinka Macur s Krajnega Brda - Klemenja, Hermina Cirnški iz Sevnice - Klavdijo, Breda Duhančič iz Vel. Mraševge - Ano, Ivanka Kranjc iz Drožanja - Majo, Marijana Katič iz Krškega - Anamarijo.

Čestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Draga, hitra in nepremišljena?

Tako za zdaj zgleda projekt nove lokalne samouprave - Kako bo delovala, še nihče ne ve - Če ne bo denarja, tudi skupni interes ne bodo pomagali

KRŠKO - Krška občina je v začetku preteklega tedna organizirala problemsko konferenco o nastajanju novih občin, njihovi novi organizirnosti, pristojnosti in financiranju ter o preoblikovanju državne uprave. Uvodna predavanja sta imela dr. Rajko Pirnat in mag. Jože Olup, ki sta sodelovala pri pripravi zakonodaje o teh vprašanjih.

Omenjena gosta, predvsem dr. Pirnat, aktivnješčim občanom krških krajevnih skupnosti in vsemi ostalim navzočim nista vili veliko upanja, da bo nova ureditev boljša. Mnoge je predvsem motilo preveliko podarjanje teze, da nas čaka velika neenakomernost med prihodki posameznih občin. "če dances, ko vsaj govorimo o enakomerjem razvoju, prihaja do takih nesorazmerij, kako bo šele poslej?" so se spraševali.

Motila jih je obrazložitev, da so spremembe potrebne, ker je na Zahodu tudi tako in ker so bivše lokalne skupnosti slabo delale. Novo lokalno samoupravo bi morali graditi predvsem na analizi, kaj je bilo do sedaj dobro in kaj ne, in na nalogah, ki naj bi jih lokalna skupnost opravljala. Nekateri so se zavezli za to, da bi se obstoječi sistem

nadgradili.

Občani se bojijo razpada na občine, ki pa sekrati ne bodo takoj povezane. Ker ne bodo imele strokovnih kadrov, ne bodo mogli biti enakopraven partner državi. Sedanja občina nima moč niti pristojnosti, zato so spremembe nujne, vprašanje pa je, če ne bi bilo mogoče, tako kot je dejal eden izmed razpravljalcev, sistem preizkusiti na nekaj modelih.

Dr. Pirnat je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil, da morajo biti osnovna merila za združevanje v občini skupni interesi. Na to, kaj se bo zgodilo, če se združijo skupni interesi brez prave finančne osnove, še ni pravega odgovora. Udeležencem razprave tudi ni šlo v glavo, kako to, da se mestne občine združujejo, medtem ko naj bi na podeželju šli po nasprotni poti. Vpraševali so se, kdo bo reševal npr. romsko vprašanje,

jeprav je pojasnil

kultura in izobra- ževanje

Dermastja v Fotogaleriji

Razstava modne foto-
grafije ljubljanskega
ustvarjalca

NOVO MESTO - V Fotogaleriji Vista 21 na Prešernovem trgu so v petek, 2. julija, po daljsem mirovanju obudili svojo razstavno dejavnost z odprtjem razstave modne fotografije Janka Dermastje, fotografškega ustvarjalca mlajše generacije iz Ljubljane, ki se s to razstavo prvič predstavlja novomeškim ljubiteljem fotografije. Razstavlja kolekcijo črno-belih in barvnih fotografij, ki so nastale v obdobju zadnjih dveh let. Otvoritev je poprestil nastop saksofonista Hugo Šekoranje.

Janko Dermastja je samostojen kulturni delavec, njegove fotografije pa dobro poznajo predvsem tisti, ki prebjirajo revijo Ars vivendi, ki je začela izhajati 1986. leta. Od tedaj se Dermastja, ki se s fotografijo sicer ukvarja že več kot 15 let, intenzivnejše posveča tako imenovani modni fotografiji. Kot sam pravi, ne gre za umetniško fotografijo, a tudi ne za povsem komercialno, pač pa za modno fotografijo z nadhom artizma.

MiM

PRODAJNA RAZSTAVA - Postlanka Vida Čadonie-Špelič in novomeški župan Franci Koncičija si ogledujeta razstavljene izdelke varovancev vzgojno-varstvenega centra Šmihel. Razstava bo odprta dva tedna, izkupiček od prodaje izdelkov pa je namenjen centru. (Foto: MiM)

Mladi z besedo in pesmijo

Literarno-glasbeni večer na dvorišču novomeške proštje in prodajna razstava - Izkupiček za novomeško porodnišnico

NOVO MESTO - Na dvorišču novomeške proštje, ki se vse bolj potrijevajo kot lep in primeren prostor za poletnje kulturne prireditve, so v petek, 2. julija, zvečer mladi krščanski demokrati v sodelovanju z letos ustanovljenim Društvom novomeških študentov in ob podpori postlanki Vide Čadonie-Špelič pripravili glasbeno-literarni večer Mladi za jutri, po prireditvi pa je novomeški župan Franci Koncičija v pritličnih prostorih proštje odprl prodajno razstavo del varovancev vzgojno-varstvenega centra Šmihel.

Mladi iz dolenske metropole so s prireditvijo prispevali svoj delež k počastitvi 500-letnice ustanovitve Kolegiatnega kapitija v Novem mestu. Vendar niso ostali le pri tem, ampak so prireditvi dali human poudarek. Dobikek od vstopnine in ostalih dohodkov, ki znaša okrog 80.000 tolarjev, so namenili gradnji novomeške porodnišnice, medtem ko je dohodek od prodanih izdelkov z razstave šel Šmihelskemu vzgojno-varstvenemu centru.

M. MARKELJ

Prireditve se je udeležilo lepo število ljudi, ki so tako pokazali svojo pripravljenost podprtji humanim namenom večera, obiskovalci so odkupili tudi 22 razstavljenih izdelkov, vsi pa so bili deležni sproščenega kulturnega užitka, ko so prisluhnili mladim literatom: Vesni Bučar, Samirju Sarajliču, Petri Škerlj in Smiljanu Trobišu, kitarski spremljavi Marjana Pirmarja, petju oktetka Adoramus, instrumentalnemu duu Petra in Branko, vokalno-instrumentalni skupini Copacabana in ansamblu Županova torta. Dodatna mikavnost in paša za oči je bila projekcija diapositivov z novomeškimi motivi Matjaža Mehleta, ki je teklak nekoliko manj opaženo ves čas programa.

Mladi krščanski demokrati in Društvo novomeških študentov so s to svojo prvo prireditvijo pokazali, da znajo pripraviti prijeten večer. Kot pravi predsednik DNS Gregor Maceščan, pa ne bodo ostali le pri tej.

M. MARKELJ

Domovina spodbuja ustvarjalnost

Slikarska kolonija ob "Srečanju" je minila v zelo delovnem vzdušju - "Bili so pravi garači," pravi mentor prof. Milan Butina o letosnjih udeležencih

DOLENJSKE TOPLICE - V petek zvečer je bila v zdraviliški restavraciji odprta razstava umetniških del, nastalih na tradicionalni slikarski koloniji, ki spremlja vsakoletno prireditve Srečanje v moji deželi. Kolonije se je pod vodstvom prof. Milana Butine udeležilo osem likovnih ustvarjalcev, predvsem izseljencev in zamejcev, in em domaćin. Slovensko otvoritev razstave je poprestil citrar Jure Marjetič.

Navzočim umetnikom in gostom sta na otvoritev spregovorila novomeški župan Franci Koncičija in

predsednik Slovenske izseljenske matice dr. Mirko Jurak, o delu kolonije, umetnikih in njihovih razstavljenih delih pa je povedal več prof. Milan Butina. Pohvalil je delovno vzdušje v koloniji in udeležencev označil za prave garače, saj so v atelje spremenjeno sejno sobo zdravilišča prihajali že zgodaj zjutraj in nekateri ostajali še pozno v noč. Tako je v manj kot v enem tednu nastalo veliko število likovnih del, katerih izbor je bil prikazan na razstavi. Najprej se je ustavil pri platnih Eriku Marije Bajuk iz ZDA. Nanje je ujela te-snobne vtise čakanja in človekovo izgubljenost pred papirnato birokracijo, pa tudi svete občutke ob bivanju v Dolenjskih Toplicah in zvonejnjem v tamkajšnjem zvoniku cerkve sv. Ane. Veselje nad ponovnim srečanjem z domovino je izrazila naivna slikarka Štefka Jakovac iz Avstralije, vpliv romanske arhitekture, a nežnega, čustvenega kolorita pa je s svojim delom prispevala Teresa Lendaro Benečič, sicer povratnica iz Argentine. Gary Bukovnik iz San Francisca v ZDA je izrazil svoja občutja s šopkom kalifornijskega maka, presajenega v slovensko pokrajino. Pavel Petričič iz Benečije pa odnos do tradicije,

T. JAKŠE

UMETNINAM NA POT - Mentor prof. Milan Butina je na otvoritev razstave del slikarske kolonije "Srečanje" predstavljal umetnike in njihova dela.

ki jo na njegovih slikah predstavljajo stare skrinje. Nekoliko sta se od ostalih po tehniki izražanja oddaljila Jože Stražar iz Švedske s svojimi reliefi, izvedenimi iz kranjskih plemiških grbov, in Diego Gomez, povratnik iz Argentine, ki je razstavil barvne fotografije, močne povečave detajlov, ki jih sicer vsak dan videvamo, pa ne vidimo. Dela Jožeta Kumara, domačina, seveda ni potrebno posebej predstavljati. Nastopil je z dvema barvno izrazitima, skoraj abstraktima platonoma, a z vendar sluteno figuralko.

T. JAKŠE

Samorastniki so zvesti

26. likovni tabor pod streho - Kako naprej?

TREBNJE - Trebanjci so tudi letosnji, po vrsti 26. likovni tabor uspešno zaključili, čeprav je nekaj časa kazalo, da bo ta zanimiva prireditve shiral. Za financiranje je tokrat še poskrbelo občina, a bo treba v prihodnje poiskati nove viri, saj se bodo stvari z uvedbo nove lokalne poskrbave zapletle.

"Jeseni se bomo morali odločiti, kako naprej, saj smo s preživetjem Tabora nihče ne more biti zadovoljen. Z junjsko vojno in novimi razmerami na Balkanu so se stvari spremenile. Čeprav v okrnjenem obsegu, nam je uspelo obdržati tradicijo živo, zdaj pa jo bomo morali bolj agresivno širiti. Konec concev je naš tabor edini tovrstni v Sloveniji, prav tako pa je edina te vrste tudi zbirka, ki z njim nastaja. Mislim, da bomo za nadaljnje financiranje poskrbeli z ustanovitvijo posebnega konzorcija, računamo pa tudi na

normalizacijo odnosov v sosedstvini, od koder je svoj čas prihajalo veliko udeležencev," pravi predsednik organizacijskega odbora Janez Gartner.

Letošnjega Tabora, ki je trajal od 25. junija do 2. julija, se je od enajstih povabljenih udeležil deset ustvarjalcev iz Češke, Hrvaške in Slovenije: Jan Hruška, Petar Grgel, Zdenko Grgeljac, Patar Petrović, Bruno Palatin, Daria Lobnikar - Lovak, Nataša Prestor, Irena Polaneč, Sandi Leskovec in Stane Novak. Italijanske predstavnice ni bilo, kar je verjetno posledica bližine Balkana. Otvoritev je bila v okviru "Trebanjskega koša", prireditelj pa je za udeležence pripravil tudi en piknik v naravi ter intimno zaključno prireditve na Odrzi. Vsi skupaj so si ogledali tudi galerijo in atelje Sandi Leskoveca na Mirmi, kjer so prezeli prijeten večer.

T. J.

normalizacijo odnosov v sosedstvini, od koder je svoj čas prihajalo veliko udeležencev," pravi predsednik organizacijskega odbora Janez Gartner.

Letošnjega Tabora, ki je trajal od 25. junija do 2. julija, se je od enajstih povabljenih udeležil deset ustvarjalcev iz Češke, Hrvaške in Slovenije: Jan Hruška, Petar Grgel, Zdenko Grgeljac, Patar Petrović, Bruno Palatin, Daria Lobnikar - Lovak, Nataša Prestor, Irena Polaneč, Sandi Leskovec in Stane Novak. Italijanske predstavnice ni bilo, kar je verjetno posledica bližine Balkana. Otvoritev je bila v okviru "Trebanjskega koša", prireditelj pa je za udeležence pripravil tudi en piknik v naravi ter intimno zaključno prireditve na Odrzi. Vsi skupaj so si ogledali tudi galerijo in atelje Sandi Leskoveca na Mirmi, kjer so prezeli prijeten večer.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 8. VII.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 ZGODBE IZ ŠKOLKE
11.20 TEDENSKI IZBOR
11.20 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBLA IN GODCI
12.00 ANALITIČNA MEHANIKA, 22/52
12.30 VIDEOOMEH
13.00 POROČILA
13.30 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 DNEVNIK 1
18.10 HČERI MORJA, dokum. oddaja
18.50 ŽE VESTE?
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 TV NOCOJ
20.10 ŽARIŠČE
20.40 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška niznan, 5/13
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA

- 18.10 TEKMA S KLIMO, igračni film
18.35 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 10/25
19.00 RISANKA
19.14 ŽREBANJE 3 x 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 KRIZKRAŽ
21.35 KOPER: MELODIE MORJA IN SONCA
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.20 MELODIE MORJA IN SONCA, nadaljevanje prenosa
23.40 SOVA:
TAJNA ORGANIZACIJA, 1. epizoda amer. niznan.

SLOVENIJA 2

- 14.45 - 22.55 Teletekst
15.00 Video strani - 15.15 Tedenski izbor: Forum, Utrip, Zrcalo tedna, Nedeljskih 60, Obzorja duha (ponovitev) - 17.40 Sova (ponovitev): Ljubezen do Lidije (angl. nadalj., 2/13); 18.30 Tajna organizacija (2. epizoda amer. niznan.) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Studio City - 21.10 Cincinnati Kid (amer. film)

NEDELJA, 11. VII.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 0.25 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.45 OTROŠKI PROGRAM
8.45 ŽIV ŽAV, ponovitev
9.35 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOV PRIJATELJ, 18/26
10.00 MODRI BISER ROVINJA, zabavno-glasmerna prireditve
11.00 MEDNARODNI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL
11.30 ORZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 DOMACI ANSAMBLI: ANSAMBL MARELA
13.00 POROČILA
13.30 CHARLIE IN MARIA, švedski film
15.30 TISOČLETJE, ponovitev amer. dok. serija, 1/10
16.30 ČRNO ZLATO, amer. film
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SPLOŠNA PRAKSA, avstral. niznan, 4/11
19.10 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 11/12
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
LJUBEZEN DO LIDIKE, angl. nadalj., 2/13
TAJNA ORGANIZACIJA, 2. epizoda amer. niznan.

SLOVENIJA 2

- 7.45 - 1.00 Teletekst
Opomba: 14.50 F-1; 17.30 GP v atletiki
8.00 Video strani - 8.10 Velika pričakovanja (angl. nadalj., 4/6); 12.20 Tedenski izbor: Oma + on; 13.20 Sova (ponovitev): Tajna organizacija (1. epizoda) - 14.50 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Slovenski magazin - 20.30 Henrik VIII., in njegovih šest žena (angl. film) - 22.30 Športni pregled

PONEDELJEK, 12. VII.

SLOVENIJA 1

- 10.45 - 0.10 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.20 TEDENSKI IZBOR:
11.20 RADOVEDNI TAČEK
10.45 OSCAR JUNIOR
10.50 SNORČKI, amer. risana niznan, 1/11
11.15 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. niznan, 2/26
11.40 ZMIGAJ SE, športna oddaja za mlade
12.10 ZGODBE IZ ŠKOLKE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR:
SLOVENSKI MAGAZIN
ŠPORTNI PREGLED
17.20 OTROŠKI PROGRAM
18.00 DNEVNIK 1
18.10 DOBER DAN, KOROSKA
18.40 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 MEDNARODNA OBZORJA: ANDORA
20.55 OMIZJE

SLOVENIJA 2

- 14.15 - 22.50 Teletekst
14.30 Video strani - 15.05 Tedenski izbor: Magija in moda; 16.05 Omizje - 17.20 Sova (ponovitev): Alo, alo; 17.50 Tajna organizacija (4. epizoda amer. niznan.) - 18.30 Otroški program - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna sreda - 21.10 Tisti čas (ponovitev)

SREDA, 14. VII.

SLOVENIJA 1

- 10.15 - 0.05 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.50 TEDENSKI IZBOR:
10.50 LEGENDE SVETA, 1/9
11.20 VIDEOСПОН
12.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 11/12
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
17.00 MICHELANGELOVOM POMLAD, koproducijska nadalj., 3/5
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SVET POREČA
18.45 ANALITIČNA MEHANIKA, amer. izobraž. serija, 23/52
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
VETRU NAVKLJUB, amer.-luxemburški film

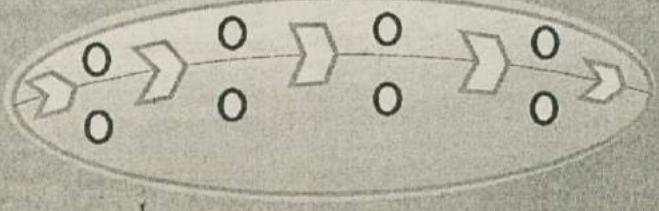
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA:
V ŠPORTNEM DUHU, amer. niznan., 15/15
TAJNA ORGANIZACIJA, 5. epizoda amer. niznan.

SLOVENIJA 2

- 14.15 - 22.50 Teletekst
14.30 Video strani - 15.05 Tedenski izbor: Magija in moda; 16.05 Omizje - 17.20 Sova (ponovitev): Alo, alo; 17.50 Tajna organizacija (4. epizoda amer. niznan.) - 18.30 Otroški program - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna sreda - 21.10 Tisti čas (ponovitev)

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Poletne oddaje Glasba je življenje bom skusala nared

HIP nad Dolenjsko

Stoletja so ljudje videvali čudne luči in oblike na nebu. Izročilo je polno pripovedk o teh, ljudem nerazumljivih pojavih. Konec prejšnjega meseca se je tudi na nebu nad Dolenjsko pojavi skrivnostni neznani leteči predmet.

Neznani leteči predmeti (NLP) v Sloveniji niso redkost. Letos januarja je več ljudi opazovalo razsvetljen, piramidasti hiši podoben predmet, ki je spremenjal barve in se bliskovito premikal nad Krimom. Istega meseca je neka ženska opazila močno trepetajočo svetlobno nad Rožnikom. Prav tam se je pojavo ponovil še letosnjega aprila, ko so opazovali sivo gmočno s svetlečimi lučmi. Lanskega novembra je dvanajstletnik opazil svetlečo kroglo nad Dobrem, leto poprej pa so opazili skupine fosforno zelenih luči na nočnem nebu. Kaj pa Dolenjska? Se jo NLP izogibajo? Ne. Tudi pri nas so se pojavili.

Rahlo oblačna noč od sobote na nedeljo, 12. junija, bo mnogim Dolenjcem, ki med 1. in 3. uro niso spali in so gledali v nebo še dolgo "kljuvala" možgane, saj si tega, kar so videli, ne znajo razložiti drugače, kot da so bili na delu NLP. V Dolenjskem listu smo že v 24. številki pod naslovom "NLP nad Paho" objavili pričevanje Toneta Kraševca iz Jelš pri Otočcu in o njegovem srečanju z "ovalno pahljačo s svetlečimi polji". Na koncu prispevka smo zaprosili vse tiste, ki so to noč spremnili ta pojav, naj pokličejo na uredništvo. Že v četrtek zvečer so se javili prvi očividci, ki tisto juninsko noč niso spali in so videli nenavadni pojav. Zanimivo je, da se njihova poročila med seboj ujemajo, pa čeprav so dogajanje opazovali na različnih krajinah, od Mirne Peči, Mačkovca in Smarjete do Trebelnega in Senovega.

S pričevanjem Toneta Kraševca sta se povsem strinjala Slavica Budna iz Dovškega pri Senovem in Jože Povšič iz Črešnjevki pri Trebelnem. Slednji je pojav opazoval v družbi treh sosedov in vsi so si bili edini, da je z bližnjim transformatorjem nekaj narobe. Ko se je pričela strnjena svetloba premikati kot "jata ptic", so možakarji menili, da gre najbrž za NLP.

Žareča polkrogla

27-letni strojni inženir Jože Muhič iz Viher pri Mirni Peči se je s skrivnostnim NLP srečal že pred mesecem dni. Bila je sobota, ko se je vračal približno ob drugi uri s ponočevanja s prijatelji. Parkiral je avto na poti do hiše, ko mu je mimo oči prišla nekakšna meglica. "Najprej sem mislil, da je z mano kaj narobe in da se mi vse skupaj samo dozdeva. Pogledal sem v dolino in videl, da se nekaj zelo razsvetljenega premika in se vrti okoli svoje

osi. Ko sem umaknil pogled, sem se znašel v popolni temi."

Svoje doživetje je opisal domaćim, vendar so ti menili, da se človeku po krokanju pač lahko marsikaj prikaže.

V soboto, 12. aprila, natanko po mesecu dni se je Jože spet vrátil z zabave. Pogledal je v nebo in spet videl enak pojav. Žareča polkrogla je letala z enega konca na drugi

zadnjih 15 sekund, nakar se oddaljile.

- NLP, ki so se pojavili v Angliji

stran od hiše," še danes rahlo prestrašen pripoveduje Alojz Waisss, prodajalec na Petrovem črpalku na Otočcu. V naslednjih minutah so iz hiše prišle tudi hčerki in žena. Ura je bila že blizu pol tretje zjutraj in rahlo je deževalo.

"Kaj takšnega tudi v sanjah še nismo videli. Meter nad zemljo se je ustavila svetleča polkrogla z veliko lučmi. Jasno se je videlo okno. Vrčelo se je vse skupaj in še vsako okno posebej. Žareči predmet je vsake toliko časa izginil in se spet vrnil na isto mesto. Lahko bi ga prijel. Opazovali smo deset minut, zatem je izginil. Ura je bila dve in petintrideset minut."

Na nogah je bilo pol Šmarjetne

Čeprav NLP najpogoste videvajo med 21. uro in 22.30, je dolenjski NLP za svoje potovanje izbral uro strahov, zato ni čudno, da so ga opazovali predvsem ponočnjaki. Med njimi je bil tudi Ivan Gavzoda iz Gorenje vasi pri Šmarjeti, ki se je ob tej urri vrnil domov skupaj s prijatelji. Pri poslavljaju so se za hip ozrli v nebo in videli, da je nekaj narobe. Čudna premikajoča se svetloba jih je sprva prestrašila, kasneje so ob pojavu pričeli zbijati šale. Da bi jim bolj verjeli, so zbudili sosedje. Najprej Ivana Draba, Prešeren iz Šmarjetne je v Gorenje vasi pripeljal poln avto ljudi, zbudili so Nikolčeve, zbudila se je vsa vas.

"Na nebu je bil prav svetlobni šov. Videvo se je kot ogledalca v domet klubu. Luči so se vrtele, svetloba pa se je gibala od leve proti desni in nazaj. Vse skupaj se je vrtelo še okoli svoje osi. Izginilo je za hip in se čez nekaj sekund spet prikazalo na nebu," pripoveduje Andrej Nikolič iz Gorenje vasi in dodaja: "Sprva smo ugibali, če svetloba morda ne prihaja iz diska Gabrijela pri Krmelju, pa smo to možnost kmalu izključili, saj se je eden od naših gledalcev odpeljal na drug hrib nad Šmarjeto in videl enako."

Andrej Nikolič je nenavadno svetlobo tudi fotografiral, vendar na razvitem filmu ni videti ničesar. Ivan Gavzoda je zavrtel tudi številko Centra za obveščanje. Oglasil se je dežurni in mu na poročanje odgovoril dobesedno tako: "Gospod Gavzoda, če se vani vrti, pojdej spot!"

Šmarječani so ubogali in še predno se je žareča krogla dokončno poslovila, so odšli v svoje postelje.

Je NLP pristal v Radulji?

Waissova hiša v Radulji je čisto na koncu vasi, na samem. Ponoči se domaći pozorni na vsak šum in tako je bilo tudi juninsko soboto. "Žena je slišala, da se je pred hišo ustavl avto. Zbali smo se za kokosi in žena je rekla, naj prižgem luč na hodniku, da se bodo tatoči prestrašili. Ubogal sem jo, stopil na hodnik in tedaj skozi steklo na vratin zagledal čudno svetlobno le nekaj deset metrov

- V povprečju je viden NLP vsak dan okrog 40. V zadnjih treh desetletjih je NLP video več kot 100.000 ljudi.

- Prvo poročilo o videnju NLP je staro več kot 700 let. O ladji nenevadnih barv, ki so jo opazovali 1. januarja 1254, poročajo angleški menih iz St. Albansa.

- Med najbolj zanimimi dogodki je "washingtonska invazija", ki so jo opazovali številni prebivalci Washingtona od 19. do 26. julija 1952. Pet luči je ure in ure preletavalo poslopje Bele hiše in okoliško pokrajino. Vojska je poslala v zrak dva lovca prestreznika, vendar nista ničesar odkrila. Pilot tretega lovca pa je sporocil, da se bliža roju velikih modrih in belih luči. Ko je priletel vanj, so luči okoli njega sklenile obroč za 15 sekund, nakar so se oddaljile.

- NLP, ki so se pojavili v Angliji 13. avgusta 1956, so zaznali tudi radarji. Izmerili so jim hitrost več kot 8000 km na uro.

Simona in Tone Lovšin

Očividca: Alojz Waisss in Andrej Nikolič

stari cesti med Lešnico in Mačkovcem skozi okno avtomobila opazila čudno svetlobno. Ustavili smo. Najprej smo pomisili, da imajo v Krkinem hramu na Trški gori kakšno zabavo ter si svetijo z močnimi reflektorji. Vzel sem daljnogled in videl, da gre za telo elipsaste oblike z velikim številom oken, skozi katere je sijala svetloba. Predmet na nebuh se je vrtel okoli svoje osi in potoval sem ter tja. Štel sem sekunde in potem doma izračunal hitrost NLP. Z desne proti levi je potoval s približno hitrostjo 1080 km na uro. Ob primerjavi z velikostjo objektov na tleh sem izračunal, da je telo imelo v premeru več kot 50 metrov, višina nad tlemi pa je bila med 100 in 200 metri. Med gibanjem se je telo spreminjač. Se danes sem pod vtisom tega srečanja z NLP."

Lovšin je prepričan, da so vsi očividci videli le pogonski del NLP, medtem ko naj bi bili upravljalci, karkoli že so bili, znotraj žareče krogle v mirujučem modulu.

Kaj se je pokazalo na nebu nad Dolenjsko? Na to vprašanje bo morala prej ali slej odgovoriti znanost. Strokovnjaki se za zdaj ogibajo te teme, saj so NLP preveč skrivnosti. Tako se kopijo predvsem poročila o njihovih videnjih in bližnjih srečanjih z njimi.

JANEZ PAVLIN

200-letnica rojstva Josefa Ressa

Izum preskušal na Krki

Največji izum, ki je nastal od začetnih zamisli do praktične uporabnosti večidel na slovenskih tleh, je ladijski vijak. Njegov izumitelj je pri nas dobro znani in slavni mož Josef Ressel, ki mu je zibelka stekla pred natanko 200 leti.

Ressel je pravi Srednjeeuropejec, bi lahko rekel, saj si ga danes za svojega lastnijo tako Nemci kot Avstrički, tako Čehi kot Slovenci pa še Hrvatje in Italijani povrhu. Taka je pač usoda velikih mož, ki so živelni in delovali v nekdanji habsburški monarhiji: rodili so se na enem kraju velike države, delovali pa na drugem. Po kraju rojstva je Ressel Čeh, po očetovi liniji je nemškega rodu, po državljanstvu Avstrije, po krajini njegovega prebivanja in delovanja ga imajo za svojega Hrvati in Italijani in seveda tudi Slovenci, saj je največji del svojega življenja preživel na slovenskem etničnem ozemlju, slovenska zemlja pa mu je na koncu dala tudi zadnje počivališče.

Josef Ressel se je rodil 26. junija 1793 v Chrdimiu na Češkem. Po opravljeni gimnaziji se je vpisal v topničarsko šolo, vendar je zaradi slabega zdravja tri leta kasneje šolo zapustil in šel študirat naravoslovne, tehnične, gospodarske in pravne predmete, nato pa še gozdarstvo na dunajsko univerzo. Prvo službo

je dobil leta 1817 na Dolenjskem, in sicer v Pleterjah, kjer je imel na skrb tamkajšnje samostanske gozdove. Tri leta je mladi Ressel hodil po gorjanskih gozdovih, živel v družbi z dolenjsko gospodo in imel vsakdanje stike tudi z navadnim dolenjskim človekom. Na mirnem toku Krke je mladi gozdar, ki mu je v glavi kar vrvelo najrazličnejših zamisli in novotvarji, preskušal tudi posebno napravo - ladijski vijak, ki naj bi prinesel v plovbo pogonsko revolucijo. Vijak je bil njegova taha ljubezen, ki se ji je posvečal že od študentovskih let, in razvijal je naprej zamisel, ki se je v osnovi zaokvirila že tisočletja in stoletja poprej v glavi genialnih mož, med drugim sta o vijaku razmišljala Arhimed in Leonardo da Vinci.

Kdo bi vedel, ali se ni prav ob bregovih spokojne zelene Krke ali na njenih vodah v mladem Resslu utrnila ključna misel za izdelavo ladijskega vijaka, po katerem je kasneje postal slaven po vsem svetu. Kakor koli že,

vendar kljub vsemu temu dandanes Ressel poznamo prevesem kot izumitelja ladijskega vijaka. To je bil njegov največji dosežek.

V tistem času se je s to zamislio ukvarjal več izumiteljev, prvenstvo pri razvoju do praktične uporabnosti in preskuša vijaka pa gre prav Ressel. Z vijakom se je ukvarjal že v študentovskih letih, ko je načrtoval zračni vijak za pogon balonov. To zamisel je do patentu kasneje razvil Ressel sin Heinrich. Kot vodno gonilo je vijak preskušal na Krki, v Ljubljani in istrski Mirni. Prvo javno predstavitev je njegov ladijski vijak doživel na drugem koncu Evrope, v Franciji. Aprila 1829. leta je uspešno demonstriral uporabo vijaka na Seni v Parizu, tedaj še na ročni pogon. Da je naprava nadvise primerena za strojni pogon, je dokazal še istega leta v Trstu. Tu je parna ladja Cvetta prvič v zgodovini plovbe zaplula z vijačnim pogonom. V 5 minutah plovbe je preplula pol milje. Uspeh bi bil popoln, ko bi na ladji ne odpovedal parni stroj, zaradi česar so oblasti prepovedale vse nadaljnje poskuse. Svoj izum je Ressel prijavil v patentni postopek 1826, privilegij pa so mu podelili 11. februarja 1827. Dotlej je imel Ressel s svojim poglavitim izumom same stroške. Načrtoval je ustanovitev delniške družbe za izdelavo ladij na plovbo z vijačnim pogonom, ki bi mu zanesljivo prinesla tudi gmotne koristi, toda kot mnoge druge njegove zamisli, je tudi ta ostala neizkoriscena in so jo kasneje prilastili drugi.

Vijačni pogon pa je slavil. Že leta 1845 je prva ladja z vijakom preplula Atlantik, do konca 60-ih let prejšnjega stoletja pa je vijak popolnoma prevladal.

MILAN MARKELJ

Je Sevnico strah zasebništva?

Dokler je ena sama možnost, je prava in najboljša. Ko sta dve, je ena boljša od druge. To splošno pravilo, ki ga vsakdanje življenje lahko samo potrdi, velja tudi za področje otroškega varstva, kjer dobivajo dosedanji edini otroški vrtci tekmece.

Če ni drugih dokazov, potrjujejo, da se v organizirani predšolski dejavnosti nekaj dogaja, katoliški vrtci. V Sloveniji trenutno delujejo po podatkih ljubljanskega Nadškofijškega ordinariata trije. Za Dolenjem Logatcem in Vrniko so organizirale katoliški vrtci še Domžale. Tem "alternativnim" otroškim vrtcem se bodo pridružili še zasebni. Po vsem sodeč je zasebnino v otroškem varstvu že na pohodu, kar potrjujejo tudi sevnški dogodki.

Višješolsko izobražena Ivanka Rupret iz Sevnice, vzgojiteljica predšolskih otrok, želi imeti svoj zasebni vrtec. Ravno v teh dneh se še pogovarja, če bo delala čisto na svoje ali bo dobila kaj občinske denarne pomoći. Zadevo je pred nedavnim uvrstil na dnevnih red tudi sevnški izvršni svet, ki je razpravljal o tem, ali naj Rupretovi podelijo koncesijo za opravljanje predšolske dejavnosti.

Odpori zoper zasebni vrtce

Prošnja Rupretove za koncesijo pri vladni takrat ni naletela na pretirano navdušenje, vendar je izvršni svet tudi ni zavrnil. Tako previdnost je vladu pojasnila z utemeljitvijo, da ji za dokončno odločitev manjka odgovor o tem, ali so obstoječi sevnški vrtci nesposobni varovati in vzgajati otroke. Po analizi naj bi se odločili. Občinski sekretar za družbene dejavnosti Jože Maurer je rekel, da zdaj sevnški vrtci ne odklanjajo, prisliecev in da potem takem Rupretovi ni potreben podleti koncesijo, na podlagi katere bi na lažji način postavila na noge svojo vzgojno organizacijo. Prošnjo Rupretove je sekretar spodbjal tudi z obrazložitvijo, da proračun nima denarja, ki bi ga občina pač morala dati Rupretovi, če bi vlogo za koncesijo podprla.

Maurerjev odpor je okrepila Breda Mijočić, ki je predlagala analizo dela Vzgojno-varstvenega zavoda Ciciban Sevnica. Če bi pri tem natančnem pregledu ugotovili, da vrtec dela slabo, naj bi podprli zamisel o zasebnem

otroškem varstvu. Privatni vrtec bi bil po njenem upravičen, če bi pomenil kakovostnejše delo.

Ivana Rupret, ki je bila skupaj z možem navzoča na omenjeni seji izvršnega sveta, je dajala vtis, kot bi hotela članom izvršnega sveta oceniti, da vse skupaj poenostavljajo. Po njenem bi morali upoštevati, da sevnški starši gleda varstva otrok nimajo izbire in da so prisiljeni dati otroke v sedanji vrtec, če jih pač želijo dati v vrtec.

Ponuja drugačno možnost

Rupretova bi z vrtcem, o katerem je tekla beseda v izvršnem svetu, ponudila drugačno možnost. Ne pravi, da bi bila boljša, ampak drugačna. V njenem vrtcu bi otroke spodbujali k ustvarjalnosti, nudili bi jim estetsko vzgojo in nadanjenim otrokom dovolili, da so

nadarjeni, s tem da bi kljub svoji izjemnosti še vedno imeli občutek, da pripadajo skupini. H krepiti tega individualizma in istočasnemu ohranjanju povezanosti s skupino in na splošno k uspešnemu delu vrteca naj bi pripomoglo tudi sodelovanje s starši. Eno z drugim naj bi dalo vrtec, v katerem bi otroke ne le varovali, ampak tudi vzgajali. "Ne zanima me, kaj dela obstoječi vrtec. Vem, da delajo dobro in da so sposobni. Moj poskus pomeni soočenje dveh različnih programov, dveh različnih pristopov v predšolski dejavnosti," pravi Ivanka Rupret.

Vzgojno-varstveni zavod Ciciban Sevnica se ne čuti ogroženega. Zakaj bi tudi se? Po besedah Hermine Simončič, ravnateljice, napiomb staršev na njihovo vzgojno in varstveno delo. Bil je sicer predlog, naj bi v vrtcu otroke učili tuj jezik. Odgovor o tem naj bi vzgojno-varstveni zavod dobil od ustreznega ministra. "Osebno ne odklanjam zasebnega vrteca. Toda z novim vrtcem pričakujem nov koncept. Ali pa naj se tak vrtec pojavi v okolju, kjer ta dejavnost doslej ni bila zagotovljena," meni Simončičeva. Ciciban, ki ga vodi, je strokovno dobro zaseden. Ob denarni podpori občinske vlade se sedem vzgojiteljev in dve varuhinji izobražujejo na

pedagoški akademiji in na pedagoški šoli v Celju.

Zasebni vrtec naslednjo jesen

Ne glede na politiko sevnškega izvršnega sveta, od katere bo odvisna tudi državna pomoč zasebnemu vrtcu, bo Ivanka Rupret naslednjo jesen odprla vrtec. Ne boji se, da ne bi zaseden, saj ji na tistem mnogi starši menda izrekajo podporo. Ali bo v tistem času vlada že rekla, kaj misli o tisti koncepciji, se še ne ve, in tako ni znano, ali bo proračun kaj primaknil k napovedanemu vrtcu. Menda pa so se nekako zamrznjeni odnosi Rupret-Sevnška vlada v dneh po omenjeni seji že

otopili in je pričakovati vladno podporo vztrajni zasebni vzgojiteljici.

Škoda bi bilo, če bi Rupretovo onemogočili z izgovorom, da Sevnica že ima vrtec, ki je rečeno mimogrede - v danih okoliščinah sicer monopolna in nekako nedotakljiva organizacija. Škoda bi bilo tudi, ko bi obstoječi vrtec onemogočili v bodoče samo zato, ker je družben in pač ni zaseben. Odločalo bo, verjamemo, tisto, kar bo ta ali oni vrtec dobrega ponudil za varovanje in razvoj ter duhovno rast otrok. Meril za to, kaj je tu dobro in kaj je slab, pa prav gotovo ne morejo najbolje postaviti politiki, če so še tako dobrega srca. Tega se najbrž zaveda tudi sevnški izvršni svet. Zato si najbrž tudi ne jemlje pravice, da bi bil v opisanem primeru vrhovni strokovni razsodnik, ampak modro še malce čaka s koncesijo.

MARTIN LUZAR

naše korenine

Manjkal je le še korak do smrti

Petdeset let in nekaj dni je minilo, odkar sta se Mihela Kavšek iz Gotne vasi in Tone Brezovar iz Črmošnjic pri Stopičah vpregla v skupni zakonski voz in ga družno vlekla čez klance in doline na tej vegasti poti, ki ji pravimo življenje. To je bilo včasih bolj neizprosno, kot je danes, in le redki so bili trenutki, ko so kolesa gladko stekla in sta bila rešena vsakdanjih gmotnih skrb. Še dobro, da seča, radost in veselje niso blago, ki se da kupiti z denarjem, ampak si samo poišče srca, ki so ga vredna.

Ce bi človek gledal čisto racionalno, so bila njuna izhodišča bolj klavarna. Tone se je rodil šestnajste leta. Njegov oče Jože Brezovar je bil po poklicu zidar. Trdo je galjal v Ameriki, da je družini kupil hišo in nekaj zemlje okoli nje. Vrnil se je, vendar Tonetu, četrtemu otroku v družini, ni bilo dano, da bi ga poznal. Komaj dve leti mu je bilo, ko mu je oče umrl za špansko boleznjijo in mati je moral družino sama prevzeti na svoja pleča. Tone je odraščal, se preživil s priložnostnimi deli in tako dočakal vojaščino, ki jo je odslužil v kraljevi gradi v Beogradu. Ko bi si moral poiskati kakšno resnežno službo, pa ni bilo več časa, kajti stalnim orožnim vajam je sledila kmalu še mobilizacija in vojna.

Nekaj podobnega je bilo tudi z Mihelo. Rodila se je kot deseti otrok v kmečki družini, ki je živel na nerodovitem, sušnem in skalnem Kavškovem hribu nad Gotno vaso. Sedem otrok je preživel plenice, trije so umrli že pri porodu. Kmalu jih je imela na skrbi mati sama, kajti oče, ki je bil na fronti v Galiciji ranjen, se ni nikoli dobro pozdravil in je nekaj let po vrnitvi doma umrl. Mihela je sicer hodila v meščansko šolo k nunam v Smihelu, a službe ni dobila. Prej je prišla vojna, ki je tako ali tako postavila vse na glavo.

Tone se je izognil ujetništvu in je bil po začetku vojne kmalu doma. 6. julija trijstiridesetega sta se z Mihelo poročila, potem pa pa so ga mobilizirali partizani. Z železničarsko brigado je obredel kar lep kos Dolenjske in sodeloval tudi v nekaj vojaških praskah. Od Save sem pa so kmalu priceli

prodirati Nemci, brigada se je razdrobila in vsakdo si je reševal kožo, kakor je vedel in znal. Tone se je nekaj časa skrival po obronkih gozdov okoli Novega mesta, potem pa jo popihal domov, kjer je bilo še najbolj varno. A doma mu ni bilo usojeno biti dolgo. 17. januarja 1944, kmalu po rojstvu prvega sina, je bila splošna mobilizacija. Zdaj so ga pobrali domobranci. "Lahko je danes soditi za nazaj," se spominja Tone, "takrat pa človek ni bil dobro obvezan in težko se je bilo odločati za ene ali za druge."

Tone, ki je imel sorodnike na eni in na drugi strani, je poskušal vsem pomagati. Ne tako, da bi se med sabo pobijali, ampak da bi preko žičnih ograj vzdrževali človeške stike in preživel. Marsikatera pošta in marsikateri paket, namenjen partizanom, je prišel preko blokov prav z njegovo pomočjo. Ker so zaupniki na partizanski strani to vedeli, je bilo to tudi njegova vstopnica v ponovno življenje, kajti po koncu vojne je bil Tone Brezovar le korak od smrti.

Ko so se ob koncu vojne domobranci umikali na Koroško, Tone ni hotel z njimi. Raje se je odpravil v bližnjo vas in počakal na partizane. Skupaj z njimi je vkorakal v osvobojeno Novo mesto, ti pa so ga potem poslali domov. A svobode ni užival dolgo. Kmalu so ga spreti prišli iskat. Tokrat je šlo zes. Poslali so ga v Šentvid, kjer je bilo že veliko število domobranci ujetnikov. Razmere so postajale hitro nevzdržne. Tudi po štiri dni ni bil niti drobtinice kruha niti kapljice vode. Zato pa je bilo psov in batin dovolj. Za Titov rojstni dan, ko so jetniki pričakovali priboljška, so doživel takoj ploho udarcev kot še nikoli poprej. Vsak dan so prihajali partizanski uradniki z dolgimi seznammi. Iz njih so klicali imena tistih, za katere so rekli, da gredo na delo v kočevske gozdove. Jetniki so se zgrinjali okoli klicateljev in se ponujali: "Grem še jaz, vzemite še mene!" Vendar nihče, ki ni bil na seznamu, ni smel z izbranci. Ti so odhajali, vsi veseli, da so se rešili mučnih židov. Še slutili niso, da gredo v smrt.

Mihela se ni spriznila s tem, da so Toneta odpeljali. Tiste, ki jim je prej pomagal, je prosila za protišlug in res se je Tone le lahko vrnil k svoji družini. Če se ne bi zanj nihče zavzel, bi prav gotovo trohnel v kočevskih prepadih, tako kot tisoči drugih nesrečnikov.

Toneta se gotovo spominja še marsikateri starci Novomeščani, saj je bil šestnajst let po vojni poštar, zdaj pa je, potem ko je poskusil še nekaj zaposlitev, že šestnajst let upokojen. Z Mihelo imata tri otroke, šest vnučkov in štiri pravnukce. Lepa bera za nekoga, ki je bil tako rekoč le še korak od smrti. Človek ob tem nehote pomislil, koliko slovenskega rodu bi lahko še živel na tej ljubi slovenski zemlji, če bi ne bil v državljanski vojni in po njej požet najlepši cvet. Ždaj pa jadikemo, kako malo nas je in kako naša natajita nenehoma pada.

TONE JAKŠE

načrti

Na gori miru bo spet stala cerkev

Natančnih podatkov, kdaj je bila zgrajena cerkev na Mirni gori, drugi najvišji gori v Beli krajini, sicer ni. Gleda na arhitekturo pa domnevajo, da nekaj desetletij po letu 1630, ko so se pod Mirno goro naselili Kočevarji. Bila je božjepotna cerkev, najstarejši ljudje iz vse Belo krajine pa se še danes spominjajo, kako so hidli 1. maja v romarskih skupinah s krizem na celu, ki so ga nesli na Mirno goro k sv. Francišku Ksaveriju, zavetniku misijonarjev, ter prosili za lepo vreme. Legenda pravi, da je bila cerkev zgrajena zato, ker je na Mirni gori prebival zmaj, ki je bruhal toča na Semič in nasploh na Belo krajino. Prav pred luknjo, v kateri naj bi prebival zmaj, so postavili oltar. Legenda dodaja, da so bili ljudje tako rešeni pred točo.

Med drugo vojno je ob italijanskem divjanju po Mirni gori in pod njo cerkev doživel žalosten konec. Od nje je ostalo bore malo. Semički župnik Janko Stampar, pod katerega faro spada prostor, na katerem je nekdanj stala cerkev, se je pred dvema letoma odločil, da jo bo ponovno postavil. Pri tem pa je spoznal, da vsaj nekaj od legende drži. Že starejša ženska, ki je hodila na romanja na Mirni gori med obema vojnami, mu je priporovala, kako so nekoč, ko so pršli tja v procesiji, našli v cerkvi na zeleznih rešetkah, ki so pred oltarjem pokrivale jamo, kip sv. Frančiška. Ko so se sklonili k njemu, je iz globin vel zelo mrzel zrak. Župnika Stamparja, ki je tudi jamar, je začela stvar bolj zanimati, in ko so pred meseci čistili prostor za gradnjo cerkve, so z vrtalnim strojem nekoliko "potipali" tudi tla. Povod so naleteli za kamen, le na mestu pred nekdanjim oltarjem, ki ga je omenjala ženica, je sveder kar padel v prazno. Sedaj se jamarji odpravljajo, da bi se spustili v jamo, v kateri je po legendi bival zmaj.

Župnik se je s tem, ko se je odločil, da bo na Mirni gori ponovno stala cerkev, lotil

velikega in zahtevnega dela. Toliko bolj, ker se tako rekoč nič ne ve o notranjščini cerkve. Ohranjene so le slike in fotografije o zunajnosti cerkve, ki je bila vse prej kot majhna. Največ je fotografij iz časa med obema vojnami, najstarejša podobica pa je iz leta 1733 ali 1734 in prikazuje cerkev na hribu, na katerega pobočju niso bili gozdovi kot danes, ampak travniki in pašniki. O notranjosti cerkve ni ohranjenega prav nič. Celo podatkov o tem, kam so sli zvonovi, svetniki in oprema cerkve, ni. Precej fotografij se je ohranilo iz časa med obema vojnami, ko je bila Mirna gora ne le pomembna romarska, ampak tudi izletniška točka tako za Slovence kot za velikih del hrvaškega prebivalstva.

Na osnovi tega sicer skromnega slikovnega gradiva se bo župnik Stampar lotil gradnje

Janko Stampar

cerkve na gori miru, kot ji sam rad pravi. Pri svetovanju so mu izdatno pomagali na novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine, kjer so ga pri delu tudi podprtli in to ne le moralno. Kupili so nameč skodle, s katerimi bodo kot nekdaj pokrili cerkev. "Sicer pa sem za gradbena dela moral najeti delavce, ker je za udarniško delo danes težko dobiti ljudi. Zidarie bo seveda potrebljalo plačati, zato bom moral pripraviti zbiralno akcijo. Doslej sta nameč denar prispevala le en Črnomaljec in Semečanka. Vendar že dobro poznam Belokranjce in vem, da so v začetku nezaupljivi. Ko bodo videli, da cerkev rase iz tal, bodo gotovo odvezli mošnje," pravi župnik Janko, ki ve, da bo gradnjo zagotovil spetjal do konca, saj zatrjuje, da mu je še vedno uspelo vse, kar si je zamislil. Na to akcijo pa se je sploh dobro pripravil, saj je že lani jeseni zbral ves material. Pri tem mu je pomagalo Gozdno gospodarstvo z lesom, ki ga je razčagal mizar Ivan Suhorepec iz Ručetne vasi. Pomoč sta objubili občina in RTV Slovenija, z delovnimi akcijami pa naj bi pomagali planinci, ki imajo v bližini svoj dom. Sicer pa je župnik za začetek precej previden, zato se je odločil, naj bi najprej zgradili tam, kjer je bila apsida, kapelo, kjer bo moč maševati. Če pa bodo ugodni časi in dovolj denarja, naj bi pozneje postavili cerkev, kakrsna je bila na Mirni gori nekdaj. Seveda nikakor ne misli, da bi bila namenjena le za cerkvene obrede, ampak bi bila po njegovem dobrodošla tudi za kulturne prizaditev, razstave, koncerte. Tako bi ljudjem ob obisku le tepe belokranjske izletniške točke ponudili še kulturne užitke. "Duhovniki smo se že pogovarjali, naj bi postala to slovenska romarsko-turistična cerkev na gori miru, prijateljstva in počitka, kjer bi ljudje našli duševni mir in se sprostili," pravi Stampar in ta njegov načrt naj bi bil urešen čez še letos.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Tone in Mihela Brezovar iz Gotne vasi

NAGRADA V KOČEVJE IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 25. nagradne križanke izbral LOIZETA KOJKA iz Kočevja in BARICO JUDEŽ iz Novega mesta. Kojku je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO), Judeževa pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenemu čestitamo.

Rešitev današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 19. julija na naslov: Dolenski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 27. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 25. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 25. nagradne križanke se, bravno v vodoravnih vrsticah, glasi: JAN, STA-VA, ELO, TELOH, ČERNOBIL, MUČILEC, PETEK, EDI, FRNIKOLA, AM, ZORA, OLIMP, ARAK, KVAKANJE, PANTALONE, TAR, INCIDENT, PANI, STIKANJE, KRAJ.

prgišče misli

Jedro vsake ljubosumnosti je pomanjkanje ljubezni.

CARL G. JUNG

Družba ni sestavljena iz modrevec.

B. ZUPANČIČ

Umetnik mora hoditi svoja pota in to, če je treba, v nasprotju z vsemi in celo v nasprotju s popustljivimi nagnjenji in željami v samem sebi.

J. VIDMAR

Kaj se more človek, ki pozna sam sebe, kolikor toliko spoštovati?

F. DOSTOJEVSKI

Le od velikih naučiš se vrlosti.

SOLON

zanimivosti iz sveta

Tihotapljenje in trgovina z ljudmi

Mnogi bi radi iz domače revščine tja, kjer naj bi se cedila med in mleko. V zadnjem času je posebej močno izseljevanje Kitajcev v ZDA, a ker je Amerika tesno priprala vrata za priseljevanje, cveti tihotapljenje ljudi. V tej nečedni trgovini se obračajo milijarde dolarjev.

Štiri mesece je trajala pot v Meigu, obljubljeno deželo, kot pravijo Kitajci Ameriki. 281 potnikov, kitajskih beguncev, je s staro in močno zdeleno tovorno ladjo Zlati tveganje preplulo 31.484 km iz Južnega Kitajskega morja do Bangkonga, Mombase v Keniji in potem po dolgih postankih prek Atlantika do obal Združenih držav Amerike. Potniki so bili stlačeni kot sardine v podkrovju, primerenem zgolj za prevoz različnega blaga, ne pa ljudi, na voljo jim je bilo eno samo stranišče, za hrano pa so imeli dan za dnevom malo riža z zelenjavjo. Ves čas se niso mogli pošteno umiti, ker ni bilo kopalnice, in tako so se umivali z morsko vodo, zaradi česar so mnogi dobili razjede na občutljivih delih kože. A potniki so prenašali stisko, lakoto, pomankanje in nesnago, tistih nekaj žensk, ki je šlo na pot, tudi spolno zlorabljanje, samo da bi prišli v Meiguo in tam zaživeli tisto lepo življenje, kot so ga videli v filmih, na reklamah in v revijah.

Na koncu potovanja jih je čakalo presenečenje. Najprej ni do ladje prispevala manjša ribiška barka, ki naj bi po dogovoru skrivoma prepeljala popotnike na kopno, zato je kapitan ponoči zapeljal staro zarjavelo tovornjačo blizu obale in potniki so začeli skakati z nje v morje, da bi preplavili tistih sto metrov razburkanega morja, ki jih je ločilo od obale. Takrat pa je bila že na delu ameriška policija in reševalci, ki so iz morja in z ladje s čolni in s pomočjo helikopterja potegnili večino potnikov in posadko. Sest nesrečnežev je utonilo. Prebežnikom so postregli s hrano, jim nudili prvo zdravniško pomoč, potem pa so moralni vsi do zadnjega za rešetke, kjer zdaj čakajo, kaj bo z njimi. Sanje o obljubljeni deželi so se jim osule. Najverjetnejše jih bodo vrnili na Kitajsko, kapitana ladje, posadko in enega od potnikov pa bodo postavili pred sodišče zaradi tihotapljenja ljudi.

To je zgodba, ki se je dogodila pred kratkim, je pa le ena od mnogih, ki zgornjo pričajo, da Amerika, ki je do polovice tega stoletja sprejela milijone priseljencev iz Evrope in drugih delov sveta, ni več tisto, kar je bila. Še vedno je dežela, kamor bi se mnogi radi preselili, vendar se Amerika zdaj priseljencev brani. Preveč jih je, ki trkajo na njena vrata,

NAGRADNA KRIŽANKA

27

avtor: MARKO BOKALIČ	ARGENTEN TEŠNIŠKA IGRAČKA (GABRIELA)	DEČEK IZ 1001 NOĆI	MIZA ZA MESENJE KRUHA	EVA JELER	SREDNJE-VEŠKO IME ZA KRAJSKO	SALOMONOV UGANKAR			
ZIVAL MOŠKEGA SPOLA						SALOMONOV UGANKAR			
DREVORED						SALOMONOV UGANKAR			
GIBLJIV DEL CILINDRA				DEL PO-STEJNINE EVA LONGYKA		SALOMONOV UGANKAR			
HORMON NADLEVIC TEMPIRNA GRANATA						SALOMONOV UGANKAR			
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	KISELKAST VOJASKI KRUH SREDOZEMSKA RASTLINA	LEPA GR. HETERA	STANKO LORGER PRIŠTINA	ZBNOR OSMIH PEVCEV PODOBA	RONALD REAGAN VLAČUGA	PREDSTOJNIK SAMOSTA-NA			
NEKD. JUG. DE-SETEROBO-JEC (SASA)				UGANKAR UGANKAR UGANKAR UGANKAR UGANKAR					
AFRIŠKA GOZDNA ZIVAL				ZDRAVIL BREZ UČINKA VRTNA HISICA					
NEMŠKI PISATELJ (THOMAS)				PRAKANTON V SVICI SIMON JENKO		ZDRAVILNA RASTLINA, ZAČIMBA NADA			
KRVSKRUSTVO					STREHA V OBLIKU POLKROGLJE				
LISTJE ZA NASTIL ZIVINA					NAPRAVA				

K praktični KRIŽ AŽ

Kako izbrati kopalke

Zadnjici smo govorili o tem, kakšne kopalke so v modi letos, tokrat pa o tem, kakšne kopalke si izberite, da vam bodo najbolj pristajale. Če imate majhne prsi, si izberite kroj, ki bo poudarjal zgornji del telesa, torej modele z drapiranim oprjem, z naborki, volančki, gubami, s črsto oblikovanimi košaricami. Če imate velike prsi, izberite kroj, ki daje prsim oporo, nikakor pa ne kopalk s polovinimi košaricami in velikim izrezom. Če imate široke boke, pa se odločite za kopalno obleko, ki kakorkoli pritegne pozornost na zgornji del telesa. Primerne so kopalke s široko razmaknjenimi naramnicami, neprimerne pa z ozkimi naramnicami in enodelne kopalke z ameriškim rokavnim izrezzom. Zelo neprimerne so tudi kopalke z visoko izrezanimi hlačnicami.

Potenje

Potenza v vročih poletnih dneh ne morete in tudi ne smete preprečiti, ker bi s tem škodili svojemu zdravju. Na različne načine pa si lahko pomagate, da preprečite neprijetno pretirano potenje. Pijte predvsem brezalkoholne, negazirane, neosladkane pijače. Najbolje je, da se odločite za navadno vodo ali hladen čaj iz žabljka ali črne mete. Izogibajte se mastnini in začinjenim mesnim jedem in se raje odločite za malo zabeljeno zelenjavo, meso kot so perutnina ali ribe, pa naj bodo zgolj za dodatek. Namesto sladič si privočite veliko sadja. Pomembno je, da se v vročini ne obelečite v sintetična oblačila. Predvsem pa si večkrat na dan privočite mlačen tuš. Pri tem se ne umivajte kar naprej z milom, da ne boste kože preveč izsušili.

Krompir v peteršiljevi omaki

Za 4 osebe potrebujemo: 75 dag krompirja, 1/4 l čiste zelenjavne juhe iz koncentrata, svež zmes papir, sol, naribani muškatni orešek, 1/8 litra mleka, 3 žlice kisle smetane, 3 dag surovega masla ali margarine, 3 dag moke, 2 šopka zelenega peteršilja. Krompir operemo, olupimo, še enkrat operemo in narežemo na ploščice. Damo jih v kozico, prelijemo z 1/8 l juhe, posodo pokrijemo in krompir dušimo do mehkega. Preostalo juho umešamo s poprom, soljo, muškatnim oreškom, mlekom in smetano. V večjo posodo damo surovo maslo ali margarino in segrejemo. V razpuščeno maščobo gladko umešamo moko in med nenehnim mešanjem z metlico počasi prilijemo pripravljeno tekočino in kuhamo nekaj minut. Zelen peteršilj opaknemo pod vodo in ga sesekljamo. Zamešamo ga v omako. Dodamo krompir skupaj s polovico tekočine, v kateri se je dušil, dobro premesamo. Poleg ponudimo rezino šunke ali pršuta.

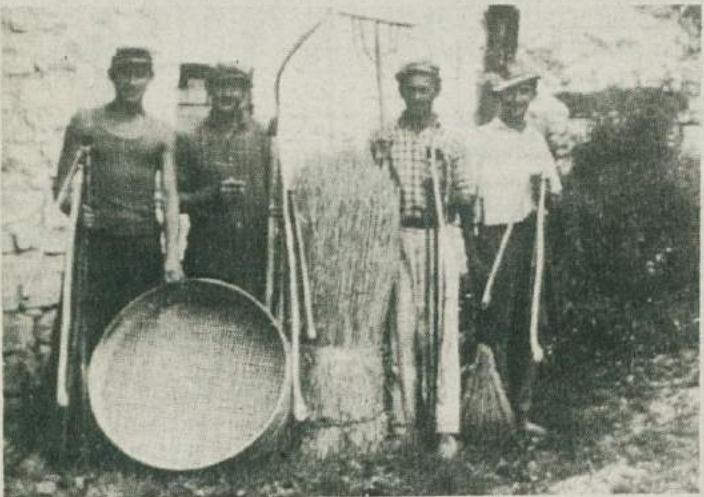
Odločilno presajanje endivje

V juliju je pravi čas tudi za razsaditev endivje, tega odličnega nadomestila za solato, ki zdaj počasi že zapušča gredice. Sortni izbor endivije je izjemno širok, tako da je za vsako okno in okus mogoče najti kaj primernejšega. Na način tržišča so naprodaj dečkova glava, eskariol, bossa, kodrolistna sorta neos in še nekatere druge sorte, mnogi vrčičarji pa prinašajo semenje iz Italije, kjer je posebno priljubljena sorta padovana a costa larga, pa tudi bubikopf in še mnoge druge. Potrebno je upoštevati, da je endivija občutljiva za gnojenje s hlevskim gnojem in dokaj zahtevna glede vode. V juniju ali začetku julija posejano semje vzgojimo v petih tednih v sadiku, ki jih je treba še presaditi. Najprimernejši čas za presajanje je tedaj, ko imajo sadike 4 do 6 listov, sadilna razdalja pa naj znaša 30x30 cm. Mlade rastline endivije nikakor ne smejo pregloboko v zemljo, saj sicer zaostanijo v rasti ali pa počnejo v cvet. Enako napako povzroči tudi pomanjkanje vode.

Pred dopustom

Pisali smo že, kakšne dokumente vse potrebujete, predno se odpravite z avtomobilom na dopustovanje v tujino, nič napak pa ne bo, če vas opozorimo še na nekaj stvari, ne glede na to, ali boste letovali doma ali na tujem. Vozilo morame pravočasno pripraviti na daljšo odstopnost z doma. Zato pred potovanjem ni odveč obisk na servisu, prav tako ne varnostna kontrola na najbližji postaji AMZS. Tudi sami lahko marsikaj storimo. Prevrčiti moramo, kako je s pritiskom v gumah, kar je za vožnjo po razbeljenem asfaltu še posebej pomembno, kako je s hladilno tekočino, ali je rezervno kolo brezhibno in ali je vsa predpisana dodatna oprema v vozilu.

KO JE ŠE CEPEC PEL - Medtem ko danes opravijo vse s kombajnom, sta bili žetev in mlačev še lep čas po drugi svetovni vojni ročni opravili. Žito so mlatili takoj, ko je bilo suho. Tako kot žanjice so tudi mlatiči pričenjali z delom zgodaj. Njihov dan se je pričel ob dveh zjutraj s šilcem žganja in kosom kruha. S cepci so navadno mlatili po širje moški na podu v skedenju. Pod je moral biti prej očiščen, stene poškropljene z apnom in tla z vodo. Dva sta mlatila v levo in dva v desno, nato pa še vsi po sredini. Po štiri snope so preobrnili, zložili in znova mlatili. Odbrali so slamo - škopo za kritje strehe. Rž so navadno le otepali, ker je tako ostala nepoškodovana in uporabnejša za kritino. Nekdaj je veljalo, da mora štirinajstletni fant znati kosit in mlatiti. Na sliki: mlatiči iz okolice Brežic. (Pripravila: Ivana Počkar, etnologinja)

Iz Trdinovih zapiskov

Starec modrije - Meni se godi boje kot cesarju, meni ne streže nihče po življenju, njemu pa; njega jih veliko sovraži in malo ljubi, le tisti in še ne vti, ki imajo od njega visoko službo, mene pa ne sovraži nihče, ker me nima zakaj, imamo pa se radi po bratovsko skoraj vsi znanci in vrstniki. Revščino trpeti je hudo ali bogatijo uživati tudi ni dobro. revež mora stradati, bogatin pa odirati, zakaj brez sleparje ni bogastva. Naj bolje je imeti toliko, da se shaja, da se gre po srednji poti, srednja pot je naj bolj prava.

Vrtec na žalostni gori - Prava pobožnost, premišljena molitev ni mogoča v tem vrtcu. Po vrtcu gredo eni v krčme pit in plesat, drugi molit k cerkvi in v cerkev, tretji se zgovarjat, četrti polegajo in dremljeno, peti se zgubivši od družbe ljubijo. Pravi romar ne je in ne pije drugega ko kruh in vodo. Ali zdaj se čedalje boljo takih prilikah hudo pijančuje in na vse pretreje jebači.

Sladkosnede - Sladkosnedasti ženici in punički je dosti povsod, naj več pa v okolicu mestni n.pr. in Gotni vasi, Ločnem, Bršlinu, Žabji vasi sploh ob v. cesti. V mestu kupuje se cukrček, bomboni, melisni centeljni, odpustek, čeprav ni shod. Prijetljivcam daje se v dar cukrene trobentice in druge take igrače, ki dajo kak glas od sebe. Lepa pomaranča mora se kupiti, če se ima denar iz tre izviti. Kadar se pije vinček, diši še enkrat bolje, če se kane vanj nekoliko kapljic iz limone in zabeli s cukrčkom. Tudi ovčtvih pickov in dobro napravljenih rakov ne brani se nikdar dolensko srce.

Popov tožba - Popi tožijo, da se ne zna nihče spovedovati, da le eden drugači tožijo, ne pa sebe. Sebe izdajajo sploh za nedolžne. Tudi grda razvada, da hodijo ljudje po popa v nedeljo, da pride obhajat, češ, da imajo takrat naj bolj čas, da ga pa naj manj ravno ta dan ima, ne mislijo in tudi ne, da bolnik ne utegne vselej tako dolgo čakati.

VASJA 300DBA J: ZAPUŠČENA

Že spet si odšel z njo! Slepim se z mislio, da ne misliš nič resnega. Veliko časa preživela skupaj, pa ne veš, da ljubim. Boli me, ker hodis tudi z njo, ker jo objemaš, poljubljaš. Boli me!

Vate sem zaljubila nepriskovanov. Na tebi je nekaj, kar me privlači. Ljubim te! Vendar ne boš tega nikoli zvedel. Ni nama bilo dano, da bi se ljubila. Že v zibelki nama rojenice niso namenile skupne usode. Nisva ustvarjena drug za drugega.

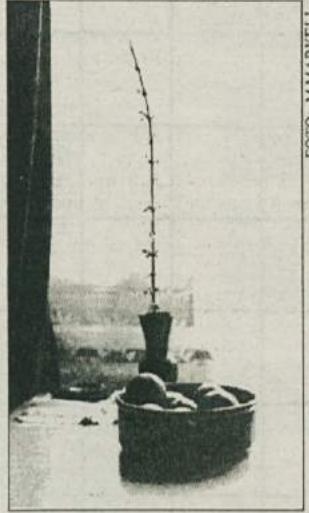
Hodiš z njo. Vsa je srečna in komaj čaka, da se pripelješ. Rada te ima. Mislim, da niti ne sluti, da le nekaj metrov od nje živi nekdo, ki si te prav tako želi in ki hkrati želi tudi njo, da bi bila srečna. Ne sovražim je in ne osojam je. Ti si se odločil in izbral si njo.

Skušam te pozabit, a vsakič, ko zaslišim glas tvojega avtomobila, zbegana iščem tvoj pogled. pridejo trenutki, ko sem zelo osamljena. Do zdaj sploh nisem vedela, kaj je osamljenost. Bodita srečna, jaz bom že kako. Vse življenje je še pred mano. Prebolela bom. Ostali pa bodo spomini. Nekatere bo izbrisal čas, nekateri bodo ostali živi. Spominjali me bodo na mlada leta in na tisto bolečino, ki jo čutiš, ko te

kdo prizadene, ko koga ljubiš, a ti ljubezni ne враča, na bolečino, ko spozaš, da nisi ljubljen.

Zivljenje teče dalje. Še velikokrat se bom najbrž zaljubila, a tudi minilo me bo hitro. Mogoče bom imela nekoč koga resnično rada. Mogoče. Ali bom sploh koga znala resnično ljubiti, mu pogledati v oči in reči: "Ljubim te!"

Jutri bo nov dan. Plamenček mojega upanja bo spet manjši. A ne bom obupala. Ti pa budi srečen z njo, osreči jo, saj v življenju je tako, da nekoga moraš imeti rad.

KNJIZNA POLICA

Vardevanje angelčka

V paketu slovenških knjižnih novosti, za katerih izid je poskrbel neutrudni založnik Mihelač, je tudi knjiga VARDEVANJE ANGELČKA našega dolenjskega rojaka Toneta Brulca. Ljubitelj slovenske literature seveda za njegovo ime doslej niso mogli vedeti, saj Brulc sodi v našo izseljensko literarno srečo, in to v tisto, ki je bila zaradi političnih in ideoloških razlogov desetletja dolgo od domovine popolnoma odrezana. Brulc se je rodil v Hrušici pri Novem mestu. Ko so mu partizani ubili oceta (zvega so zakopal) in s koli do smrti pobili tudi 16-letnega brata, je komaj 14-leten oblekel domobransko uniformo ter si s tem začrtal življenjsko pot, ki ga je odpeljal v Argentinu. Tu se vse do upokojitve ni ukvarjal s pisnjem, četudi je zelo veliko bral in študiral, v začetku 80-ih let pa je začel s pisanjem literarnih in drugih prispevkov ter hitro osvojil svojstven slog. Po mnenju Andreja Rota, urednika te prve Brulčeve knjige, ki je izšla v Sloveniji, in poznavalca slovstva argentinskih Slovencev, gre za pisatelja, ki ga lahko postavimo v sam vrh izseljenske literature.

Moderndorfer se kot prozaist postavlja drugače od večine slovenskih sodobnih prozaistov njegove generacije, ki osrednjo pozornost posvečajo jeziku, medtem ko Moderndorfer daje prednost zgodbi, kar pa ne pomeni, da zanemarije jezikovne prvine, saj jih vešče, vendar nevsičivo uporablja za kar največjo prepričljivost zgodbe. V središču njegovih pripovedi so ljudje v trenutkih, ko njihova notranja kriza dozori in se poglobi. To so ljubimci, ki isčejo življenjskega smisla v meseni ljubezni in doživljajo svoje male smrti v vrhuncu telesne naslane, ko je zmagoslavje mesa že tudi njegov poraz in se izkazuje njegova nezadostnost za polnejo posameznikovo zadoljivitev; to so preprosti delavci v primežu trdrega in brezljivnega življenja; to so potepuhni, gledališčniki, nekdani hipiji, ki spoznavajo za nazaj praznino idej, za katere so se navduševali in skušali krojiti življenje po njih; to so člani bogate židovske družine, ki jo je holokavst izbrisal iz življenja in so za njih ostale le besede v skritih zapisih; skratka, gre za celo vrsto človeških usod, za krog malih Smrti, kot Moderndorfer imenuje individuane smrti v neprestanem ponavljanju rojstev in odhajanj. Človekova temeljna usoda je namreč odhajanje vse od trenutka, ko se novo bitje zaplodi in takoj zatem samo še umira.

V opisu je pisatelj pogosto zelo realističen in imajo zato nekatere njegove zgodbe značaj dobre erotične proze, kar dodatno začinja siceršnjo bralnost Moderndorferjevih zgodb. MILAN MARKELJ

telegrami

- Slovenska matica je izdala prevod Aristotelovega spisa O DUŠI in razpravo Marijana Krambergerja LOVEC NA HOMUNKULATUM.

- Državna založba je v zbirkri Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev izdala tri novosti: 1. knjigo Zbranega dela Antona Vodnika, 2. knjigo Zbranega dela Edvarda Kocheka in 6. knjigo Zbranega dela Juša Kozaka.

- V zbirkri Literarni leksikon Državne založbe Slovenije sta izšli dve studiji: Janka Kosa LÍRIKA in Vere Troha FUTURIZEM.

Krog male Smrti

Vinko Möderndorfer je v slovenski literaturi poznan predvsem kot pesnik in dramatik, izdal je šest pesniških zbirk za odrasle, dve za otroke, napisal vrsto radijskih iger za otroke

Milos Jakopec 1848

Narodna garde v Novem mestu

Članstvo v meščanski gardi je sčasoma postal področje izzivljanja mnogih obrtnikov, ki se niso mogli uveljaviti kje druge. Garde pa so v mnogih mestih bile tudi predmet velike pozornosti in ljubezni mestnih vodstev. To je razumljivo, saj so bili v prvi polovici 19. stoletja zlasti v manjših mestih in tam, kjer ni bilo industrije, obrtniki še vedno vodilni stan.

Meščanska garda vstopi v narodno

Osnovni vzrok sporja, ki se je v Novem mestu odvijal okoli narodne garde, je bil prav v tem, da je v Novem mestu že od prej obstajala meščanska garda. Ob omiljeni enoti z veliko tradicijo, ki je bila v vrhu vsega ljubljene mestnega vodstva, je začela v marcu 1848 iznenada nastati nova vojaška enota: narodna garda. Slednja je imela po cesarskem patentu, kar smo že omenili, pristojnost varovati javni red in mir. Ta patent je bil dopolnjen s še nekaterimi odkoli ministrstva za vojsko. Dolocil je tudi volilnost poveljnikov. Že ti dve določili sta bili dovolj za preplah v meščanski gardi. V mestnem vodstvu in v vrstah mestne elite, zbrane v meščanski gardi, so najbrž razmišljali takole: Javnih pooblastil nimamo, dana so le narodni gardi, vrhu vsega pa v tej novotariji, ki se imenuje narodna garda, oficirje volijo! To je zagotovo najbolj prizadelo tiste oficirje

v meščanski gardi, ki so si svojo stopnjo le stežka priborili. Našli so prav salomonško rešitev: meščanska garda je kot zaključena enota vstopila v narodno gardo. Tako je bil zagotovljen nadaljnji obstoj garde, pridobil je pravico sodelovanja pri opravljanju javnih pooblastil, obdržala je svoje staro vodstvo in se izognila volitvam oficirjev.

Takšen kolektiven vstop pa je bil v začetku ustanavljanja narodne garde tudi pravljna rešitev: narodna garda se je oblikovala le počasti (skoraj 4 mesece), meščanska garda pa je kot izoblikovana, uniformirana, oborožena in izvezbana enota vsaj v prvem obdobju bila osnovno jedro garde. Gardisti so bili v civilnih oblekah (uniform niso imeli) in brez orožja ter vojaško neizurjeni. Njihova edina skupna oznaka sta bili: pentlja v slovenskih barvah na pokrivalu in pasica v slovenskih barvah z ramena na pas. Puške jim je poslal maršal Radecky še sredi oktobra 1848 (šlo je za 200 pušk, kot je poročal Slovenski Blatt v št. 16 od 17. oktobra, str. 64).

Opremljenost meščanske garde je bila sama po sebi vzrok za spore. Pripadniki meščanske garde so se proti neopremljenosti in neizvezbanim vojskčkom narodne garde zagotovo obnašali vzvišeno in bahavo. Olje k plamenčkom sporov in nasprotovanju pa je prilivalo s svojim zadržanjem mestno vodstvo (v spisih je imenovano: Stadtgemeinde in Stand-Vorstand). Za vzdrževanje narodne garde ni prispevalo niti solda, čeprav se po drugih mestih vzdrževala narodno gardo mestne oblasti. Kot je razvidno iz spisa št. 1267/pr od 5. novembra 1848, je spletkarilo in rovarilo proti vsem, ki so prizadeno delovali v narodni gardi, in pošiljalo lažne prijave novomeškemu okrožju in guberniju v Ljubljano. Pa o tem pozneje. Novomeški župan je bil v tem času upokojeni vojaški zdravnik Bernard Hochmayer (Janko Jarc: Iz preteklih stoletij Novega mesta, str. 71, Novo mesto, kulturnozgodovinski vodnik, 1976).

Narodnostni spor v Novem mestu

Tudi v Novem mestu se je okoli narodne garde spletel

narodnostni spor, vendar drugače kot v Ljubljani: narodna garda je v našem primeru bila nosilec slovenske narodne miselnosti in slovenskih narodnih zavzemanj, meščanska garda pa je bila nasproti pol: bila je nosilec nemškutarske miselnosti.

Narodnostni spor ima v Novem mestu malo starejše korenine, ki se začenjajo v slovenski kulturni ustvarjalnosti. Franc Polak, 2. aktuar na okrajnem komisariatu v Novem mestu, poznejši urednik časnika Slovenski Blatt, je 6. januarja 1848 (torej dva meseca pred marčno revolucijo) uprizoril v Novem mestu v nemškem Kazinu Linhartovo spevoviro "Veseli dan ali Matiček se ženi" v slovenščini. To je doslej prva znana, javna uprizoritev Linhartovega "Matička" na Slovenskem. Dvorana je bila nabito polna in uprizoritev so zato naslednjo nedeljo (prva uprizoritev je bila na praznik sv. treh kraljev) ponovili, tudi tokrat ob polni dvorani (Bleiweisove Novice, 1848, št. 2, pod naslovom "Domorodna novica"). Ob tej uprizoritvi se ponuja več vprašanj. Zagotovo je bil to za tisti čas in za novomeške razmere izjemn dosenek: spevoviro, glasbena spremljava in zasedba številnih vlog so terjali veliko dela. Franc Polak je prisel s Prema pri Ilirske Bistrici, odkoder je bil premeščen v Novo mesto, še poleg leta predtem. Preden je začel z obsežnimi pripravami na uprizoritev, našel sodelavce in izbral igralce, se je moral vživeti v novo okolje in spoznati ljudi.

Omembne vredni sta še dve posebnosti te uprizoritev: postavljena je bila v nemškem Kazinu, ki je bil sicer leglo nemškutarska v Novem mestu. In drugič: "Matiček" je bil uprizorjen v času, ko je bilo slo-

Domorodna novica.

V Novim mestu na Bolenskim so na sv. treh kraljev dan zbrani domorodci igrali Linhartovo krajinsko komedijo v 6 delih s petjem, pod imenom "Veseli dan ali Matiček se ženi." Okoli 300 ljudi je v glodisu v kazni zbranih bilo, ki so toliko dopadajo na ti veseli igri načeli, da je bila v nedeljo potem v dragič igrana. Gospodje igralci, gospodje in zgodnje igralki: vsi so se prav po mojstrovanju obnali.

Tako so Bleiweisove Kmetijske in rokodelske novice v št. 2 leta 1848 poročale o novomeški uprizoritvi Linhartovega "Matička"

dežurni poročajo

V ŽEP PO DENARNICO - 26. junija je neznan storilec v Metliki prišel v odklejenje podnjemniško sobo in ukradel moško denarnico, v kateri je imel oškodovan J. B. 9.000 tolarjev.

OB VARNOSTNI ČELADI - 28. junija zvečer je neznan storilec z dveh koles z motorjem, ki sta ju imela L. L. iz Mokronoga in J. K. iz Martinje vasi parkirana pred gostinskim lokalom v Mokronugu, ukradel varnostni čeladi ter ju s tem oškodoval za okrog 12.000 tolarjev.

UKRADEL PREDNJA ŽAROMETA - TA - V času od 2. do 3. julija je neznan storilec na parkirnem prostoru v Cankarjevi ulici v Trebnjem iz osebnega avta Zastava 101 ukradel dva prednja žarometa ter s tem oškodoval lastnika J. K. z Rdečega Kala za okrog 10.000 tolarjev.

VLOMIL V VEČ VIKENDOV - V času od 2. do 3. julija je neznan storilec vlomil v dve vikende na Kuzarjevem Kalu, vendar ni odnesel ničesar, lastnikoma pa je povzročil večjo materialno škodo.

VLOMIL V BIFE STOP - V času od 3. do 4. julija je neznan storilec vlomil v bife Stop na Medvedku in ukradel 3 steklenice viskija in 7 kg kave. Lastnika T. Č. iz Grosupljega je oškodoval za okrog 10.000 tolarjev.

OSTAL BREŽ GORIVA IN ORODJA - 4. julija je V. P. iz Črnomlja parkiral osebni avtomobil pred gostilno Ogulin v Cerovcu, kjer je bila veselica. Ko se je nekaj minut pred polnočjo vrnil do avta, je ugotovil, da mu je neznanec iztečil okoli 25 l goriva in ukradel orodje. Lastnika je oškodoval za 2.500 tolarjev.

ODVRGEL STEKLENICI Z VNETLJIVO SNOVO

LESKOVEC PRI PODBORŠTU - 30. junija ob 21.30 je neznanec odvrzel dve steklenici z vnetljivo snovo v neposredno bližino hiše, ki je last M. S. iz Leskovca pri Podborštu v severni občini. Eno steklenico je odvrzel v gozd nad stanovanjsko hišo, drugo pa na kup zloženih drv ob stanovanjski hiši. Pri tem so se drva vnele, vendar jih je oškodovanka ob pomoči znancev pogasila, tako da do hujšje materialne škode ni prišlo. O zagađeno razpoloženju neznanca policisti zbirajo informacije.

S pravimi dokumenti na pot

Otrokova zdravstvena izkaznica ni dovolj za prehod hrvaške meje - Potni list ali izpis iz matične knjige

NOVO MESTO - Na potovanje čez mejo se je potrebovo pripraviti, četudi se odpravljamo le na sosednjo hrvaško mejo, na njihovo morje. Za prehod meje iz Italijo, Avstrijo in Hrvaško je več ali manj vsem znano, da je potreben imeti potni list, slovensko hrvaško mejo pa je mogoče prestoliti z osebno izkaznico. Kaj pa otroci?

Na novomeškem občinskem organu za notranje zadeve, kjer izdajajo potne liste, pravijo, da sicer s Hrvaško še ni podpisani sporazumi o medsebojnem priznavanju dokumentov za prehod te meje, vendar je v veljavi dogovor, da je v primeru, če otrok nima svojega potnega lista s sabo, dovolj otrokov izpis iz rojstne matične knjige, ki mora biti original ali na občini overjena kopija izpisa. Nikakor pa za prehod meje kot

identifikacijski dokument ne velja zdravstvena izkaznica otroka!

Otroci do 15. leta starosti, ki ne potujejo v spremstvu svojih staršev, ampak v spremstvu tretje osebe, morajo imeti poleg potnega lista oz. izpisa iz matične knjige tudi potrdilo staršev oz. skrbnikov, da dovoljujejo potovanje otroka z nemom drugim. Ta formulir se dobri in izpolni na občinskem upravnem organu za notranje zadeve. V Novem mestu pravijo, da do sedaj ljudje, ki so potovali s temi identifikacijskimi dokumenti na Hrvaško, na poti niso imeli težav. Če pa otroci potujejo prek slovensko-hrvaške meje v organizirani skupini, morajo imeti s sabo enega od dokumentov, njihovi identiteti, ne potrebujejo pa posebnega potrdila staršev.

J. D.

VLOM V HIŠO

PODZEMELJ - V času od 24. junija do 3. julija je neznan storilec v Podzemlju vlomlj v stanovanjsko hišo, po sobah pregledoval omare ter ukradel dva krznena jopiča, usnjene jopiče, usnjene kovček, 2 radiokasetofon, 20 steklenic viskija, zračno pištole, posteljino in prenosni telefon. Lastnika M. M. iz Brežic je oškodoval za več kot 220.000 tolarjev. Storilec policisti še isčeho.

V SPALNICO ŠEL PO DENAR

DRENOVEC - V času od 20. do 30. junija je neznan storilec prišel v stanovanjsko hišo lastnika V. B. iz Drenovca in iz spalnice odnesel 130.000 tolarjev.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Kurir tat, ki se je konec junija odpravil po kokoši v kokošnjak lastnice M. F. v Velikih Dolah, je najprej odnesel 17 kokoši. Doma je po vsej verjetnosti preskusil, kako dobro kurje meso je ulovil, in pri tem verjetno ugotovil, da je zelo slastno. Zato se je 30. junija ponovno odpravil v isti kokošnjak še po 5 kokodaj. Lastnico je s tem oškodoval za 11.000 tolarjev.

• Tudi bife z imenom Stop na Medvedku ni ustavil nepridržava, ki se je namenil, da si v njegovi notranjosti pošče, kar mu bo poželelo srce. V času od 27. do 29. junija je skozi prstočno okno prišel v prostore bijega in ukradel radiokasetofon, 4 kg kave in 2 steklenice viskija. S sabo je odnesel tudi kalkulator, da je lažje izračunal, koliko je s tem pridobil oz. za koliko je oškodoval lastnika T. Č. iz Grosupljega.

USODEN PADEC V VIŠNJE

NOVO MESTO - 29. junija okoli 18. ure je 63-letna Slavica Košmerl iz Novega mesta nabirala višnje, pri tem pa se ji je odlomila veja in je padla na tla. Zaradi poškodb je 30. junija v novomeški bolnišnici umrla.

MOTORIST OBLEŽAL HUDO POŠKODOVAN

VINICA - 3. julija ob 21.45 je 63-letni Franc Tremper iz Ogulina zapeljal s kolesom z motorjem s parkirišča tovarne Novoteks v Vinici na cesto, ki pelje proti mejnemu prehodu, ne da bi se prepričal, če to lahko varno stori. V tem trenutku je iz smeri mejnega prehoda pripeljal z osebnim avtomobilom 22-letni Martin Panjan iz Malega Nerajca, ki je zaviral, vendar je motorista klubu temu zbil. Motorista je vrglo prek pokrova motorja v vetrobransko steklo, nato pa na tla, kjer je obležal hudo poškodovan. Zdravil se v novomeški bolnišnici.

V HIŠI JE ZAGORELO

VELIKA LAHINJA - 3. julija ob 23.30 je prišlo do požara na stanovanjski hiši Cirila K. iz Velike Lahinje. Požar je unicil ostrešje, zgorel je nekaj pohištva, zaradi gašenja pa je voda poškodovala tudi stanovanje. Vzrok požara je bila električna napeljava. Skode je za okrog 4 milijone tolarjev.

VEČKRAT SE JE PREVRNIL

GRM - 30. junija ob 18.50 se je 22-letni Roman Rajhard s Primostka peljal z avtomobilom Alfa Romeo od Metlike proti Črnomlju. Ko je izven naselja Grm pripeljal v levi blage ovinek z neprimerno hitrostjo in bližini desne robu ceste, je sunkovito zavil v levo. Zaneslo ga je na levo polovico ceste, nato pa je trčil v obcestni nasip in se večkrat prevrnil. Med prevrčanjem je voznik padel iz avta in obležal pod avtom hudo poškodovan. Sopotnik 25-letnega Željka Bajku s Primostka se v nezgodni ni poškodoval. Voznik se zdravi v novomeški bolnišnici.

Je Uhana res pretepel policist?

Na prireditvi Iz trebanjskega koša naj bi po pripovedovanju Uhanovih policist pretepel njihovega duševno prizadetega sina Jožeta - Raziskava tega ni potrdila

GORENJE PONIKE, NOVO MESTO - Letošnja prireditve Iz trebanjskega koša je bila dokaj živa, vsaj po govorih sodeč. Kajti ne le da so nase opozorili predniki motoristi, v uredništvo smo dobili tudi klic, da se je na tej prireditvi postaven policist spravil na šibkega, duševno prizadetega fanta. Šli smo po sledi dogodka in prisluhnili obema stranema.

Po pripovedovanju Uhanovih z Gorenjih Ponikov naj bi v soboto zvečer eden od policistov, ki je na prireditvi skrbel za red in mir, pretepel njihovega sina Jožeta, ki je sicer duševno prizadet. Na koncu stopnic, ki vodijo z Golicevega trga mimo Novotehnične trgovine z avtomobilskimi deli na dvorišče stanovanjskega bloka, naj bi potem fant ležal več kot eno uro nezavesten.

"Za stojnico v centru Trebnjega pri občini sem pil brižanec. K meni je prišel policist, ki me je poznal že od prej. Začel me je poditi domov in me vleči stran po stropnicah, ki vedno mimo Novotehnične trgovine na dvorišče stanovanjskega bloka. Zagrabil me je za lase in me trikrat udaril ob steno, me brcnil v trebuh, potem se več ne spominjam, kaj je bilo," pripoveduje Jože. Tam naj bi ležal več kot eno uro, dokler ga niso našli ljudje, ga odpeljali k zdravniku, mu dali vodo in ga oblekli, ker je drgetal. Pretepel naj bi se dogajal okrog 8. ure zvečer, ob pol desetih pa naj bi ga pripeljal k zdravniku. Dr. Humar ga je pregledal, mu dal neke tablete in ga poslal domov.

"Verjetno se je Jože ustrašil, da bi mu policist še kaj storil, zato se je zavlekel na senik in se še v nedeljo zjutraj prikazal doma. Potem je polezaval in ternal, da ga boli glava. Sele čez čas je povedal, kaj se mu je

novno napotila domov v smeri Ulice heroja Slaka, da bi tako obšel prireditve. Vendar sta ga ob 19. uri opazila na tržnici, kjer naj bi z vijetom vznemiljal tamkajšnje goste. Zato sta ga zopet napotila domov. Pospremlja sta ga do Mercatorjevega skladista oz. do dvorišča stanovanjskega bloka, od tam naprej naj bi se sam napotil proti stopnicam, ki vodijo na Goliev trg, kjer je očitno obšel, saj sta bila policista okoli 19.30 obveščena, da je na stopnicah obležal nek moški. Ko sta policista šla pogledat, sta videla, da Uhan sedi in joka. Odšla zraza, ker naj bi kazal potrebe po zdravstveni pomoči. Čez čas ga je opazila še ženska, ki je šla v stanovanjski blok.

Prosil jo je, naj mu da piti. Prinesla mu je vodo in pulover, saj se je močno tresel. Okrog 21. ure ga je znanec iz sosednje vasi odpeljal k zdravniku, kjer je dr. Humar ugotovil sled poškodbe. Dal mu je tablete in ga napotil domov. Fant z znamenjem, ki ga je pripeljal k zdravniku, ni hotel domov, česa da ima kolo. Malo pred 4. uro zjutraj pa naj bi Jože Uhan prišel do Kosove stojnice, kjer naj bi prosil za brižanec.

Na UNZ pravijo, da na podlagi razgovorov z ljudmi, ki jih je navedla Jožetova mati, razgovora s policisti in z ljudmi, ki so jih še sami poiskali, pretepa ni nobeden potrdil oz. videl. Tako pravijo policisti. Na podlagi nasprotovljivih si izjav je nemogoče odgovoriti, kaj se je pravzaprav dogajalo tega večera na omenjenem dvorišču v Trebnjem. Bo zadeva ostala za vedno nepojasnjena?

J. DORNÍŽ

Švent prvak v Bohinju

Novomeški moštveni uspeh na državnem prvenstvu v olimpijskem triatlonu - Šventi prvi in Celič 3. med mladinci

Bohinju dosegel za 18 minut boljši rezultat.

Najuspešnejši slovenski triatlonec Igor Kogoj, od katerega so v Bohinju Novomeščani največ prizakovali, je v absolutni konkurenči zasedel še tretje mesto. Progo je preprečeval, pretekel in prekolesaril tako, kot si je zamisli, a kljub temu zastopal za Tomšičem dobr dve minuti. Očitno je, da mu bolj leži štirikrat daljša proga triatlonca ležljivih mož, na katerem je lani na Havajih postal svetovni amaterski prvak, med profesionalci pa zasedel 20. mesto.

Igorjev letoski cilj je izboljšati lanskos uvrstitev na Havajih, zato se za Bohinjski triatlon, ki je bil zanj že dober trening, ni posebej pripravljal. Svojo pravdo vrednost bo najbrž pokazal 1. avgusta v Novem mestu na tekmi za evropski pokal v srednjem triatlonu, kjer se bo pomeril z enim izmed najboljših treh triatloncev na svetu, Fincem Paulijem Kruščarem, ki je moral zaradi težav pri plavanju v mrzli vodi odstopiti.

Z zmago na državnem prvenstvu si je Jaka sicer pridobil pravico nastopa na mladinskem evropskem prvenstvu, vendar bodo v novomeškem klubu še razmisljili o njegovem udeležbi, saj njegov rezultat ne obepla uspeha v konkurenči dve leti starejših tekmecev, vprašanje pa je, koliko bi mu nastop med močnejšimi tekmecki sploh koristil. 19-letni Matjaž Medvešek iz Raven, ki bo na prvenstvu zagotovo odpotoval, je v

I. VIDMAR

POMOČ NAJMLAJŠIH - V Bohinju so najboljše novomeške triatlonce spodbujali tudi najmlajši člani kluba, ki so se poodelili kolajn in nagrad lahko slikali s šampioni. (Foto: I. Vidmar)

Tenis in Squash

Počitniški tečaji za otroke in odrasle

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V petek, 12. julija, se bo v športnem parku v zdravilišču Šmarješke Toplice začela počitniška šola tenisa za otroke in odrasle. 5-dnevni tečaji se začnejo vsak ponedeljek do konca počitnine vsebujejo po dve ure igranja tenisa, topli obrok za otroke in kopanje v bazenu. Tečaji za odriske bodo dopolnile ob 8. in 10. urah, za odrasle pa popoldne ob 16. urah. Sole vodo znani novomeški učitelji tenisa Jože Turk, cena tečaja je 5.700 tolarjev, prijavite se lahko v športnem parku ali na telefon 22-223.

NOVO MESTO - Squash klub Mihe Legana z Mestnih nivij je v sodelovanju s Športno zvezo Novo mesto med solskimi počitnici za otroke pripravil tridnevne tečaje squasha. V prijetnem hladu sodobno urejene dvorane bodo mladi lahko spoznali skrivnosti squasha po pondeljkih, sredah in petkah ob 11. uri. Cena tečaja je zelo ugodna, le 1.500 tolarjev. V klubu bodo poskrbili tudi za loparje in žogice. Mladim športnikom so v dvorani na voljo tudi tuši in okrepečnica. Prijavite se lahko na telefon 22-223.

DOLENJSKI PRVAK

MIRNA - Na prvenstvu Dolenjske v balinjanju na Mirni je nastopil 16 let dosegli izjemni uspehi. Na tekmovalnem podiplomu so nastopile skoraj vse najboljše slovenske in hrvaške teniške igralke. Nina si je pravico nastopa na glavnem turnirju izbrala v kvalifikacijah in po šestih zaporodnih zmagah klonila še v polfinalu, kjer je v 6:2 in 6:2 premagala odiščano Osječanko Taslidžićevu. Janžekovičeva si je z zmago na Kotoru krepli izboljšala položaj na računalniški lestvici teniške zvezde Slovenije.

Najmlajši so se v soboto udeležili 3. dirke za državno prvenstvo v motokrosu v kategoriji motorjev do 80 cm³ cev je 14-letnemu Novomeščanu Ludviku Mežnarju končno posrečil veliki met. Po vrsti drugih in tretjih mest je v nedeljo v Mačkovcih na Goričkem po 2. mestu v prvi vožnji v drugi prehitel nepravljivega Lukovčana Jeleno in v veliko prednost zmagal, kar mu je prineslo 1. zmago na dirki za državno prvenstvo med člani. Po uspehu v Murski Soboti je Ludvik Mežnar, član motokluba Mel, 2. v skupnem seštevku za državno prvenstvo.

Najmlajši so se v soboto udeležili 3. dirke za državno prvenstvo v motokrosu za podmladke v Osekiju pri Lenartu, kjer so novomeški motoristi dosegli popoln uspeh. V kategoriji do 60 cm³ je zmagal Sašo Popovič nad Jakom Možetom (oba Mel), 3. je bil Brežican Boštjan Milat in 4. Matej Zvan (Zvan team). V razredu do 80 cm³ je prav tako zmagal član Mel Grešek, ki je v prvi vožnji pripeljal na cilj 1., v

Odprto pismo

glavnemu uredniku Dol. lista

Spoštovani urednik, protestiram, ker ste v mojem sporočilu za javnost v zadnji številki Dolenjskega lista spremenili naslov članka, spustili cele odstavke in s tem bistveno spremenili pomen z obrazložitvijo, da ni vse za objavo; v isti sapi na isti strani pa objavili izjavo direktorja Betonala g. Darka Goluba, ki blati in žali mojo osebnost z najpodlejšimi lažmi in natolevanjem.

Trditev, da sem si jaz izmisli jedrske odpadke, da nameravam odpreti svoj peskokop, da izkorisčam svojo izvoljeno funkcijo občinskega odbornika, da se hočem materialno okoriščati tudi prek sveta krajevne skupnosti, so čista izmisljota g. Goluba.

Objava citata: "Trdimo, da je sramota, če o prihodnosti nas vseh odločajo ljudje, kot je on," je proti vsem načelom novinarke etike, ker smatram, da je tako objava škodljiva za naše medsebojne odnose.

Nočem iskati svoje časti niti na sodišču niti prek časopisov, zahtevam pa, da objavite tole odprto pismo, naslovljeno na vas, ki hkrati pomeni mojo odločitev, da je zame polemika v časopisu končana.

S spoštovanjem
MARJAN DOLENŠEK

V upokojenski stranki za referendum**Na ta način se želijo boriti za svoje pravice**

Predsedstvo stranke upokojencev iz Črnomlja se je sestalo na dan državnosti in razpravljalo o delu stranke in vprašanjih, ki se tičajo upokojencev. Nekaj najbolj percnih problemov je pojasnil predsednik stranke Vinko Babič.

Trditev, da je naše pokojninsko zavarovanje med najdražjimi v Sloveniji, je označil kot neodgovorne. V resnici se iz dela po njegovem troši za pokojnino samo okrog 8 odst. bruto domačega proizvoda, ne pa 14,1 odst. 6 odst. gre za pokrivanje obveznosti, ki so nastale izključno po volji države ter bremenijo pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Zato se mora pokojninski sklad očistiti teh obveznosti, to pa bodo tudi referentske zahteve, ki jih pripravljajo v Sloveniji. Prav tako je nasprotoval temu, da sedaj odločajo o pravicah upokojencov zunaj skupščine zavoda pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Predvsem pa morajo po Babičevem mnenju omogočiti upokojencem enakopravno sodelovanje pri sklepanju socialnega pakta. Zato bo potrebno spremeniti davčno zakonodajo, ki bo upoštevala gmotni položaj upokojencev, invalidov, borcev in zaposlenih s prejemki do najmanj povprečne slovenske pokojnine ali plac. Poudaril je še, da se bodo upokojenci zavzemali, da se ne bi zniževala pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Tudi o tem bodo upokojenci odločali na referendumu.

J. DRAGOŠ

V svetovnem združenju**Na mednarodnem kongresu medicinskih sester v Madridu Slovenija sprejeta v ION**

Od 20 do 25. junija je v novem kongresnem centru blizu Madridu potekal 20. mednarodni kongres medicinskih sester, ki ga je pripravilo Mednarodno združenje medicinskih sester ION. Kongresa so se udeležile tudi medicinske sestre iz Slovenije, med njimi 6 sester iz Novega mesta.

ION je zelo močna organizacija, ki povezuje medicinske sestre iz vsega sveta. Sestavlja jo nacionalna združenja iz okrog 100 držav. Letos je bila v organizacijo sprejeta tudi Slovenija, oziroma slovenska zveza društva medicinskih sester in tehnikov. Na kongresu je bilo več kot

ZAHVALA ZA POMOČ

ŠENTJERNEJ - Rdeči križ Šentjernej je na Dolenjskem zelo aktiven, saj pomaga ljudem, ki so pomoči potrebljni. Na tem mestu gre zahvala požrtvovalni Anici Žnidarič, Slavki Košak in drugim sodelavkam, ki opravljajo to humano delo.

Hvaležna REZKA JAKŠE

Še: Betonal zanika govorice**Prvi in zadnji odgovor v prispevku omenjenega župnika**

Spoštovani g. Golub.

V naslovu citirancem "pismu bralcev" pojasnjate nekatera dejstva, pri tem omenjate tudi mene. V tem pojasnilu trdite, da sem 20. junija 1993 pridigal, da "Betonal" namerava spremeniti Žalostno goro, in pri tem navajate, "da je duhovnik glede na svojo izobrazbo vedel, kaj govoril, zato z gotovostjo trdimo, da je to, blago rečeno, načrtno in namerno zavajanje ljudi."

K tej trditvi bi rad pripomnil sledenje: Šte bili pri maši? Če je vaš odgovor da, potem veste, da med pridigo nisem govoril o Betonalu, ampak oznanjal božjo besedo! Če pa niste bili, ste pač dobili poročilo od nekoga, ki ne loči pridige od oznanil.

Pri oznanilu sem omenil, da Dolenjski list trdi (te trdite nisem poslal jaz), da sem med nasprotniki odpiranja kamnoloma pod Žalostno goro. To sem potrdil, nič več in nič manj, in pri tem ostajam.

Navadil sem se (po 20-letnem bivanju v tujini), da je pri nas takoj, da eno povem, drugo pa potem izvem. Žal je to moderna govorica našega naroda.

Hvala, da ste ugotovili, da moram "glede na svojo izobrazbo vedeti, kaj govorim". To vem brez vašega ugotavljanja. Bodite prepričani, da to res vem.

Zato je podtikanje, da so ljudje moje nasprotovanje odprtju kamnoloma povezali z "Dolenjskimi jedrske odpadki", več kot časopisna raca. Tega nisem trdil, prepričan sem, da teh odpadkov

Dolenšek nima (tega seveda vi ne trdite) pa tudi vi ne. Zato je trditev popoln nesmisel. Kaj mislim o vaših trditvah proti meni, ste mi dalni sami jasen dokaz. Po telefonu vam se do davorila za uro in dan srečanja. Do danes vas ni bilo, a tudi opravičili se niste. Meni je vseeno. Zagotavljam vam, da si srečanja z vami po teh trditvah ne želim. Verjetno niste prišli,

ČAROBNI AVTOBUS BI RAD NA POT PO SLOVENIJI

Zveza prijateljev mladine Slovenije bo jesen poslala na pot po vsej Sloveniji potujoče otroško gledališče s predstavo Čudežne podobe iz sanj Štefana Ivana, ki jo čarajo čarovnik Miran Čanak, glasbenik Janez Kovacic in lutkarica Barbara Bulatovič. Napravimo vsa podjetja in posameznike, da nam poklonijo ali brezplačno posodijo prevozno sredstvo (kombi, kamion, kamionet, kamp, prikolico...), ki bo lahko naše čudežne podobe pripeljalo v še takoj oddaljene kraje in razveselilo čim več naših malčkov. Veseli bomo tudi vseh prostovoljnih prispevkov, ki bodo bogatili našo potujočo predstavo. Čejnjene ponudbe in prispevki lahko poslati na naslov: Zveza prijateljev mladine Slovenije, Mikošičeva 16/II, 61000 Ljubljana; 323-353 ali 316-760; faks: 316-760.

DOLENJSKI LIST

ker sem vam jasno povedal, da osstanem pri svoji odločitvi, pri tem tudi vztrjam.

V dekretu pri prevzemu župnine mi je škof izrecno naročil, da moram imeti posebno skrb za Žalostno goro. Ker sem obljubil škofu pokorščino, sem dolžan nasprotovati odprtju kamnoloma. Nič več in nič manj, ker je vsako poseganje v to območje proti varstvu okolja (glej poročilo Zavoda za spomeniško varstvo), če vam je to prav ali ne!

To je moj prvi in zadnji javni odgovor. V bodoče na napade v časopisu ne bom odgovarjal, pa pišite, kar hocete!

S spoštovanjem!

VLADIMIR JEREV
župnik

Betonal zahteva zakonitost

Glede na insinuacije novinarja Pavla Perca in g. Marjana Dolenška bi radi seznamili javnost v primeru "kamnolom" z naslednjim pojasnilom:

Predstavitev Betonala je v letih 1992 in 1993 glede na opravljeno raziskavo Geološkega zavoda, ki jo je naročila občina Trebnje, šlo v nadaljnjo geološko raziskavo možnosti izkorisčanja in kvalitete surovin (IGMAT) za svoje potrebe. Ker so bili kazalci za legalizacijo in izkorisčanje kamnoloma pozitivni (opravljeni razgovori s pristojnimi ljudmi na občini Trebnje), je podjetje Betonalo naročilo izdelavo investicijskega projekta. Na osnovi ekonomskega dela investicijskega projekta je pozitivno ocenila projekt tudi Komercialna banka, ki nam je v temen za zagorje kamnoloma odobrila kredit v višini 350.000 DEM, ki ga bo podjetje iz svojega tekočega poslovanja tudi na osnovi izkorisčanja kamnoloma vrnilo z vsemi obrestmi, in ne, kot se da razbrati iz izjave g. Dolenška v članku Dolenjskega lista št. 26/228, da nam ta sredstva daje na razpolago širša družbena skupnost.

Predstavitev Betonala od projekta ne misli odstopiti, ker je osnovan na strokovno-ekonomski podlagi in ne politični (zakopavanje jedrskih odpadkov itd.), ker je to za razvoj podjetja tudi edino logično.

Po stoppek legalizacije kamnoloma bo vodilo podjetje po ustreznih pravnih postopkih še naprej tako kot došle. Po zakonski poti bomo vtrajali na pridobitev ustreznih dovoljenj za obravnavanje kamnoloma na podlagi veljavnih ureditvenih načrtov občine Trebnje za leti 1992 in 1993, ki so bili osnova za izdelavo študije Geološkega zavoda in sprejem poslovne odločitve podjetja Betonalo za nakup kamnoloma.

Na poti do pridobitve ustreznih dovoljenj bo podjetje Betonalo uporabilo vse pravne poti in zakonske podlage, ki veljajo na tem področju v naši državi. Proti vsem, ki skušajo podjetje Betonalo pri realizaciji tega projekta za vsako ceno onemogočiti s škodljivimi in lažnimi izjavami prek časopisov in javnih nastopov, bo sprožen kazenski in odškodninski zahtev zaradi povzročene poslovne škode in blatenja Betonala in njegovih delavcev.

Predstavitev Betonala s tem pojasnilom želi zaključiti javno sproženo polemiko "Peskokop Žalostna gora" in misli tekoče obveščati javnost v časopisu Dolenjski list v skladu z razvojem situacije kamnoloma v bodoči.

Za Betonal
DARKO GOLUB

PROTESTNA IZJAVA ODGOVORNIM

V sindikatu podjetja Iskra Semič, ki je 80-odst. izvoznik, smo se bili delavci primorani poslužiti najbolj skrajnega in grobega sredstva, da vas, odgovorne, prisilimo, da z mrtve točke premaknete razreševanje problema, ki so živiljenjskega pomena s stališča socialne varnosti, pravne varnosti ter definiranih ekonomskih temeljev za nemoteno poslovanje in normalno življenje 1400-članskega kolektiva.

Resno zahtevamo, da se oblast v vladi tako prenehata uverjavati sami s seboj in da tako vso energijo usmerita v razreševanje gospodarske probleme. Le to bo garancija za normalno nadaljnje poslovanje in razvoj podjetja.

Vsebina naših zahtev v podjetju je strnjena v stavkovnih zahtevah, na katerih vztrajamo.

Zahtevamo takojšnji pristop k obravnavanju in reševanju situacije, v kateri ne bomo več dolgo vzdržali.

Predsednik stavkovnega odbora

JURIJ KOBE

NIČ NOVEGA V ČRNOVALJSKI VLADI!

Črnomalci so se na zadnji seji na predlog Demosa odločili reorganizirati vlado in to jim je tudi uspelo. Stara vlada naj bi imela po ugotovitvah bivšega in sedanjega predsednika precejšnje težave s sklepnočnostjo, ki naj bi bila eden od poglavitnih vzrokov za slabo delo. Ob vsem tem pa koalicija ne vidi ali noče videti odgovornosti za takšen položaj v samem vrhu bivše vlade. Kdo in kako je ocenjeval delo predsednika občinske vlade? Povsem normalno bi bilo še pred zamenjavo vlade narediti temeljni obračun, ki bi pokazal, kaj je ta vlada naredila v zadnjih treh letih. Staro in novo vlado sprašujem do kdaj bo še revno črnomaljsko gospodarstvo sposobno nositi breme tako številne občinske uprave. In kdo so postali novi "vladni odrešitelji"? To so z izjemo nekaterih v glavnem "pogrevnik" propadajočih podjetij. Novi vladi želim pri delu veliko uspeha, predvsem pa, da bi bila uspešna vsaj toliko kot sosednja metliška.

JOZE STEGNE

Vinica

ŠTIRJE FANTJE MUZIKANTE

MOKRONOG - Gledališki krožek, ki ga na mokronoški osnovni šoli že leta vodi učiteljica Olga Janežič, je ob zaključku šolskega leta razveselil s premiero igre Miroslava Košute Štirje fantje muzikante. S tem je pričel urešnjevati idejo, po kateri naj bi se v naslednjih letih na mokronoški oder vrnila domača gledališka (po)ustvarjalnost. Režijo in glasbeno opremo je pripravil Stanislav Peček, osmukte za sceno je naredil Saša Kump, luč je bila v rokah Gašperja Pečka, igrali pa so: Tea Pihič, Jožko Podopivec, Taja Dreža, Urška Leskovec, Boštjan in Damjan Antolič, Darka Murn, Nataša Metelko, Kristina Miklje, Andraž Kapus in Denis Polaneč.

S.P.

ZAHTEVA PO ODPRAVI PROMETNEGA DAVKA ZA ZBIRANJE STAREGA PAPIRJA

Slovensko ekološko gibanje je že lani sprožilo javno pobudo pri Ministru za finance oz. vladni R. Slovenije, da se odpravi prometni davek pri zbiranju starega papirja in še nekaterih drugih koristnih odpadnih surovin, vendar odziva ni bilo. Še pred leti so bile osnovne šole tiste, kjer so zbrali največ starega papirja. Po uvedbi prometnega davka in načina plačevanja prek računov so akcije vidno upadle. To seveda ni edini razlog, saj se je tudi močno povečal uvoz starega papirja. Država zagotovo ne bo propadla, če se bo odrekla temu davku. Učinki akcij zbiranja pa so zagotovo dolgoročni in v tem primeru velja tisto, kar se Janecek nauči... SEG prosi vladu R. Slovenije, da ta problem razresi v okviru pristojnih ministrstev ter o tem obvesti široj javnosti in SEG, zahtevno pa s podpisom podpira okoli 5601 učencev, učiteljev in staršev iz vse Slovenije.

Tajnik IO SEG
KAREL LIPIČ

ZLATA MAŠA KOT SPRAVA IN OPOMIN - Preteklo nedeljo je v spomin in opomin na prvo slovensko javno daritev sv. maše v rojstni župniji imel v Šentrupertu zlato mašo msgr. in prelat Jože Mavšar, generalni vikar škofije Montana, ZDA (na posnetku v sredini). Celoten obred v prepohi cerkvi, eni največjih v načrtu na Dolenjskem in v Sloveniji, je izvren kot dogodek sprave in pretežljiva izpoved zlatomašnika, ki mu je med 2. svetovno vojno decembra 1942 ob napadu Gubčeve brigade na dobsko gradiščo še uspešno pobegnil, medtem ko so partizani tedaj pobili skoraj celotno družino Mavšarjev. Zlate maše so se v nedeljo udeležili tudi številni verniki iz drugih slovenskih krajev in celo iz ZDA. (Foto: P. Perc)

Dogodki, ki se lahko ponovijo**Izjava SNS, ki zanika vpletjenost te stranke v pripravo izražanja nestrpnosti do Neslovencev**

V Sloveniji se po dogodkih na Prevaljah in Postojni v določenih novinarskih hišah in strankah namiguje, da temi dogodki stoji Slovenska nacionalna stranka. Javnost sporoča, da SNS pri teh dogodkih ni sodeloval niti jih ni organizirala.

V stranki smatramo, da so ti dogodki logična posledica podeljevanja slovenskega državljanstva vsem delovnim emigrantom iz republike nekdanje Jugoslavije, če so ga le hoteli sprejeti. Zaradi teh emigrantov, sedanjih državljanov Slovenije, je čedalje več Slovencev brezposelnih. Delovna mesta, katera bi lahko zasedli Slovenci, sedaj zasedajo tako imenovani "Slovenci". V območju odboru SNS Novo mesto menimo, da je dogode

Kakšna vaba in za koga?

Še en prispevki k polemiki o razmerah v podjetju TSS

V prejšnji številki Dolenjskega lista je bil objavljen odgovor novinarja Perca na moj prispevek, kjer sem skušal pojasniti svoje poglede na njegovo opisovanje razmer v podjetju TSS, pri čemer sem se omejil le na problematiko, v zvezi s katero sem bil omenjen.

Zdaj se mi potrebno poudariti, da so odgovori na vprašanja, ki jih po daljšem času g. Perc ponovno postavlja, tudi širši javnosti že znani. Tudi v zvezi z navedeno firmo, ki je bila in je še resnično navedena v poslovnejšem imeniku, vendar je bila v spornem obdobju zagotovila posem neaktivna, kar lahko vsak poznavalec zelo hitro preveri, zato tovrstna navedba z razmerami v podjetju TSS nima nič skupnega.

Negativna publiciteta, vključujučo "obiranje", senzacionalnost, ščuvanje itd., je po mojem mnenju imela v zadnjih mesecih bistven, če že ne odločajoč vpliv na potek dogodkov v zvezi z razpletom v podjetju TSS. Sam sem se bil namreč svoje čase prisiljen spopadati s težavami pri trženju tudi zaradi po zaslugi podob-

ne publicite okrnjenega ugleda tega sevnškega podjetja v letu 1991. Za namecek naj vas spomim le na "obiiranje" tistih, ki so bili pripravljeni vložiti svojo energijo in kapital v podjetje TSS in s tem ohraniti delovna mesta.

Ali ste s tem, g. Pere, res dosegli tisto, kar ste nameravali, in ali je to rešilo katerega od problemov?

Osebno ne potrebujem odgovora in tudi sicer odgovor na to vprašanje ne rešuje ničesar. Problemi so - na žalost ali pa na veselje - rešljivi predvsem z modrostjo in treznostjo.

DUŠAN BORŠTAR, dipl. inž.

Bodo okupatorji postali heroji?

Rad bi odgovoril na zelo zanimiv članek, ki ga je pod zgornjim naslovom v Dolenjskem listu objavil Martin Kolar iz Brezic, ki mu ne gre v račun, da smo se mobiliziranci v nemško vojsko po koncu 45-letnega enoumaja sedaj v svobodni Sloveniji sploh upali oglašati in ustanoviti društvo, v katerem je že več kot 10.000 članov. Bojim se, da ne razume našega položaja. V knjigi Nemška mobilizacija Slovencev v 2. svetovni vojni 1941-1945 bo našel dokumentirano vse, o čemer dvoli, tudi število mobilizirancev. Knjigo je možno dobiti na sedežu društva mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 1941-1945 v Celju.

Kar se tiče izseljencev, se povsem strinjam z njim, vendar bi ga rad vprašal, kdo je bil na slabšem: izseljenec, ki je delal pri kmetu ali v tovarni v Nemčiji, ali 20-letni kmečki fant, ki je bil topovska hrana v strelskem jarku sred Rusije pri minus 40 stopinjam Celzija. Pred njim so štrelje puškine cevi rdeče armade, za njim esesovske pištole.

Gospoda Kolarja zanima, koliko invalidov nemške vojske prejema nemško invalidino. Le malo je srečnežev, ki jim je uspelo prebiti se prek barikad komunistične birokracije, ki jim je preprečeval uveljavljanje njihovih pravic. Mnogi so moralni zaradi tega na udobsko zasiščevanje, niso jim hoteli izdati rojstnih listov in tako naprej. Tisti, ki pa so le uspeli, dobivajo le 30 odst. zneska, ki bi ga dobili v Nemčiji. V našem društvu je registriranih prek 3.000 invalidov, ki niso prejeli niti marke invalidnine. Mnogi med njimi so občinski reveži. Tako je odločila prejšnja oblast in do danes se nič spremeni.

Iz Kolarjevega članka veje neka nestrnost do nas mobilizirancev. Menim, da bi bilo za Slovenske bolje, da se nehamo obtoževati. Tisti, ki smo preživeli vojne grozote, smo lahko srečni, da smo še danes živi. Uradna sprava je bila že sklenjena, zato vas prosim, da nas ne imenujete okupatorji, ker to nismo. Smo le njihove žrtve.

TINE KLEMENČIČ
predsednik območnega odbora
drusvta mobiliziranih Slovencev
v nemško vojsko 41-45

Sevnica

Obljubi gre verjeti. Ugotovljeno je namreč, da so na Veliki Rigelj potomota "prestavili" tudi Krajevni urad, Postajo policije in celo svojo stavbo pošte v našem kraju. Vsi ti imajo hišne tablice z napisom Zdraviliški trg. Presljemcem ostane torej utemeljeno upanje, da bodo sestavljalci novega imenika držali obljubo in napako popravili. Do takrat pa bodo vsi prizadeti pač ostali na - Velikem Rigelju.

SLAVKO KLANČIČAR

Umrl je sadjar France Lombergar

Po naravnih zakonih se učenci poslavljajo in pokopavajo svoje učitelje, jaz pa imam žalostno nalogo, da se poslovim od svojega učenca in diplomanta, vseslovenskega in evropskega sadjarja velikega slovesa s srcem in dušo slovenskega človeka.

Bil je delavec, diplomirani inženir, učitelj, predavatelj, načrtovalec in izvajalec drobnih in velikih programov v modernizaciji sadjarstva. Reševal je vprašanja rodovitnosti sadnega dreva in kakovosti pridelkov; pomagal je sodelavcem, prijateljem sadjarjem začetnikom in onim v družbenih sadovnjakih. Bil je človek za vse čase, prizaden, sposoben, pošten in prijubljen, delaven in uspešen.

Zelo rad je prihajal na Dolenjsko, v Piterje, Brezovico, na Klevevž in v Belo krajino, kjer so nastajali nini sodobni sadovnjaki z njegovo pomočjo. Zato je Posavje vodilo, južno od Save pa je sadjarstvo dohitelo prvo razvite okolice na Štajerskem in Primorskem. Zato so mu tudi Dolenjski sadjarji hvalčeni, da je svoje moči posvetil tudi Dolenjski. Še sredi marca letos se je udeležil sadarskih dnevov v Artičah.

Nismo vedeli, da je bolan. V maju so se mariborski in ljubljanski zdravniški prizadevali, da bi ga očeli smrtni, zaradi preživetih naporov na terenu je bilo telo izmučeno in močno prizadeto. 26. maja je umrl v Ljubljani. Pogrebnih svečanosti na Plečnikovih Žalah se je udeležila množica sadjarjev v sodelovanju iz vse Slovenije in zamejstva. V slovo so mu govorili mnogi sodelavci, prijatelji...

Pokojni France Lombergar se je rodil 9.11.1928 v trdn kmečki družini v Perovem pri Kamniku. Agrono-

FRANCE ADAMČ

Kdo je lahko Slovenec?

"Samo milijon nas je," je pel pesnik. Po statističnih podatkih nas je nekaj več kot milijon in sedemsto tisoč. Nekateri člani novoustanovljene stranke, Slovenske nacionalne desnice, pa so pripravili izviren predlog novega štetja Slovenec.

Potem ko so nas nekateri izmed njih v parlamentu že razsvetlili s trditvijo, da slovenski nacionalistom ni treba znati lepe slovenščine, so nas tokrat na svojem Kongresu ponutili o genetskem izvoru slovenstva.

Po njihovih merilih je slovenstvo prijenočno lastnost predvsem tistih srečnežev, ki so se rodili v zakonski zvezi očeta Slovenca in matere katerekoli narodnosti (morala tudi rase?).

Drugo kategorijo Slovencev tvorijo tisti, ki so se rodili v zakonski zvezi matere Slovenke in očeta katerekoli narodnosti, a le pod pogojem, če privzamejo materin primerek in "slovenske kulturne navade". Na kaj so s tem merili, bodo predpisali in nato ocenjevali seveda oni sami.

Nenazna pa ostaja nacionalna pripadnost otrok, rojenih v izvenzakonskih skupnostih - celo čistokrvnih slovenskih staršev - ki jih je po zadnjih podatkih med novorojenimi otroki kar 25%. Ničesar nismo mogli izvedeti o tem, kako se bodo ti vrli genetiki spopadli z znano resnicu, da je vedno jasno, kdo je mati, glede očetovstva pa so stvari pač bistveno bolj zapletene.

V javnosti tudi ni pircujalo, če so se ti novopečeni genetiki zadnjači, ki so se rodili v zakonski zvezi očeta Slovenca in matere katerekoli narodnosti (morala tudi rase?).

Za vsak primer jih obveščamo, da je trak z rumeno židovsko zvezdo že zaseden.

Za Združeno listo:
BREDA PEČAN, ANDREJA ČRNAK-MEGLIC, SONJA LOKAR

Al' prav se piše...

...Kočevar ali Kočevc? - Crkarska pravda v Kočevju se nadaljuje

Pred kratkim se je na javni tribuni na Kočevskem naravnem parku razvila razprava o tem, če se pravilno reče Kočevar ali Kočevc. Nekdo je zatrtil, da je on Kočevar in ne Kočevc in da je pravilno le Kočevar, kar je podkrepil še s fotkopijami izrezka iz nekega časopisa, v katerem Janko Moder (v jezikovnem kontekstu) zagovarja Kočevarja.

V nasprotju z njim pa je na občinsko sejo (neslepčeno) 1. julija prinesel inženir Tone Prelesnik tolmačenje Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU - Instituta za slovenski jezik Frana Ramovša, v katerem je rečeno "Predlagamo, da sprejetete za prebivalce oz. prebivalko Kočevja obliko Kočevc, Kočevka. V slovenščini se namreč imena prebivalcev tvorijo predvsem na -an in -ec, oblike na -ar so redke (Bačar, Kropar). Oblika Kočevar je nastala po nemškem poimenovanju Gottscheer. Obliki Kočevc, Kočevka sta tudi v skladu s celotno besedno družino Kočevje, Kočevc, Kočevka, kočevski, kočevčina."

V dopisu SAZU, ki ga je podpisala Milena Hajšek-Hol, so nadalje navedeni primeri za Kočevarja in Kočevca, pri čemer je poudarjeno, da je Kočevar (le) nemški priseljene, itd.

Sveda tudi s tolmačenjem SAZU (Slovenska akademija znanosti in umetnosti) ne bodo vsi zadovoljni in bo črkarska pravda očitno trajala še naprej. Prebivalci Kočevja tako še dolgo ne bodo vedeli, če so Kočevarji ali Kočevci.

V Slovarju slovenskega jezika seveda razlage za prebivalce krajev ni. Je pa v njem beseda "kočevat", ki po tej razlagi pomeni premog iz kočevskega rudnika (ki je že precej let zaprt). Ni pa omenjeno, da so isti izraz uporabljali tudi za vlak, ki je iz Ljubljane peljal proti Kočevju.

V Kočevju tudi še vedno ne vedo, od kod ima Kočevje. Nekateri trdijo, da po hojah, Hočevec, Kočevje; drugi, da po kočah itd. Nihče pa še ni omenil možnosti, da bi ta beseda lahko izbesedila besedo "kočevati" oz. "kočevnik", kar naj bi po Slovarju slovenskega jezika (zlasti v ruskem okolju) nekdaj pomenilo nomadsko živeti, biti nomad, zasilni prebivalci, taboriti, šotoriti, kočevnik pa je nomad, pastir. Ta razloga bi bila morda tudi sprejemljiva, saj je bilo Kočevje dolgo nenaseljeno oz. zelo redko naselejno, in je zelo verjetno, da so sem prihajali iz okoliških krajev pastirji, ki sicer takrat niso postavljali šotorov, ampak zasilni zavjetja iz vej in lubja.

J. PRIMC

DESETA ŠTEVILKA ŽUMBERČANA

NOVO MESTO - Prejšnji teden je izšla že deseta številka časopisa Žumberčan, "glasnika KUD Žumberčan", ki v nakladi 500 izvodov dvakrat letno izhaja že od decembra 1987. Iz glasila zvemo, da je namesto dolgotrajnega predsednika Daniela Žučka prevzel delo novi predsednik Milan Car. Zanimivo je v glasili predstavljena kuha znanega žumberškega žganja, pa tudi nekdanje vaško pravdanje in delo pred kratkim ustavljene mlade tamburaške sekcijske. Urednik glasila je Milan Dragičić.

V Novem mestu živi več kot sto žumberških družin, katerih člani so že "stari Dolenci", delo v društvu pa jim pomaga ohraniti materin jezik,

staré običaje, pesni in plese, društvo pa skrbti tudi za družabno življenje članov.

T. G.

Še: Kdo v resnici kali nočni mir

Cvičkarija je bila le "iskra", "ogenj" je hrup iz Gostilne Jakše

Ko sem prebrala odziv na moj članek, sem bila presenečena, ker nisem mislila, da bo prišel od tretje osebe. Najprej sem se odločila, da bom odsej pustila stvari pri miru, vendar moram priznati, da me je članek g. Rudija Hrvatina skoraj prisilil k odgovoru.

Muslim, g. Hrvatin, da se g. Jakše niti ni poskušal zagovarjati, ker ima slabo vest in se še predstavlja zaveda, da je kriv. Mislim tudi, da vi niste tisti, ki bi lahko upravičeno sodili o tem. Pravzaprav sem v svojem članku napisala, da je bila cvičkarja le iskra, ki je v mojem primeru zanetila že dolgo teči ogenj. Torej to ni bil edini razlog mojega pisanja, kar sem, upam, dovolj nazorno opisala.

Naj še dodam, da sem si s člankom samo "olajšala dušo", ker stvari ostajajo takšne, kot so bile. Gostje v gostilni oz. na vrtu ostajajo tudi do 24. ure, glasno govorijo, včasih tudi "zažvrgljivo". Za primer naj povem, da je v soboto, 26. junija, ansambel igrал do 4.30. Tokrat se šipe res niso tresle, ampak, verjetno mi, klub temu je bilo precej moteče. Tržna inšpekcija spi, si zatiska oči ali pa je prezaposlena z obiskovanjem enih in istih lokalov?

Najbolj za lase privlečena pa je vaša izjava, da na cvičkarji ni bil nihče pisan. Toda vsem je dobro znano, da na podobnih prireditvah teče vino v potokih in da so le redki, ki zapuščajo prizorišče trezni. Ni mi jasno, zakaj na dolgo in široko razlagate, kdo je bil organizator cvičkarjev in zakaj je bila omenjena prireditva v Jakšetovi gostilni. To me nima zanimala, vem pa, da hrup mene in moje sostanovalec moti. Dejstvo je, da se je vse skupaj odvijalo v Jakšetovi gostilni, tik pod našimi okni, torej je krivec on.

Spolh pa ne razumem, kako lahko ocenjujete hrup, ki ga prestajam ob igranju ansambla na Jakšetovem vrtu. Kolikor vem, v mojem stanovanju še niste bili, še posebej ne takrat, ko igra ansambel. Veste, tudi mene ne moti igranje ansambla, če se odločim, da bom večer preživela v lokalu z živo glasbo, moti pa me, če sem prisiljena v to takrat, ko želim v svojem domu v miru gledati televizijo, prebrati kakšno knjigo oz. ko se brez uspeha trudim zaspati. Ob hrupu, ki prihaja z vrtu, je to nemogoče.

Naj vam še pojasnim, da se mi ni zameril petelin, ampak gospod Jakše, njegov lastnik. Klub temu da petelin zjutraj napravi samo to, kar mu

je narava podarila, mi ni jasno, zakaj ga moram ravno jaz poslušati. Zagotovljam vam, da bi si, če bi imela karšnokoli željo po poslušanju jutranjega oz. celodnevnega petelinovega petja, že zdavnaj kupila petelin. Ker pa te želite nititi slučajno nimam, ne vem, zakaj bi moral poslušati Jakšetovega. Poleg tega so na travi za našim blokom iztrebki njegovega petelin in kokoši. Za konec bi vam rada samo še svetovala, da se naslednjič poskušate postaviti tudi v položaj prizadetega, namesto da vztrajno in pristransko zagovarjate tistega, ki ga poznate.

Naj vam končno pojasnim, da se z začetnicama podpisujem zato, ker pravzaprav nikogar ne briga, kdo sem, in ker pišem v imenu vseh, ki jih takšno ravnanje omenjenega gostilničarja moti. Tudi ne bi želela iznesti poleg problemov, ki jih že imam z njegovo gostilno, še dodatnih neprijetnosti.

L. M.

Za dan državnosti Prijeten program

LOŠKI POTOK - S kulturno prireditvijo na predvečer praznika so učenci in delavci šole dr. Antona Debeljaka iz Loškega Potoka slovensko zaključili šolsko leto in počastili državnega praznika.

Še posebej lepo je bil speljan nastop dramske skupine, ki deluje v okviru družboslovenega krožka, ki ga uspešno vodi tovarniška Marija Košir. Za to priložnost je dramatizirala posamezne iziske iz znanje povesti Zofke Kvedrove Hrvatari, ki je nastala v začetku tega stoletja. Govori o veselih in težkih časih potokih mož, fantov in družin, ki so leto za leto odhajali s trebuhom za kruhom na sezonska dela, predvsem v hrvaške domove, pa tudi tja do daljne Romunije.

Drugi del prireditve so izpolnili učenci glasbene šole iz Loškega Potoka in Sodražice. Pohvala velja prav vsem, nedvomno pa so izstope sestre Montanič, pevec, četrtošolec Denis Kordiš in harmonikarski orkester, ki ga uspešno vodi Peter Nikolovski. Velik obisk je pokazal, da kraj takšne in pod

Občina Krško, Sekretariat za družbene dejavnosti, objavlja na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe (Ur.l. RS št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93)

JAVNI RAZPIS

za nabavo opreme, investicijska in vzdrževalna dela na vzgojno-izobraževalnih, vzgojno-varstvenih in drugih javnih zavodih občine Krško.

1. INVESTITOR: Občina Krško, 68270 Krško, Cesta krških žrtev 14

2. PREDMET RAZPISA IN ORIENTACIJSKA VREDNOST:

a) OSNOVNA ŠOLA BRESTANICA

- oprema telovadnice na OŠ Brestanica	7.324.020,00 SIT
- obnova pločevinaste strehe 700 m ²	1.750.000,00 SIT
- sanacija ravne strehe nad kuhinjo 300 m ²	600.000,00 SIT
- razni opleski in lakiranje parketa	80.000,00 SIT
- popravilo žaluzij na oknih	50.000,00 SIT
- sanacija leseni oblog stropa na hodniku in sanitarijah	80.000,00 SIT
- vodnoinstalaterska popravila (razne mešalne baterije, sifoni za umivalnike in pisoarje, vodomerni ventilji)	55.000,00 SIT
- popravilo vrtljivih mehanizmov al.	70.000,00 SIT

b) OSNOVNA ŠOLA KOPRIVNICA

- oprema vrtca Koprivnica	5.500.000,00 SIT
- oprema učilnice za tehnični pouk, učilnice za računalništvo, strojnega prostora, foto temnic, predprostorov in garderob	4.348.970,00 SIT
- kontejner za smeti	98.000,00 SIT
- popravilo keramike pri vhodu v šolo	22.000,00 SIT
- material za razne opleske in lakiranje parketov	90.000,00 SIT
- zatemnitve 4 učilnic (temna zavesa)	55.000,00 SIT
- zamenjava svetlobnih kupol	60.000,00 SIT
- zamenjava dotrajanih itisonov (parket)	380.000,00 SIT

c) OSNOVNA ŠOLA KOSTANJEVICA

- struganje in lakiranje parketov (pet učilnic)	350.000,00 SIT
- razna plesarska dela	140.000,00 SIT
- material za razne opleske	40.000,00 SIT
- sanacija prezračevalne naprave v kuhinji	220.000,00 SIT
- zamenjava vrat na poslopju VVZ ter dvojnih vratnih kril	90.000,00 SIT
- popravilo keramike v sanitarijah	15.000,00 SIT
- popravilo okenskih žaluzij	75.000,00 SIT
- ureditev zunanjega igrišča: klopi, plezala, gugalnice, peskovnik...	200.000,00 SIT
- zamenjava radiatorjev (8 kom)	280.000,00 SIT

d) OSNOVNA ŠOLA JURIJA DALMATINA, KRŠKO	
- šolske klopi, 32 kom.	262.400,00 SIT
- šolski stoli, 64 kom.	188.800,00 SIT
- sanacija ravnih streh, cca 750 m ²	1.775.000,00 SIT
- sanacija bazena	3.000.000,00 SIT
- vhodna vrata pri telovadnici	120.000,00 SIT
- struganje in lakiranje parketov (10 učilnic)	700.000,00 SIT
- popravilo tlakov v hodnikih (vinaz, 25 m ²)	270.000,00 SIT
- material za razne opleske	80.000,00 SIT
- obnova okenskih kril	120.000,00 SIT
- obnova žaluzij na oknih	85.000,00 SIT
- material za zunanje klopi, obnovno škarpe, mivka za skok v daljino, sadike za hortikulturo	150.000,00 SIT
- zaščita žične ograje na zunanjem igrišču	60.000,00 SIT
- polaganje keram. pl. pri umivalnikih v učil.	150.000,00 SIT

e) OSNOVNA ŠOLA LESKOVEC	
- struganje in lakiranje parketov (pet učilnic)	360.000,00 SIT
- nova vhodna vrata na baraki	80.000,00 SIT
- material za razne opleske	80.000,00 SIT
- material za zunanja dela (tla v plinarni, podloga za kontejner...)	15.000,00 SIT
- popravilo okenskih žaluzij	75.000,00 SIT
- napeljava telefona in hišniško stanovanje: aparat (dvojček), kabel, od. obst. centrale, delo	35.000,00 SIT
- sanacija WC odtoka v hišniškem stanov.	80.000,00 SIT

f) OSNOVNA ŠOLA PODBOČJE

- sanacija stika strehe: stena, izolacija stropa, sanacija ogrevanja, zaščita steklenih površin v telovadnici	500.000,00 SIT
- dodatna izolacija stropa nad vrtcem, cca 50 m ²	55.000,00 SIT
- razni opleski	240.000,00 SIT
- ograja na zunanjem igrišču	140.000,00 SIT

g) OSNOVNA ŠOLA RAKA

- oplesk leseni opažev na telovadnici	400 m ²
- struganje in lakiranje parketov (3 učilnice)	300.000,00 SIT
- razni opleski (učilnice, črte na igr.)	80.000,00 SIT
- pritrditev radiatorjev (15 kom.) ter montaža treh novih	110.000,00 SIT
- lesena obloga stropa v starem delu (15 m ²)	50.000,00 SIT
- namestitev zaščitnih mrež na stropnih lučeh v telovadnici, dvigalo	35.000,00 SIT

h) OSNOVNA ŠOLA SENOV

- šolske klopi (12 kom.)	98.400,00 SIT
- šolski stoli (24 kom.)	70.800,00 SIT
- sanacija oken (40 kom.)	3.000.000,00 SIT
- kontejner za smeti	98.000,00 SIT
- struganje in lakiranje parketov (5 učilnic)	350.000,00 SIT

i) OSNOVNA ŠOLA dr. M. ROSTOCHARJA

- struganje in lakiranje parketov (3 učilnice)	180.000,00 SIT
- razni opleski (učiln., telovadnica), popravilo ometov ter opleski pod stopniščem, leseni deli	180.000,00 SIT
- zamenjava dotrajanih cevi sončne napeljave	60.000,00 SIT
- j) GLASBENA ŠOLA KRŠKO	

- ureditev kletnega prostora v učilnici za tolkala	450.000,00 SIT
- nabava inštrumentov za potrebe izvajanja programa	100.000,00 SIT

j) GLASBENA ŠOLA KRŠKO

- ureditev kletnega prostora v učilnici za tolkala	450.000,00 SIT
- nabava inštrumentov za potrebe izvajanja programa	100.000,00 SIT

k) VZGOJNO-VARSTVENI ZAVOD KRŠKO

- brušenje in lakiranje 5 igralnic	350.000,00 SIT
- namestitev regulacijske naprave za centralno kurjavo	120.000,00 SIT
- material za razne opleske	80.000,00 SIT
- zatesnitev oken in popravila po vseh enotah	150.000,00 SIT
- usposoblitev hišniškega stanovanja za igralnico oz. sestanke (preboj stene...)	300.000,00 SIT
- priklip centralne kurjave na centralno kurilnico	650.000,00 SIT
- nabava novega kontejnerja	98.000,00 SIT
- pregled in popravilo greznice (vdor meteorne vode)	100.000,00 SIT
- razširitev igralnic v enoti Delavska	714.000,00 SIT

m) VALVASORJEVA KNJIŽNICA IN ČITALNICA

- popravilo pločevinastih pri strešnih oknih (zamakanje)	80.000,00 SIT
- priklip centralnega ogrevanja na kineto	650.000,00 SIT
- Galerija Krško: sanacija zgradbe - prva faza: popravilo strehe, sanacija prostora za zakristijo (el. in str. instalacije)	264.000,00 SIT
- popravilo ometov in razni sanacijski opleski	120.000,00 SIT

n) ZDRAVSTVENA USTANOVA NA SENOVEM, V KRŠKEM IN KOSTANJEVICI

- preureditev ogrevalnega sistema na tekoče
---

tedenski koledar

Četrtek, 8. julija - Špela
Petek, 9. julija - Veronika
Sobota, 10. julija - Polona
Nedelja, 11. julija - Olga
Ponedeljek, 12. julija - Mohor
Torek, 13. julija - Evgen
Sreda, 14. julija - Jelena

LUNINE MENE
12. julija ob 0.49 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 8. in 9.7. (ob 20.30) ameriški akcijski film 57. potnik. 10.

Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

KAKO UREJATI DENARNE ZADEVE NA HRVAŠKEM?

Morda ste se odločili, da boste letosni dopust preživel v Istri, pa ne veste, kako bi najenostavnije in varno urejali svoje denarne zadeve v tujini. LB Dolenjska banka d.d. Novo mesto vam pomaga pri reševanju tovrstnih problemov s ponudbo svojih plačilnih instrumentov, ki jih lahko uporabite na Hrvaškem.

DVIG GOTOVINE S ČEKOM TEKOČEGA RAČUNA

Imetniki tekočih računov lahko dvignete gotovino v enotah Istarske banke d.d. Pula, Istarske kreditne banke d.d. Umag in Rižeške banke d.d. Rijeka. Čeke boste izpolnili v SIT, hrvaške banke pa vam bodo izplačale hrvaške dinarje po dnevnom nakupnem menjalnem tečaju banke, v kateri bo ček vnovčen.

BANČNI ČEK ZA DVIG GOTOVINE IN PLAČILO RAČUNOV

Bančni ček glasi na HRD in ga lahko kupite na sedežu ekspoziture Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje. Za ček vplačate tolarsko vrednost po dnevнем prodajnem tečaju banke za HRD, vnovčite pa ga lahko v eni izmed enot navedenih hrvaških bank, na katero je ček trasiran. Z bančnim čekom lahko na sedežih ekspozitor naše banke plačate tudi račune pravnim osebam na Hrvaškem.

PLAČILNA KARTICA ACTIVA

S plačilno kartico Activa lahko dvignite gotovino v HRD v enotah Istarske kreditne banke d.d. Umag in plačujete račune na prodajnih mestih, označenih z znakom Activa. Za znesek nakupa ali dviga gotovine bo banka obremenila vaš tekoči račun po za 5% zmanjšanem prodajnem menjalniškem tečaju Splošne banke Koper d.d. na dan obračuna. Vabimo vas, da se za podrobnejše informacije oglašate v kateri koli enoti LB Dolenjske banke d.d. Novo mesto. Želimo vam privjetne in brezskrbne počitnice.

Partizanska 7, Novo mesto

POČITNICE — UGODNO!

POREČ — 7 dni polpenzion že od **14.700,00 SIT** (en otrok do 14. leta z dvema odraslima — brezplačno!)
UMAG — 7 dni POL že od **215 DEM**
NOVIGRAD — 7 dni POL že od **266 DEM**
ROVINJ — 7 dni POL že od **225 DEM**
RABAC — 7 dni POL že od **260 DEM**
KRK — 7 dni že od **187 DEM**

Otroci 50% popusta!

Cene veljajo za glavno sezono, po 21. 8. še nižje cene.

UGODNI PLAČILNI POGOJI!

Tel. (068) 321-115 in 28-136 vsak dan od 9. — 18. ure!

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor v glavnem urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 3. trimesterje 1.100 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.200 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednost.

OGLASI: 1 cm za ekonomski oglase 1.550 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.100 tolarjev; za razpisne, licitacije ipd. 1.750 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: 068-323-606, 324-200; ekonomski propagandi, naročniška služba in fotolaboratorijski 323-610; mal oglasi in zahvale 324-006; telefax 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23. 92) ministrica za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Pravilen in film: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

kmetijski stroji

NAKLADALKO ZA SENO Krone in tresilec hlevskega gnoja Krone ugodno prodam. ☎ (068) 85-668, po 20. uri.

UNIVERZAL 445 s kabino, Tomo Vinković 419, IMT 533 in Fiat 40 KM ugodno prodam ali menjam za drug traktor. ☎ (061) 738-619.

STARJEŠI rabljen traktor kupim. ☎ (061) 738-619.

KOMB AJNAF M 66 prodam ali zamenjam za golf D ali R 5. Franc Tomše, Dobeno 4, Brezice.

AGRO IZBIRA, KRAJAN nud ugodno vse vrste akumulatorjev Vesna in Topla. Primer: 12 V 97 Ah - 100 Ah 8.100 SIT, 12 V 135 Ah - 16.850 SIT, 12 x 140 A 17.250 SIT. Gume za traktorje 600 x 16 5.700 SIT, 750 x 20 11.300 SIT, 14.9, 12.8 28.700 SIT. Na zalogi imamo dovoj rezervnih delov za BCŠ, Tomo Vinković, Univerzal, Zetor, Ursus, IMT. Obiščite nas ali nas poklicite na ☎ (064) 324-802. Cene so ugodne!

POCENI PRODAM samohodno vrtno kosišnico znamke Alko, malo rabljeno. ☎ (068) 21-204, zvečer.

SAMONAKLADALKI MIPA, 25 m³, in Marangon, 18 m³, italijanski, ugodno prodam. ☎ (065) 62-567.

IMT 539, 440 delovnih ur, dobro ohranjen, in nov univerzal 445 prodam 10 % cene. ☎ 23-909.

SNOPOVEZALNO BCS, dobro ohranjen, prodam. ☎ 45-369.

ŽITNI KOMB AJN Djuro Djaković, 2.8 m, star 1 leto, ugodno prodam. Prešeren, Šmarjeta 50, Šmarješke Toplice.

ŽITNI KOMB AJN Clas Europa 2.2 m delavne širine prodam. Alojz Stanšič, Vinja vas 39 a, ☎ 43-849.

SKODA, letnik 1991, prodam. ☎ (068) 47-146.

NISSAN MICRA GL, letnik 1986, kovinske barve, registriran do 26. 12. 1993, prodam. Darko Kalen, Slakova 7 (Bršljin), Novo mesto.

Z 101 KOMFORT 1300, letnik 1982, registrirano do 15.9.1993, prodam za 1.300 DEM. ☎ (068) 27-519.

Akcijski popust

Avtomobili TAVRIA

cena s prometnim davkom **589.477,00 SIT**

Prodaja in servisira

Avto servis Šutar

Stara vas 21, 68275 Škocjan

tel. (068) 76-039

Servisna mreža po Sloveniji in rezervni deli zagotovljeni!

126 P, letnik 1987, prodam. ☎ 87-462, po 16. uri.

JUGO KORAL 55, letnik 1988, registriran do 1994, in industrijski šivalni stroj prodam. ☎ (068) 25-632.

JUGO 45, letnik 4/91, prevoženih 25.000 km, prodam. Cena 5.200 DEM. ☎ (068) 25-484.

V ODLIČNEM VOZNEM STANJU, redno in dobro vzdrževan, stalno garaziran osebni avto VW passat LS, letnik 1975, 75 KS, 1470 m³, prvi lastnik, registriran do junija 1994, prodam. Cena 4.500 DEM. ☎ (068) 31-433.

126 P, letnik 6/88, prodam. Klobučar, Uršna sela 136.

WW JETTO, letnik 1987, karambolirano, prodam. Andrej Bašelj, Družinska vas 21, Šmarješke Toplice.

JUGO 45, letnik 1990, in kombiniran mizarški rezkar prodam. ☎ (068) 60-382.

GOLF BENCIKAR, letnik 10/82, rumen, odlično ohranjen, nekaramboliran, prodam. ☎ (068) 24-248.

Z 101 GTL, letnik 1986, prevoženih 70.000 km, prodam. ☎ (068) 20-310.

FIAT RITMO - D, letnik 7/1983, prodam. Avto je vreden ogleda! Franc Zagorc, Dol. Maharovec 26, Šentjernej.

126 P, letnik 4/87, prevoženih 32.000 km, prodam. ☎ 24-996.

R 4, letnik 1987, modre barve, in krovu sivko, staro 6 let, brez 6 mesecev, prodam. ☎ 27-396.

126 P, letnik 1986, prodam. Slavko Turk, Novomeška 44 a, Šentjernej.

RENAULT 5 GTS, dobro ohranjen, prodam. Anton Kraševč, Jelše 12, Otočec.

R 4, letnik 1987, kompletne stontve pri pogrebih

stontve v zvezi z upeljtvijo

posredovanje vencev in cvetja

izvedevanje mrtvakega održače kupite tudi material

izredno konkurenčne cene

brezplačen prevoz do 20 km

10% popust ob takojšnjem plačilu

možnost plačila na 3 čete ali 3 obroki

GOLF BENCIKAR, letnik 10/82, rumen, odlično ohranjen, nekaramboliran, prodam. ☎ (068) 24-248.

Z 101 GTL, letnik 1986, prevoženih 70.000 km, prodam. ☎ (068) 20-310.

2677

FIAT RITMO - D, letnik 7/1983, prodam. Avto je vreden ogleda! Franc Zagorc, Dol. Maharovec 26, Šentjernej.

2679

126 P, letnik 4/87, prevoženih 32.000 km, prodam. ☎ 24-996.

R 4, letnik 1987, modre barve, in krovu sivko, staro 6 let, brez 6 mesecev, prodam. ☎ 27-396.

126 P, letnik 1986, prodam. Slavko Turk, Novomeška 44 a, Šentjernej.

2683

RENAULT 5 GTS, dobro ohranjen, prodam. Anton Kraševč, Jelše 12, Otočec.

2689

R 4, letnik 1987, kompletne stontve pri pogrebih

stontve v zvezi z upeljtvijo

posredovanje vencev in cvetja

izvedevanje mrtvakega održače kupite tudi material

izredno konkurenčne cene

brezplačen prevoz do 20 km

10% popust ob takojšnjem plačilu

možnost plačila na 3 čete ali 3 obroki

POGREBNE IN

POKOPALIŠKE

STORITVE

Oklešen Leopold

K Roku 77

Novo mesto

tel.: (068) 323-193

VAFRA COMMERCE d.o.o.
Grize 125
63302 Grize
tel. 063/711-391, 713-155
fax. 063/711-367

Razpisujemo prosti delovni mesti za področje dolenske in Bele krajine:

1. komercialni zastopnik za prodajo čistilnih strojev, pri-pomočkov za čiščenje in čistila za obrt, industrijo, gostinstvo in trgovine.
2. komercialni zastopnik za prodajo obrtniških izdelkov, blaga široke potrošnje iz uvoza in druge.

Od kandidatov zahtevamo resen odnos do dela, urejenost, ambicioznost in smisel za komuniciranje z ljudmi. Prijave morajo kandidati poslati na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

CISTERNE ZA KURILNO OLJE, kadi za vino, tople grede ter mnogo drugega iz poliestra dobite pri Triplastu, Sp. Pirmiče, (061)621-175 ali (068)73-053. 2652
SERVISIRAMO HLADILNIKE in hladilne skrinje vseh vrst, menjamo izolacijo na skrinjah, ki puščajo vodo ali ledilo. Garancija 12 mesecev. Kilometri ne računavamo! (061)341-825. 2666
GRAHASTE IN RJAVE JARČKE, stare 9 tednov, cepljene, bomo prodajali od 8.7. dalje vsak dan. Smarjeta 15, (073)-058. 2670

posest

V DOBOVI prodam enonadstropno hišo z vrtom in dvoriščem, primereno za trgovino in obrt. (0608)67-111. 2624

MANJŠI VINOGRAD, 200 trt, in zidanico na Stenu 27, Mirna, Trebnje, prodam. (064)872-078. 2637

VELIKI TRN - ARDRO, 35 a po polnoma obnovljenega vinograda z 10 a stavbrega zemljišča na izredni legi prodam ali zamenjamo za osebni avto. (065)-550, dopoldan. 2643

ZAJIDLIVO PARCELO velikosti 1360 m², na Dol. Kamencah, z lokacijsko dokumentacijo za gradnjo nadomestne hiše in poslovnih prostorov, prodam. (068)25-865. 2654

STAREJO HIŠO v Dolenjskih Toplicah, Zdraviliški trg 16, prodam. Možna je tudi zamenjava. Cena po dogovoru. (065)-65-109, od 19. ure dalje. 2659

VINOGRAD na Libni, odlična lega, cca 400 trt, prodam. (0608)31-065. 2662

HIŠO Z DELAVNICO v Cegelinici 22 pri Novem mestu prodam. V račun vzamem stanovanje. 2667

7 A VINOGRADA na Dvoru prodam. (061)40-716. 2674

HIŠICO z vrtom v Sevnici, Prvomajska 3 (pri Kopitarni), takoj vsejivo, prodam. Cena po dogovoru. (063)27-564 ali ogled od 11. do 15. julija. 2680

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanonova 24

POSREDUJEMO

NEPREMIČNINE

Posredujemo pri nakupu, prodaji, zamenjanju, ocenjujemo, svetujemo. Imamo v prodaji po ugodnih cenah stanovanja, poslovne prostore, vikende, parcele, kmetijska zemljišča in gozdove v Novem mestu in širši Dolenjski.

tel. (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

MANJŠO STANOVANJSKO HIŠO ali vikend v okolici Novega mesta (do 15 km), kupim. Informacije: Gavzoda, Resljeva 4, Novo mesto, (068)24-790.

NA PRODAJ JE NJIVA v Rožnem Dolu (Pribišje) v izmerni 0.5 ha. (068)27-719. 2684

GRADBENO PARCELO, komunalno opremljeno, prodam. (0608)82-194. 2702

prodam

SKORAJ NOV šivalni stroj Danica Bagat prodam. (068)23-989, po 16. uri vsak dan. 2634

DOBRO KRAVO, brez 4 mesec, prodam. (068)52-462. 2635

KRAVO, brez 7 mesecev, prodam. (068)25-854. 2636

ZAMRZOVALNO OMARO in hladilnik z zamrzovalnim delom prodam. (068)28-802. 2639

GRADBENO BARAKO, 3 x 4 m, s podaljšanim nadstreškom, prodam. (068)65-203 ali 65-613. 2647

GOBELIN - Pokrajina, primeren za dnevno sobo, ugodno prodam. (068)87-563. 2649

PO ZELO UGODNI CENI prodam kotno sedežno garnituro z ležiščem, fotelj, dve učilni mizi z vrtljivimi stoli ter zamrzovalno omaro. (068)23-305, po 17. ur. 2650

KIOSK, opremjen za okrepčevalnico, ugodno prodam ali dam v najem, ali prodam opremo in kiosk posebej. (068)25-865. 2658

KVALITETEN TRŠKOGORSKI CVIČEK prodam. Informacije po 20. ur. na (068)22-958. 2665

DVA NOVA ELEKTROMOTORJA, 3 in 5.5 kW, in 1500 kom. opeke Kinkinda 272 prodam. (068)26-192. 2676

KVALITETNO domače vino, belo in rdeče, prodam po ugodni ceni. Hudoklin, Brusnice 10, (068)85-642. 2678

MLADO KRAVO prodam. Jože Kastelec, Dol. Težka Voda 23. 2688

UGODNO PRODAM Sigar kombinirko 400, 7 operacij, kot nova, kombinirka 400 in 220 SCM, tračno brusilko s tremi motorji, verikalno tračno žago za hloče 110, Mafel - ročni skobilč za trame, formatno žago z vozičkom, nagib žago in predreznik, čepilni rezkan za kotne spoje, uteore in čepce - okna, vrata. (067)51-304, Bole. 2688

SEDEŽNO GARNITURO prodam. (068)24-927. 2691

MLADO KRAVO s teletom prodam. Jože Miklič, Gor. Karteljevo 3. 2701

PRIKOLICO ADRIA IMV, nerabljeno, tip 420 TD/A - 8, ugodno prodam. Stane Pustavrh, Leskovec, MDB 15, (068)21-367, 21-463. 2704

KOZO, dobro mlekarico, prodam. (068)27-714. 2708

razno

OPREMLJEN POSLOVNI PROSTOR, 93 m², v Boštanju, primeren za trgovino, oddam v najem. (0608)32-088, od 20. do 23. ure. 2628

OBNAVLJANJE vseh emajliranih kopalnih in tuš kadi z novim materialom ROMEKS. (061)771-079. 2630

POPRAVEK
Pri zahvali za pokojno ANICO CIJAN s Senovega je bila pomotoma izpuščena zahvala pevcom. Za napako se opravičujemo.

V STROGEM CENTRU Novega mesta isčemo poslovni prostor, 30 - 50 m². (068)25-779, po 20. ur. 2632

ZAGAM DRVA po mestu in v bližnji okolici. (068)25-214. 2695

Želite poceni letovati ob morju?
Dijaški dom Koper vas vabil. Cena penziona samo 24 DEM. Tel./fax: (066) 21-346, 24-172!

UREJEN POSLOVNI PROSTOR, 55 m², primeren za trgovino, pisarne ali drugo mirno obrt, oddam. (0608)31-478. 2703

službo dobi

TRGOVINA STELLA honorarno zaposli prodajalca (-ko). Informacije na (068)22-304. 2626

SIMPATIČNO DEKLE za delo za šankom zaposlimo. (068)26-042. 2633

UPOKOJENEC isče žensko od 60 do 65 let za pomoč v gospodinjstvu. (068)24-443. 2638

KV VODOVODNEGA INŠTALATERJA zaposljam za nedoločen čas. Alojz Pureber, Krožna pot 10, Otočec, (068)85-114. 2685

stanovanja

V SEVNICI prodam dvosobno stanovanje. Cena po dogovoru. (0608)41-041, int. 291, Novak, dopoldne. 2629

ENOSOBNO STANOVANJE v okolici Škojcana oddam. (068)76-508. 2631

DVOSOBNO STANOVANJE in garažo v Novem mestu prodam ali zamenjam za poslovni prostor. (068)28-802.

NA MIRNI ugodno prodam dvosobno stanovanje, 67 m². (061)371-534. 2664

TUJCU ALI POSLOVNEŽU oddam opremljeno dvosobno stanovanje v centru Novega mesta. Šifra: »NAJBOLJŠI PONUDNIK.« 2671

MANJŠE STANOVANJE ali garsonero v Novem mestu ali okolici isčem. Šifra: »STANOVANJE« 2697

ENOSOBNO STANOVANJE, 45 m², na Cesti herojev v Novem mestu prodam. Cena 1.100 DEM/m². (068)26-755. 2684

CLUB LUKNA

disko glasba četrtek, petek, sobota
v petek, 9. julija
MERCDES BAÑD

tel. (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

OB 40-LETNICI ORGANIZIRANE KRVODAJALSTVA

RIBNICA - Te dni potekajo v občinski organizaciji Rdečega kriza slovesnosti ob štiridesetletnici organiziranega krvodajalstva na območju občine Ribnica. Na slovesnostih, ki so že bile (30. junija v Ribnici, 3. julija v Sodražici in 4. julija v Loškem Potoku), so podelili 219 jubilejnih priznanj, in sicer za pet- do dvajsetkrat darovano kri. A. K.

SKORAJ NOV šivalni stroj Danica Bagat prodam. (068)23-989, po 16. ur vsak dan. 2634

DOBRO KRAVO, brez 4 mesec, prodam. (068)52-462. 2635

KRAVO, brez 7 mesecev, prodam. (068)25-854. 2636

ZAMRZOVALNO OMARO in hladilnik z zamrzovalnim delom prodam. (068)28-802. 2639

GRADBENO BARAKO, 3 x 4 m, s podaljšanim nadstreškom, prodam. (068)65-203 ali 65-613. 2647

GOBELIN - Pokrajina, primeren za dnevno sobo, ugodno prodam. (068)87-563. 2649

PO ZELO UGODNI CENI prodam kotno sedežno garnituro z ležiščem, fotelj, dve učilni mizi z vrtljivimi stoli ter zamrzovalno omaro. (068)23-305, po 17. ur. 2650

SKORAJ NOV šivalni stroj Danica Bagat prodam. (068)23-989, po 16. ur vsak dan. 2634

DOBRO KRAVO, brez 4 mesec, prodam. (068)52-462. 2635

KRAVO, brez 7 mesecev, prodam. (068)25-854. 2636

ZAMRZOVALNO OMARO in hladilnik z zamrzovalnim delom prodam. (068)28-802. 2639

GRADBENO BARAKO, 3 x 4 m, s podaljšanim nadstreškom, prodam. (068)65-203 ali 65-613. 2647

GOBELIN - Pokrajina, primeren za dnevno sobo, ugodno prodam. (068)87-563. 2649

PO ZELO UGODNI CENI prodam kotno sedežno garnituro z ležiščem, fotelj, dve učilni mizi z vrtljivimi stoli ter zamrzovalno omaro. (068)23-305, po 17. ur. 2650

SKORAJ NOV šivalni stroj Danica Bagat prodam. (068)23-989, po 16. ur vsak dan. 2634

DOBRO KRAVO, brez 4 mesec, prodam. (068)52-462. 2635

KRAVO, brez 7 mesecev, prodam. (068)25-854. 2636

ZAMRZOVALNO OMARO in hladilnik z zamrzovalnim delom prodam. (068)28-802. 2639

GRADBENO BARAKO, 3 x 4 m, s podaljšanim nadstreškom, prodam. (068)65-203 ali 65-613. 2647

GOBELIN - Pokrajina, primeren za dnevno sobo, ugodno prodam. (068)87-563. 2649

PO ZELO UGODNI CENI prodam kotno sedežno garnituro z ležiščem, fotelj, dve učilni mizi z vrtljivimi stoli ter zamrzovalno omaro. (068)23-305, po 17. ur. 2650

SKORAJ NOV šivalni stroj Danica Bagat prodam. (068)23-989, po 16. ur vsak dan. 2634

DOBRO KRAVO, brez 4 mesec, prodam. (068)52-462. 2635

KRAVO, brez 7 mesecev, prodam. (068

portret tega tedna

Jože Prešeren

z misijo na to sem toliko časa vztrajal na tem delovnem mestu."

Veselo vzdusje vlada na pikniku in ljudje, ki se sprejajo med mizami, najin pogovor ne prestano prekinjajo. Mnogi izseljenici Jožeta prepoznavajo in ga želijo pozdraviti. Naši ljudje po svetu so kaj pisana družba. Med njimi so potomci starih izseljencev iz prejšnjega in iz začetka tega stoletja, izseljenici iz časa med obema vojnoma, emigranti iz obdobja kmalu po drugi svetovni vojni in ekonomski izseljenici iz šestdesetih in sedemdesetih let. Ali ni težko najti z vsemi temi skupen jezik? "Treba je razumeti okoliščine, ki so jih pognale z rodne zemlje, pa tudi razmere, v katerih živijo danes. Tudi sam sem pravzaprav sin izseljenke. Moja mati je bila rojena v Ameriki leta 1907, a se je njeni družini preselila domov pod Gorjance še pred prvo svetovno vojno. Že ta podrobnost včasih pomaga premestiti nezaupanje," pravi Jože.

Jože Prešeren je torej Novomeščan, rojen v Žabji vasi. V otroštvu, ki ga je preživel na Dolenjskem, predno je odšel na študij slavistike v Ljubljano in se potem tam pri Izseljenki matici tudi zapošlil, pa je užil marsikaj grenkega. Oče mu je namreč padel v partizanih in z številno družino je moral skrbeti mati sama. Vendar ima tudi svede spomine: na novomeško gimnazijo, ki mu je dala dobro podlago za nadaljnji študij, na gimnazisko glasilo "Stezice", katerega sostanovitelj in urednik je bil in tudi na Dolenjski list, kjer je nekaj mesecov utrjeval svoje novinarsko znanje. Pri Rodni gradi je bil najprej novinar, leta 1970 je postal odgovorni urednik, od leta 1981 pa tudi glavni in odgovorni urednik. Revija je pod njegovim vodstvom uspešno prebrodila neurje, v katerem se je ob prehodu v demokratizacijo znašla Izseljenka matica. "Ljudem odkrito povem, da do sedaj nisem bil član nobene stranke in da to nočem biti niti poslej. Moje delo in delo uredništva je bilo vedno neodvisno od politike in to ljudem vrla zaupanje," pravi Jože, ki je z leti tudi sam postal lastnika selivka: iz Ljubljane namreč rad približal na zeleno Dolenjsko.

T. JAKŠE

"Slovensko svetovno družino smo dolga leta uspešno povezovali," pravi Jože, ko se streča v Dolenjskih Toplicah na izseljenskem pikniku. "Mnogim, ki so že izgubili stik s sorodniki, smo ostali edino okno v staro domovino, mnogim smo pomagali ponovno odkriti njihove sorodstvene vezi, pomagali smo z učbeniki, pesmaricami in drugo literaturo, ko so se želeli bolje seznaniti s slovenskim jezikom, pesmijo in domovino nasprost." Res, da je človek v tem času že kdaj pomislil, da bi zamenjal službo, toda škoda bi bilo tega bogastva zmanjstev v prijateljstvu, ki so se spletila in ki bi jih bilo težko spet zgraditi. Tudi

T. JAKŠE

DOBER ZAČETEK RIBOLOVNE SEZONE - Ribolovna sezona na Krki je v polnem razmahu, zlasti sedaj, ko je spet odprt lov na soma. Prve dni julija so bili dolenski ribiči že uspešni, kar velja posebej za Novomeščana Janeza Kastelca, ki je na novomeški Loki potegnil na suho soma, ki je tehtal 6,5 kilograma, meril pa je 108 cm. Na sliki: srečni ribič z ulovom. (Foto: S. Dokl)

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 19. in 21. uro pri telefonu 23-304 čakata socialna delavka.

Hodili so po žerjavici

Tudi v Novem mestu so pripravili obred hoje po žerjavici - Udeležilo se ga je več kot 50 ljudi

NOVO MESTO - Dan je bil dobro izbran (bila je polna luna) in drva tudi, saj so jih pripeljali iz gozdov, ležečega na sončni legi; tako je bila žerjavica, ki se je razzarela po veličastni grmadi v soboto, 3. julija, ponoch nad Mestnimi njivami, energetsko zelo polna. Vsi tisti, ki so

MEDVED SPET V GORJANCIH

PODPOBČJE - Lovci LD Podbočje so opazili, da je v gorjanskem predelu njihovega lovilišča spet medved. V tem predelu lovci opazijo sledove medveda vsako leto, enega kosmatinca so doslej celo uplenili. Tako dolgo kot letos se medved na tem območju še ni zadreževal, saj mu tokrat sledijo že dobre tri meseca. Kosmatinec povzroča med prebivalstvom nemalo skrbi, če že ne strahu. Zaradi tega lovci sporočajo, da je strah odveč. Medved očitno ni niti malo napadalen. Lovci svetujejo, kaj poudarja v posebnem obvestilu Andrej Zupancič v imenu LD Podbočje, naj se ljudje ob morebitnem srečanju s to živaljo mirno oddaljijo in medveda ne vznemirajo.

zbrali pogum - in teh ni bilo takoj - ter zakoračili po razgrabiljeni žerjavici, so užili vse blagodati hoje po ognju, kaj jih razglasila privrženci tega starodavnega obreda: očistili so svoje duhovne in telesne kanale ter se osebno očvrstili.

Nad Mestnimi njivami v Novem mestu je namreč v soboto zvezč potekal obred hoje po žerjavici, ki ga je vodil Dušan Doblanovič, pri organizaciji pa je sodelovala novomeška čaščilka hoje po ognju Marija Fabijan. To je bilo privratak v zgodovini Novega mesta, da so pripravili obred. Udeležilo se ga je lepo število ljudi, preko 50 je bilo ognjehodcev, med njimi presenetljivo veliko mladih, nekaj deset "fircev" pa je

NA POTI OČIŠČENJA - Z dvignjenimi rokami in ob petju svetega zloga AUM so udeleženci starodavnega obreda hoje po ognju stopali po razgrabiljeni žerjavici, ne da bi se opekl. (Foto: MiM)

obred spremljalo od strani. Resnici na ljubo je treba povedati, da nekateri med njimi niso zbrali dovolj poguma, da bi hodili po žerjavici, so pa zato kljub opozorilom gospo Fabijane nekoliko brusili jezike in motili udeležence. Obred je trajal prek polnoči, udeleženci pa so se razšli bogatejši za nova doživetja in z lepimi občutji.

"Ogenj je bil zaradi več okoliščin energetsko izredno poln," je povedal voditelj obreda Doblanovič, "in čeprav žerjavica na videz ni bila videti močna, je imela močne energetske učinke na udeležence obreda."

M. MARKEJ

ROMANA KRAJČAN IN PLAVA TRAVA ZABORAVA NA OTOČCU

OTOČEC - Romana Krančan s svojimi kasetami, TV in gledališkimi glasbenimi predstavami sodi prav gotovo med najbolj priljubljene slovenske pevke, plesalke, animatorke, ki delajo izključno za otroke. V soboto, 10. julija, bo sodelovala v živžavu, ki bo na kopališču Otočec od 18. ure dalje. Od 20. pa do 1. ure zjutraj bodo prišli na svoj račun vse ljubitelji countryja. Naravnost z gostovanjem po Nemčiji prihaja na Otočec popularna Plava trava zabava.

GRAJSKI VEČERI NA OTOČCU

OTOČEC - Grajski večeri stopajo že v tretji mesec. V zavetju starih grajskih židov lahko gostje vsak torek in četrtek od 20.30 dalje uživajo ob prelepi glasbi Mozarta in Čajkovskega pa tudi italijanskih koncan. Cel mesec julij na grajski terasi namreč nastopajo priznani glasbeniki Cvetka Hribar (klavir), Josip Čorbič (violinist) ter Damir Čorbič (bariton). Vstopnine ni.

halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zakaj zamudne obresti pri Komunalni - Za nekatere občinske odlok ne velja - Na Dinosu in v bršlinski trgovini KZ Krka menijo, da ček ni denar - Odlikovanja

Ivan Bukavec iz Šmihela se je razburil zaradi dopisa, ki ga je prejel od Komunale in v katerem zahteva, da plača 415 tolarjev zamudnih obresti. Trdi, da je vsak mesec redno plačeval in se držal roka, ki je označen na položnicah kot rok plačila. "Mar nimajo kaj bolj pametnega početi, kot da razburajo ljudi?" se sprašuje. Povprašali smo vodjo obračuna pri Komunalni Mojco Primo, ki je povedala, da so poslali položnice za plačilo zamudnih obresti hišnemu svetu in podjetjem, individualnim uporabnikom pa ne. Občan naj se pozanima pri hišnem svetu, kako je blagajnik odvajjal denar naprej Komunalni, da je prislo do zamud plačila.

Maria iz Novega mesta hodi vsak dan zjutraj v službo mimo delikatesne trgovine pod arkadami na Glavnem trgu in opaža, da tam takoj, ko bife in trgovino odprije, že točijo alkoholne piševec svojim stalnim strankam, ki očitno potrebujejo jutranjo dozo za delovni zagon. Sprašuje se, če občinski odlok, ki prepoveduje točenje alkoholnih pišev do osme ure zjutraj

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z brači. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žulti, če bi radi kaj spremeni, morda koga pochlili, ali pa le opozorili na zanušiv dogodek iz domačih krajev, poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

HALO - ALO PIZZA!
☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

SREČANJE CITRARJEV

GRIŽE - V nedeljo, 11. julija, bo v Grižah že osmo srečanje slovenskih citrarjev. Ob 14. uri bo predkoncert, na katerem bodo nastopili manj znani citrarji in začetniki. Tripe najboljši iz skupine bodo za nagrado zaigrali tudi v glavnem delu, kjer bo nastopilo 16 izbranih slovenskih citrarjev. Izmed teh bodo trije dobili posebno priznanja. Ob 18. uri bo nastop najbolj znanih slovenskih citrarjev, ki bodo zabavili publiko še dolgo v noč.

SREČANJE PEVCEV

SEVNICA - V nedeljo ob 15. uri bo v parku tukajšnjega gradu 3. srečanje ljudskih pevcev. Na prireditvi bodo nastopili pevci iz Boštjanja, Mrzle Planine, Kompolja, Rovišč, Studenca, Brežic, Razborja, Lončarjevega Dola, Sevnice, Stranjs, Andraža ter z Rake in Bileškega. Srečanje ljudskih pevcev organizirata Odbor za ljudske prireditve in Zveza kulturnih organizacij Sevnica.

SREČANJE HARMONIKARJEV

ZABUKOVJE - Prosvetno društvo Aloja Kolman-Marok iz Zabukovja bo pripravilo v soboto ob 15. uri pri lovskem domu v Zabukovju tradicionalno srečanje harmonikarjev. Po uradnem nastopu glasbenikov se bodo obiskovalcilahko zadržali še na vrtni veselicu.

DRUŠTVO INVALIDOV VABI NA IZLET

TREBNJE - Društvo invalidov občine Trebnje organizira dvodnevni izlet na Češko. Ker je še nekaj prostih mest, se na izlet lahko prijavijo tudi nečlani. Izlet naj bi bil predvidoma med 15. in 20. julijem. Prijava zbirajo na telefon: 44-093 ali 44-215.

Na Lisci sta se v nogometu pomerili ekipi posavskih politikov in direktorjev - Po obetavnem začetku gospodarstveniki prepričljivo izgubili tekmo - Pokal poražencu

LISCA - "Nogometno tekmo z direktorji jemljemo resno. Politiki računamo na zmago, vendar bomo pazili na vas. Moramo paziti, da vas ne bi porazili, saj politiki od vas živimo." S to izjavo o možnem izidu tekme je Marjan Kurnik, predsednik sevnškega izvršnega sveta, v nedeljo na Lisci neposredno pred tekmo dobra razburil tamkajšnjo javnost in analitike, ki niso mogli približno napovedati izida srečanja. Vse je bilo jasneje kmalu zatem, ko je sodnik oznamil začetek tekme.

Podrobnosti o igri posameznikov v obeh ekipa, s številom zadetkov v koleno in vsem drugem na srečanju, je enostavno preveč, da bi jih naštevali. Povejmo le, da je bila nedeljska tekma na Lisci edinstveno srečanje dveh zmagovalcev. Gre za to, da so zmagovalci težko prisluženi pokal izročili po tekmi v varstvo poražencem. Ozadje nenavadne izročitve je mnenje politikov, da bo pokal najbolj varoval Gostinsko podjetje Sevnica, katerega direktor je igral v poraženi ekipi. Pokal je na ogled v Tončkovem domu. M. LUZAR

Gospodarstvo podleglo politiki

Na Lisci sta se v nogometu pomerili ekipi posavskih politikov in direktorjev - Po obetavnem začetku gospodarstveniki prepričljivo izgubili tekmo - Pokal poražencu

razvoja dogodkov pred vrati politikov začel Vojko Dvojnoč opazno hahljati v direktorskem golu, ki ga je branil, je politikom dobesedno zavrela kri. Krenili so v silovit napad, popolnoma, tudi tokrat, zmedli direktorje in jih na koncu gladko premagali z rezultatom 7:2.

Podrobnosti o igri posameznikov v obeh ekipa, s številom zadetkov v koleno in vsem drugem na srečanju, je enostavno preveč, da bi jih naštevali. Povejmo le, da je bila nedeljska tekma na Lisci edinstveno srečanje dveh zmagovalcev. Gre za to, da so zmagovalci težko prisluženi pokal izročili po tekmi v varstvo poražencem. Ozadje nenavadne izročitve je mnenje politikov, da bo pokal najbolj varoval Gostinsko podjetje Sevnica, katerega direktor je igral v poraženi ekipi. Pokal je na ogled v Tončkovem domu. M. LUZAR

Kaj je na sliki?

3.000 TOLARJEV ZA PRAVILEN ODGOVOR

- Ne posode za lovitev muh in tudi ne ustoličenje koroškega vojvode, kot sta zapisala bralec iz Starega trga v Prigorice, nismo zastavili za uganko prejšnjega tedna. Slikali smo sarkofag v grobniči graškega gradu v Beli krajini, kar je uganilo nekaj Belokrajincev. Največ sreče pri žrebu je imela Irma Jakša, Semič 12, p. Semič, ki bo denarno nagrado dobila po pošti. K ugibanju skrite fotografije vas vabimo še naprej in morda boste prihodnje prav vi dobitnik denarne nagrade. Izpolnjene kupone pošljite na dopsnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto, do ponedeljka, 12. julija.

Kaj je na sliki? .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na dopsnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studio D in Dolenjskega lista

Zreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado ANICI TRAVNIK s Sel pri Šumberku. Nagrjenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (2) Najlepša leta - JOŽE SKUBIC IN SLAPOVI
- 2 (5) Naših 20 let - ANS. FRANCA MIHELIČA
- 3 (8) Fantič mlad - ANS. VINKA CVARLETA
- 4 (1) Avemarijo zvoni - ALPSKI KVINTET
- 5 (4) Brhko dekle - ANS. ROBERTA PRAPROTNIKA
- 6 (3) Cvetoce lipa - ANS. TONIJA ISKRE
- 7 (6) Spet sva skupaj - HMELJARSKI INSTR. KVINTET
- 8 (7) Na mnoga leta - ANS. MIRO KLINC
- 9 (-) Vse najboljše, draga mati - ANS. VESNA
- 10 (9) Kmetova pesem - BRATJE IZ OPLITVICE

Predlog za prihodnji teden: Nič ni lepšega - ANS. TONIJA VERDERBERJA

KUPON ST. 27

Glasujem za: .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Žužemberčani proti Romom